

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDIJIH (ZMed-E)**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Področje medijev v Sloveniji najceloviteje ureja Zakon o medijih, sprejet leta 2001 in dopolnjen 2006, torej v času prevlade klasičnih tiskanih, radiodifuznih medijev in analognih tehnologij razširjanja medijskih vsebin ter pred razmahom spletnih in družbenih medijev. Po neuspešnem poskusu obsežnejše prenove, ki je potekala med letoma 2009 in 2011, so se kasnejši popravki (2011 in dvakrat v 2016) omejevali na korekcijo posameznih členov in niso posegali v srž zakona, predvsem pa niso ponudili nobene prilagoditve digitalni medijski sedanjosti.

Dejstvo, da področje medijev v Sloveniji ureja tako zastarel zakon, ne vpliva samo na medije, ampak tudi na pravice javnosti, in na delo, ki ga v skladu z zakonom izvajajo Ministrstvo za kulturo, Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije, Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije in Svet za radiodifuzijo.

Na potrebo po spremembah opozarjajo zlasti novinarji, medijske hiše, radijski in televizijski programi posebnega pomena ter operaterji, ki zagotavljajo storitve distribucije programov, pa tudi predstavniki znanstveno-raziskovalne skupnosti, civilnodružbenih organizacij in javnosti. Priprave različnih aktov na tem področju so bile pogosto prekinjene zaradi dinamike menjave ministrov na Ministrstvu za kulturo. Projekt oblikovanja nacionalne medijske strategije, ki je potekal med 2016 in 2017, pa je bil opuščen zaradi nasprotovanja strokovne javnosti in industrije predstavljenim osnutkom.

V razmerah majhnega slovenskega trga, na katerem potekajo intenzivni procesi koncentracije lastništva in ga obenem zaznamuje vpetost v digitalno ekonomijo, ki jo obvladujejo globalni tehnološki velikani, so ključni problemi dolgoročna vzdržnost poslovanja in možnosti za razvoj slovenskih medijev in novinarstva. V takem okolju je zagotavljanje pluralističnega in transparentnega nacionalnega medijskega prostora z zadovoljivo ravno dostopnosti do kakovostnih in raznolikih medijskih vsebin poseben izziv, ki zahteva vrsto ukrepov.

Začeni s prenovo opredelitve medijev in določitvijo obsega smiselnega državnega poseganja na to področje, mora biti del ukrepov zato usmerjen v zagotavljanje ustreznih razmer za poslovanje in zagotavljanje enakih pogojev za medije, ki se potegujejo za ista občinstva, in vzpostavitev mehanizmov za odgovorno in transparentno delovanje digitalnih posrednikov pri distribuciji vsebin. Oblikovati je treba mehanizme za preglednost medijskega lastništva in preprečevanje škodljivih vplivov koncentracije in monopolizacije medijskih, oglaševalskih in elektronsko-komunikacijskih trgov. Prilagoditi je treba sisteme subvencioniranja medijskih projektov, ki zagotavljajo vsebine v širšem javnem interesu ali tržno manj zanimive vsebine, kot so vsebine javnih, lokalnih in neprofitnih medijev ter medijev, ki naslavljajo posebne javnosti, in podpirati inovativne medijske in novinarske projekte. Preprečevati je treba zlorabe zaupanja javnosti v medije, spodbujati pregledne uredniške procese in samoregulacijo kot enega ključnih elementov odgovornega in neodvisnega novinarstva ter krepiti medijsko in informacijsko pismenost vseh družbenih skupin za razumevanje tveganj in aktivno participacijo pri soustvarjanju odgovornih medijskih praks.

Spremembe v načinih produkcije, distribucije in dostopa do medijskih vsebin odpirajo vprašanja, ki presegajo okvire Zakona o medijih, zato mora sprejetju novele zakona slediti prenova drugih relevantnih zakonov, med drugim tudi zakona o javnem medijskem servisu. Poleg tega mora Slovenija v svoj pravni red prenesti evropske normativne novosti na področju medijev in komunikacij, tj. Direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah, Zakonik o elektronskih komunikacijah in Direktivo o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu. Novela zakona o medijih zato predstavlja prvi in pomemben del širše medijske in komunikacijske reforme, ki jo podpirajo drugi akti, kot so zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (AVMS), zakon o elektronskih komunikacijah in zakon o RTV Slovenija, ter ukrepi na področju davčne politike, kot so že uveljavljeno znižanje davčne stopnje za tiskane in elektronske publikacije ter obdavčitev digitalnih oglaševalskih storitev, ki bi lahko prinesla svež denar za nadomestitev izpada prilivov zaradi nižjih stopenj DDV in za javne sheme, namenjene spodbudam za ustvarjanje medijskih vsebin.

Nekatera vprašanja, ki si jih zastavljamo ob premisleku ureditve delovanja medijev in distribucijskih platform, bosta uredila zakon o AVMS in zakon o elektronskih komunikacijah, ki bosta prenovljena na podlagi evropskih direktiv. Zato je smiselno, da se zakon o medijih čim prej posodobi s predlogom sprememb ključnih področij, tako da se omogoči čim hitrejša in učinkovitejša osnovna prilagoditev zakona digitalni medijski realnosti.

Nujen je tudi premislek o ustvarjanju razmer za to, da lahko Javni zavod RTV Slovenija nadaljuje z zagotavljanjem javnega servisa na področju medijev ob ustreznem odzivanju na spremembe v širšem medijskem okolju in praksah občinstev. Ključni izzivi so ohranjanje neodvisnosti, profesionalnosti in relevantnosti javnega medijskega servisa v digitalni dobi.

Za naštete in druge nujne ukrepe je treba ob spremembah zakonov poskrbeti tudi za ustrezno organizacijo in pooblastila regulatorjev ter zagotoviti njihovo neodvisnost, ustrezno kadrovsko in tehnično opremljenost ter strokovnost.

1.1. Obstoječa ureditev

Področje medijev je v Republiki Sloveniji urejeno z naslednjimi predpisi:

Zakoni:

- Zakon o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US in 67/19 – odl. US)
- Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11 in 84/15),
- Zakon o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05, 109/05 – ZDavP-1B, 105/06 – odl. US, 26/09 – ZIPRS0809-B in 9/14),
- Zakon o Slovenski tiskovni agenciji (Uradni list RS, št. 50/11).

Podzakonski predpisi:

- Uredba o merilih oziroma pogojih za določitev slovenskih avdiovizualnih del (Uradni list RS, št. 105/01),
- Uredba o postopku in podrobnejših merilih za pridobitev statusa samostojnega novinarja in za vodenje razvida kot javne knjige (Uradni list RS, št. 105/01),
- Pravilnik o merilih za opredelitev vsebin lastne produkcije (Uradni list RS, št. 77/02),
- Pravilnik o programih posebnega pomena (Uradni list RS, št. 85/02),
- Uredba o izvedbi rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin medijev (Uradni list RS, št. 78/06, 4/11 in 8/12),
- Statut javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija (Uradni list RS, št. 106/06, 9/12, 55/14, 34/15 in 3/17),

- Pravilnik o načinu vodenja in postopku za vpis ter o posredovanju podatkov iz razvida medijev (Uradni list RS, št. 58/01 in 94/02),
- Pravilnik o določitvi akustičnega in vizualnega opozorila ter vizualnega simbola za programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike (Uradni list RS, št. 50/14),
- Pravilnik o načinu izračuna plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (Uradni list RS, št. 72/12),
- Splošni akt o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo (Uradni list RS, št. 84/13),
- Splošni akt o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/06 in 25/07),
- Metodologija nadzorstva avdiovizualnih medijskih storitev in radijskih programov (Uradni list RS, št. 31/12),
- Splošni akt o priglasitvi avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (Uradni list RS, št. 35/12),
- Splošni akt o načinu ugotavljanja pokritosti prebivalstva na območju Republike Slovenije z analognimi prizemnimi radijskimi ali televizijskimi programi, ki se razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiodifuzijo (Uradni list RS, št. 138/06),
- Splošni akt o promocijskem umeščanju izdelkov in sponzoriranju (Uradni list RS, št. 44/12),
- Splošni akt o promocijskem umeščanju izdelkov in sponzoriranju (Ur. l. RS, št. 44/12),
- Splošni akt o tematskih televizijskih programih (Ur. l. RS, št. 67/16),
- Odlok o ustanovitvi Sveta za radiodifuzijo (Uradni list RS, št. 62/01, 115/06, 100/07 in 30/12),
- Sklep o določitvi seznama najpomembnejših dogodkov (Uradni list RS, št. 18/03 in 87/11 – ZAvMS).

1.2. Zgodovina noveliranja Zakona o medijih

Obstoječi Zakon o medijih (ZMed) je bil sprejet leta 2001, pomembneje spremenjen in dopolnjen pa leta 2006 (ZMed-A), ko so se med drugim prenovile določbe o financiranju programskih vsebin medijev (javni interes), pravici do popravka, omejevanju koncentracije, programih posebnega pomena, zaščiti otrok in mladoletnikov, programskih deležih, izvajanju radijske in televizijske dejavnosti in druge.

Celovita prenova ZMed je bila načrtovana v letih 2010-2011. Ministrstvo za kulturo je po več kot leto dni trajajoči javni razpravi leta 2011 pripravilo predlog novega Zakona o medijih (ZMed-1), ki pa so ga poslanci Državnega zbora zavrnil v prvem branju.

Predlog ZMed-1 je vseboval tudi del, namenjen prenosu Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah (AVMSD), ki ureja področje televizijskih programov in avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, sprejete konec leta 2007. Zaradi obveznosti prenosa direktive, ki bi jo države članice EU morale v svoj pravni red prenesti do konca leta 2009, je Ministrstvo za kulturo po zavrnitvi predloga novega ZMed-1 po hitrem postopku pripravilo predlog Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki je bil sprejet v Državnem zboru in pričel veljati konec leta 2011.

Leta 2012 je bila na predlog poslancev z novelo ZMed-B sprejeta manjša sprememba, ki je uredila pravico do neodplačnega razširjanja radijskih in televizijskih programov posebnega pomena na multipleksu RTV Slovenije.

Na predlog Ministrstva za kulturo je Državni zbor 2016 sprejel novelo ZMed-C, s katero se je uredila obveznost oblikovanja pravil za komentiranje v spletnih medijih, ustavno skladden rok za vložitev zahteve za objavo popravka, obveznost predvajanja kvote slovenske glasbe podnevi in učinkovitejši nadzor nad izvajanjem zakona.

Kmalu po tem je bila leta 2016 na predlog poslancev sprejeta novela ZMed-D, ki je na novo uredila obveznost predvajanja kvote slovenske glasbe podnevi.

1.3. Potek priprave pričujoče novele (ZMed-E)

Konec junija 2019 je Ministrstvo za kulturo v dvomesečno javno obravnavo poslalo osnutek novele ZMed-E, ki naj bi prenovila najpomembnejša področja zakona o medijih ter naslovila ključne probleme: opredelitev pojma medij, javni interes in javne sheme, namenjene ohranjanju delovnih mest v medijih, usposabljanju novinarjev, krepitvi samoregulacije in programom medijske pismenosti, izvršljivost že obstoječe prepovedi spodbujanja neenakopravnosti in nestrpnosti, izvajanje pravice do popravka, razvid medijev, zaščito pluralnosti medijskega prostora, ureditev medijev s statusom posebnega pomena, obveznost razširjanja določenih programov, odpravo nekaterih programskih omejitev, administrativnih obveznosti in bremen, znižanje glob itd. Na podlagi prejetih pripomb in predhodnih posvetovanj z ministrstvom za pravosodje, ministrstvom za gospodarstvo ter agencijo za varstvo konkurence in agencijo za komunikacijska omrežja in storitve je ministrstvo januarja 2020 za medresorsko obravnavo oblikovalo predlog zakona ZMed-E. V času poteka koalicijskega usklajevanja so bile zaradi odstopa predsednika Vlade zakonodajne aktivnosti prekinjene.

1.4. Pregled sodelovanja javnosti

V javni obravnavi, ki je potekala od 28. junija do 30. avgusta 2019, so pisna mnenja, predloge in pripombe poslali:

A1 Slovenija, Adria Media, Agencija za komunikacijska omrežja in storitve, Asociacija, Dallas & IPF, Društvo novinarjev Slovenije, Forum za digitalno družbo, GIZ lokalnih in regionalnih postaj, Infonet media, Inštitut za avtorsko pravo, Javna agencija RS za varstvo konkurence, Javna agencija RS za zdravila in medicinske pripomočke, Karanović & Nikolić odvetniška pisarna, Kulturniška zbornica Slovenije, Medijska zbornica – Združenje radiodifuznih medijev, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za pravosodje, Mirovni inštitut Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti, Občina Radlje ob Dravi, Odgovorni uredniki in odgovorne urednice slovenskih medijev, Oštro, Pod črto, Pomurska madžarska samoupravna skupnost, Programski svet RTV Slovenija, Radio Center, Radio Murski val, Radio Radlje, RTV Slovenija, Sikabel, Sindikat glasbenih urednikov, Sindikat novinarjev Slovenije, Sindikat ustvarjalcev radijskih programov Slovenije, Skupaj civilno gibanje, Slovenska oglaševalska zbornica, Služba vlade za zakonodajo, Svet delavcev RTV Slovenija, Svet romske skupnosti, Svet za radiodifuzijo, Telekom Slovenije, Telemach, Zagovornik načela enakosti, Zavod Časoris, Zavod RISA & Društvo LABRA, Združenje kablinskih operaterjev, Združenje mestnih občin, Združenje neodvisnih radiev, Združenje novinarjev in publicistov, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Zveza društev slepih in slabovidnih, Zveza sindikatov vseh glasbenikov Slovenije & Sindikat GLOSA, Združenje fonogramske industrije Slovenije, SiPA GIZ, Združenje ZIP in IFP, Zveza slovenskih društev na Hrvaškem in posamezne fizične osebe.

Mnenja, predlogi in pripombe so bili podani na vsa področja ureditve, tj. definicijo medija, javni interes na področju medijev in državne podpore, prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti, razvid medijev, pravico do popravka, omejevanje koncentracij v medijih ter zaščito pluralnosti in raznovrstnosti medijev, ureditev programov posebnega pomena, programskih deležev oglaševanja, tematskih programov, lokalnih oken, obveznega prenosa programov, prenovljene kazenske določbe itd.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki so bili upoštevani:

- da med medije po tem zakonu ne štejejo glasila samoupravnih lokalnih skupnosti in političnih strank;
- da mora definicija medijev zajemati tudi profile na družbenih omrežjih oz. t. i. vplivneže oz. influencerje ter druge ponudnike vsebin na digitalnih platformah;
- da se z zakonom o medijih ne posega v ustavno avtonomijo občin;
- da se iz državnega financiranja izvzamejo občinska glasila;

- da se naj ukrepi finančnih podpor nanašajo na vse medijske delavce, ne zgolj novinarje;
- da se pri ukrepih finančnih podpor upoštevajo kriteriji spodbujanja uredniške in poklicne avtonomije, ureditev pravic in obveznosti novinarjev s kolektivno pogodbo širše ali ožje ravni ter spoštovanje delovnopравnih predpisov;
- da se iz sodelovanja na razpisih izločijo večkratni kršitelji prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti;
- da se na razpisih opredeli dostopnost vsebin v medijih vsem osebam z invalidnostjo;
- da se naj pri prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti sankcionira odsotnost umika nezakonite vsebine in da naj zakonitost inšpekcijskega ukrepa takoj preveri sodišče;
- da se pri vpisu v razvid medijev ohrani obveznost prigrisatve programske zasnove in temeljnega pravnega akta;
- da se prenovi institut pravice do popravka;
- da se ohrani obstoječa prepoved nezdružljivosti oglaševalske ter radijske in televizijske dejavnosti;
- da imajo v postopku presoje koncentracije v medijih pravico podati mnenje nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju medijev;
- da naj presoja koncentracij po splošnih pravilih konkurenčnega prava ostane pristojnost AVK, Ministrstvo za kulturo pa naj presoja po kriterijih, ki so relevantni za javni interes na področju medijev;
- da se vsebine lastne produkcije določijo z novim pravilnikom;
- da se poda jasna definicija slovenske glasbe;
- da se zagotovi razločljivost (razpoznavnost) med novinarskimi in komercialnimi vsebinami;
- da se v skladu s pravili EU določi obveznost prenosa zgolj za programe RTV Slovenija in programe posebnega pomena (PPP);
- da se jasno določi, da obveznost neodplačnega prenosa programov ne vpliva na obveznosti iz naslova varstva avtorske in sorodnih pravic.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

- da se v zakonu o medijih določi, da občine in politične stranke ter z njimi povezane osebe ne smejo biti izdajatelji medijev ali imeti lastniških deležev v medijih (ni v skladu z ustavnimi pravicami; omejitve so lahko določene samo z zakoni, ki urejajo lokalne skupnosti oziroma politične stranke);
- da predstavlja sankcioniranje prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti prevelik poseg v svobodo izražanja oz. cenzuro (svoboda izražanja ni absolutna in je omejena z drugimi pravicami; popravljena rešitev vsebuje takojšnje sodno varstvo, zato je tveganje za samovoljo medijskega inšpektorja majhno);
- da se ohrani obstoječa obveznost predhodnega vpisa v razvid medijev (neskladje s Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice);
- da se ohranijo obstoječe prepovedi navzkrižnih povezav med posameznimi vrstami medijev (splošnoinformativni tiskani dnevnik, radijski in televizijski programi) in nezdružljive dejavnosti (telekomunikacijska ter radijska in televizijska dejavnost) (nezdružljivost z idejo predlagane nove ureditve, ki zaradi prilagoditve digitalnemu medijskemu ekosistemu, v katerem se meje med v preteklosti jasno ločenimi vrstami medijev brišejo, povezovanja med različnimi mediji dopušča, če nimajo škodljivih posledic za pluralizem medijev);
- da se naj črtajo obstoječe določbe o omejevanju koncentracij v medijih (nekatero določbe so ohranjene, saj na njih temelji nova ureditev);
- da se naj status nepridobitnega programa ne širi na druge vrste medijev (omejevanje nepridobitnega statusa na radio in televizijo ni v skladu z medijsko realnostjo in prepoznanimi potrebami);
- da se obstoječi deleži slovenske glasbe zmanjšajo za polovico (izvajanje obveznosti je bistveno olajšano);

- da se mora delež slovenske glasbe zagotavljati v časovnem obsegu, ne v številu skladb (za omogočanje enostavnejšega in učinkovitejšega dela izdajateljev in regulatorja je primernejši način merjenja število sklad; tak pristop je tudi v skladu z evropsko prakso pri ugotavljanju kvot evropskih avdiovizualnih del);
- da se ohranijo omejitve obsega radijskega oglaševanja (deloma upoštevano);
- da se določi obveznost vključitve PPP v prvo petino programskih mest operaterjev (ni v skladu z evropskimi pravnimi podlagami, ki omogočajo možnost obveznega prenosa; t.i. *must carry*).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Glavni cilj prenove zakona je zagotavljanje odprtega, raznolikega in finančno vzdržnega medijskega prostora.

Cilji po posameznih področjih:

- nova definicija medijev brez sklicev na vrste medijev in tehnologije prenosa ter tehnološka nevtralnost zakonskih rešitev;
- posodobitev opredelitve javnega interesa v medijih in javnih shem, namenjenih ohranjanju delovnih mest v medijih, usposabljanju novinarjev in krepitevi samoregulacije;
- spodbujanje neodvisnih, profesionalnim standardom zavezanih medijev, preiskovalnega novinarstva in ustvarjanje pogojev za večanje zaupanja v medije;
- spodbujanje medijske pismenosti za zagotavljanje kritičnega razmišljanja pri presoji in ustvarjanju medijskih vsebin, razlikovanje med mnenji in dejstvi, prepoznavanje neresničnih in zavajajočih informacij v medijih;
- večja preglednost medijskega trga, lastništva in financiranja medijev ter zaščita pluralizma medijev;
- omejevanje možnosti zlorab medijev, financiranih iz javnih sredstev, za namene političnega oglaševanja;
- enakovredna dostopnost vsebin, ne glede na kraj prebivanja in osebne okoliščine, s spodbudami za ustvarjanje lokalnih vsebin, medijske projekte, ki so namenjeni manjšinam ter ustvarjanje vsebin v tehnikah, ki so prilagojene osebam z invalidnostmi;
- odprava pravnih vrzeli in omejitev, ki onemogočajo razširjanje programov lokalnih programov posebnega pomena na digitalni prizemni platformi;
- prepoznavanje novih oblike organiziranja novinarjev znotraj kategorije nepridobitni mediji, brez dosedanjega omejevanja na način razširjanja vsebin;
- izvršljivost že obstoječe prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti v medijih in uskladitev z ustavo in njenimi načeli;
- uskladitev obveznosti razširjanja določenih programov s strani operaterjev z evropskimi pravnimi podlagami;
- uskladitev definicije slovenske glasbe z odločbo Ustavnega sodišča;
- posodobitev drugih programskih obveznosti za zagotavljanje lažjega izvajanja;
- uvedba tematskih radijskih programov (po analogiji s televizijskimi, ki že urejeni v ZAvMS) za omogočanje razvoja digitalnega radia;
- izenačitev pogojev delovanja z enotno ureditvijo možnosti predvajanja lokalnih oken, ki je za zdaj omogočena le nekaterim radijskim programom;
- odpravljanje administrativnih bremen, ki ne prispevajo k zasledovanju javnih ciljev;
- odpravljanje pomanjkljivosti, ki vplivajo na izvršljivost zakona;
- občutno znižanje glob in njihova nomotehnična ureditev.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od temeljnih oz. splošnih načel, na katerih temelji obstoječi ZMed, in sicer:

- svoboda izražanja,
- prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti,
- zaščita pluralnosti in raznovrstnosti medijev,
- zaščita novinarske avtonomije in uredniške neodvisnosti,
- zaščita slovenskega jezika,
- varstvo pravic otrok in mladoletnikov,
- varstvo pravic senzorno oviranih oseb,
- svoboda razširjanja programskih vsebin iz drugih držav.

2.3 Poglavitne rešitve

Novela Zakona medijih zajema vsa ključna področja urejanja, od opredelitve pojma medij, javnega interesa ter javnih shem, namenjenih ohranjanju delovnih mest v medijih, usposabljanju novinarjev, krepitvi samoregulacije in programom medijske pismenosti, določitve izvršljivosti že obstoječe prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti v medijih, prenove razvida medijev, posodobitve pravice do popravka, zaščite pluralnosti medijskega prostora oz. omejevanja koncentracij v medijih, ureditve medijev s statusom posebnega pomena, obveznosti razširjanja določenih programov s strani operaterjev, do odprave posameznih programskih omejitev, administrativnih obveznosti in bremen, ne nazadnje tudi do prenove kazenskih določb in znižanja glob.

Pri novi definiciji medija je ministrstvo izhajalo iz prizadevanja, da definicije ustrezno zajamejo nove oblike množičnih medijev na družbenih omrežjih in drugih digitalnih platformah, hkrati pa niso tako ohlapne, da pokrijejo vse možne oblike komuniciranja. Zakon o medijih mora še naprej ostati zakon, ki ureja medije, utemeljen na principu zaščite in omogočanja svobode izražanja in medijske svobode. Za morebitno urejanje drugih oblik spletnega komuniciranja je mogoče razmisliti o posebnem zakonu po vzoru držav, ki so pripravile ali napovedale posebne zakone, denimo Nemčije, Združenega kraljestva in Irske, pri čemer je treba ukrepanje omejiti na urejanje nezakonitih vsebin s škodljivimi družbenimi učinki, denimo razpihovanja sovraštva ali pozivov k terorizmu, in ne vsebin na splošno.

Večji sklop sprememb je povezan z opredelitvijo javnega interesa v razmerah digitalnega in globaliziranega medijskega trga, ter s tem povezanega sistema javnih podpor za ustvarjanje medijskih vsebin v javnem interesu. Sledeč praksam v drugih evropskih državah, novim finančnim mehanizmom na ravni EU, ter upoštevajoč Deklaracijo (13/02/2019)² Odbora Ministrov o finančni vzdržnosti kakovostnega novinarstva v digitalni dobi, ministrstvo predlaga rešitve, ki podpirajo ustvarjanje pogojev za kakovostne medijske vsebine s posebno pozornostjo do vsebin, ki niso tržno zanimive, in je zato manjša verjetnost, da jih bo trg sam ponudil ali ponudil na ustrezen način.

Pomembna novost predlaganega sistema podpor so spodbude za ohranjanje delovnih mest novinarjev in ustvarjanje pogojev za nastanek kakovostnih, izvirnih medijskih vsebin ter obstoj neodvisnega, etičnega in verodostojnega novinarstva in s tem večanje zaupanja v medije. Uvajamo dodatne finančne spodbude in podpore za preiskovalno, kritiško in lokalno novinarstvo, za dostopnost in prilagajanje vsebin osebam z invalidnostmi, za zviševanje kakovosti, profesionalnosti in etičnosti novinarskega dela ter spodbujanje uredniške in poklicne avtonomije na področju samoregulacije v medijih, za ohranitev in razvoj novinarskih in drugih ključnih delovnih mest v medijih, za razvoj medijske pismenosti ter za kritično obravnavo primerov spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti v medijih ter prepoznavanje neresničnih in zavajajočih informacij v medijih. Novela prepoznava tudi nove oblike organiziranja dela novinarjev in odpira nove poti do sofinanciranja nepridobitnih medijev. Prenova dela, namenjenega javnemu interesu v medijih, tako prispeva k izboljšanju pogojev za ustvarjanje deficitarnih medijskih vsebin ter obstoj neodvisnega novinarstva in s tem večanje zaupanja v medije.

Ker morajo biti za doseganje teh namenov javne podpore stabilen vir sredstev, novela določa zakonski obseg sredstev, ki jih država namenja, in sicer v skupnem letnem obsegu, ki ustreza vrednosti najmanj 6 odstotkov zneska RTV-prispevka, zbranega v preteklem letu. Od tega so 3 odstotki, enako kot v obstoječem zakonu o medijih, še naprej namenjeni uresničevanju javnega interesa prek medijev s statusom posebnega pomena, predlagani dodatni 3 odstotki pa vsem medijem, razen tistim, ki so v večinskem deležu že financirani iz drugih javnih sredstev.

Ker veljavni Zakon o medijih pri razširjanju medijskih vsebin že prepoveduje spodbujanje, izzivanje in drugo narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost, pri čemer pa sankcionira le tisto, ki se v medijih izvaja prek oglasov, omejevanje pojavov spodbujanja neenakosti in razpihovanja sovraštva v medijih urejamo prek odprave obstoječe pravne vrzeli in nesorazmerja. Predlog rešitve tako predvideva izenačitev možnosti ukrepanja z določitvijo globe. Ker primarni namen rešitve ni kaznovanje in omejevanje medijev, temveč v prvi vrsti preprečevanje razširjanja nezakonitih vsebin, je predviden ukrep odstranitve nezakonite vsebine ali drug ustrezen odziv, ki ga odredi inšpektor. Nova je tudi obveznost vključitve prepovedi spodbujanja k sovraštvu in nestrpnosti v pravila za komentiranje. Ob zavedanju potrebe po ohranjanju ravnotežja med svobodo izražanja in pravico do zaščite pred diskriminacijo in razpihovanjem sovraštva, ima predlagani model varovalko v takojšnji sodni kontroli inšpektorskega ukrepa. Dodatno varovalko pa predstavlja tudi vključitev nezavezujočega mnenja Varuha človekovih pravic, Zagovornika načela enakosti in strokovnih novinarskih združenj. To je primerljivo z ureditvijo nedostojnega oziroma zavajajočega oglaševanja v Zakonu o varstvu potrošnikov, saj tržni inšpektorat, ki ta zakon izvaja, lahko za mnenje o tem, ali je določeno oglaševanje nedostojno oziroma zavajajoče, zaprosi stanovsko združenje oglaševalcev.

Večji sklop sprememb je namenjen zagotavljanju večje transparentnosti informacij o medijih, zlasti o virih financiranja in medijskem lastništvu, ter omejevanju tistih koncentracij medijskega lastništva, ki bi lahko pomembneje vplivale na pluralnost medijske krajine in pravico do obveščенosti. Predlagan je izboljššan obstoječi model izdaje predhodnega soglasja z jasnimi kriteriji za presojo škodljivih učinkov koncentracij na medijski pluralizem.

Nadalje v noveli zakona o medijih zagotavljamo uveljavljanje pravice do popravka v skladu z njenim ustavnim namenom in bistvom, na kar so v javni obravnavi opozorili odgovorni uredniki največjih slovenskih medijev in novinarska združenja.

Zagotavljamo jasno (raz)ločitev novinarskih in uredniško oblikovanih medijskih vsebin od oglasov, naročenih objav ter drugih komercialnih sporočil.

Ureditev kvote slovenske glasbe usklajujemo z odločbo Ustavnega sodišča, ki je obstoječo ureditev prepoznala za neskladno z ustavnim načelom jasnosti in določnosti predpisov. Predlagana je nova definicija slovenske glasbe, ki temelji na izvajanju v slovenskem jeziku ali na produkciji oziroma izdaji glasbe v Republiki Sloveniji, pri čemer se ne spreminjajo osnovni deleži iz leta 2006, se pa z dopuščanjem večje uredniške svobode pri umeščanju te glasbe v program pomembno lajša njihovo izvajanje, pri čemer je ohranjena varovalka, ki preprečuje, da se slovenska glasba predvaja izključno v nočnem času, torej ko je poslušnost manjša.

Z namenom omogočanja konkurenčnejših pogojev na trgu rahljamo nekatere programske obveznosti radijskih in televizijskih programov, odpravljamo stroge omejitve radijskega oglaševanja ter zagotavljamo pravne podlage za nastanek novih tematskih radijskih programov in za lokalizirano radijsko oglaševanje. Ta rešitev bo omogočila, da vsako lokalno okolje dostopa do vsebin, ki so temu lokalnemu okolju namenjene oziroma iz njega izhajajo, obenem pa tudi enake pogoje, omejitve in zahteve za radijske programe, ki se za tako prakso odločajo. Zaradi zaostrenih razmer na trgu se izenačujejo pogoji za povezovanje v programske mreže, ki bo po novi ureditvi mogoče tudi za programe s statusom posebnega pomena.

Predlog nove ureditve obveznega razširjanja radijskih in televizijskih programov, ki so v širšem interesu (t. i. *must carry*) posodablja zastarele določbe o vključevanju programov v programske sheme operaterjev distribucijskih platform, ki v sedanjih razmerah ne odговarjajo na potrebe in pričakovanja izdajateljev programov in njihovih gledalcev oziroma poslušalcev, pa tudi samih upravljavcev platform. Posodobitev je nujna tudi zaradi novosti, ki jih prinaša evropski Zakonik o elektronskih komunikacijah. S tem jih po dogovoru z Ministrstvom za javno upravo prenašamo v slovenski pravni red.

Novela sicer odpravlja številne administrativne ovire in prenормiranost v smeri večje svobode medijev pri urejanju lastnega programa oziroma vsebin. Ob že omenjeni slovenski glasbi zakon prinaša smiselne spremembe določil, povezanih z izvajanjem obveznih deležev vsebin lastne produkcije.

Pomembna novost je tudi prenova poglavja o kazenskih določbah z ureditvijo po nomotehničnih standardih ter določitvijo različnih razponov glob, ki pa so znatno nižji kot v obstoječem zakonu, zato da se vzpostavlja njihova sorazmernost in preventivna vloga ter da njihov izrek ne bi predstavljal prevelikega tveganja za delovanje in obstoj medijev, zlasti manjših.

Pristop prenove je torej zasnovan v smeri nujnih prilagoditev digitalni realnosti in omejevanja poseganja države na tiste ukrepe, ki so nujni za obstoj in lažje delovanje naših medijev v korist tistih, ki so jim namenjeni, torej javnosti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona na področju uresničevanja javnega interesa oz. finančnih podpor na področju medijev predvideva manj kot dvakratno povečanje proračunskih sredstev, zagotovljenih pri Ministrstvu za kulturo.

Po veljavnem zakonu je za leto 2020 je na proračunski postavki »Izvajanje zakona o medijih« zagotovljenih 2.699.063,00 EUR, na proračunski postavki »Medijska pismenost« 50.000,00 EUR in na proračunski postavki »Programske vsebine in razvoj tehnične infrastrukture za senzorno ovirane« 172.643,00 EUR. Enaki zneski so zagotovljeni za leto 2021.

Finančne podpore po predlogu zakona pa obsegajo vrednost 5.672.820,00 EUR, kar ustreza protivrednosti 6 odstotkov zneska RTV-prispevka, ki je bil zbran v letu 2018.

Poleg tega se bodo za izvajanje zakona morale okrepiti službe ministrstva za kulturo, in sicer Inšpektorat za kulturo in medije RS z najmanj enim inšpektorjem ter Direktorat za medije z najmanj dvema zaposlenima, kar na letni ravni znese okrog 100.000 evrov (bruto).

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

V sprejetem državnem proračunu so zagotovljena sredstva na naslednjih proračunskih postavkah:

- Izvajanje zakona o medijih: 2.699.063,00 EUR (leto 2020), 2.699.063,00 EUR (leto 2021);
- Medijska pismenost: 50.000,00 EUR (leto 2020), 50.000,00 EUR (leto 2021);
- Programske vsebine in razvoj tehnološke infrastrukture za senzorno ovirane: 172.643,00 EUR (leto 2020), 172.643,00 EUR (leto 2021).

Dodatna sredstva bodo zagotovljena z rebalansom ali spremembami državnega proračuna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prikaz ureditve v treh državah, članicah EU:

Področje medijev je – z izjemo avdiovizualnih medijskih storitev, ki jih ureja Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah (DAVMS) – primarno v pristojnosti držav članic. Tradicije urejanja medijev se med državami članicami zelo razlikujejo, in segajo od dajanja prednosti splošni zakonodaji in samoregulaciji do sektorsko specifičnih zakonov, namenjenih medijem. Zakoni, ki so v državah članicah (poleg sektorskih) posebej relevantni za medije, so zakoni o gospodarskih družbah (kadar gre za gospodarske dejavnosti) ali zakoni, ki urejajo združenja in fundacije (če so mediji neprofitni), kazenski zakoniki, zakoni, ki urejajo civilno odgovornost za žalitve in obrekovanja, zakoni, namenjeni preprečevanju in zaščiti pred diskriminacijo, zakoni o avtorskih in sorodnih pravicah, zakoni o varstvu osebnih podatkov, zakoni o dostopu do informacij javnega značaja, zakoni, ki se nanašajo na arhivsko gradivo itd.

Obstoj zakona, ki ureja vse medije v okviru enega akta, je poleg Slovenije značilen za države v naši soseščini: Avstrijo, Hrvaško in Madžarsko, ter še za dve državi članici na severovzhodu EU: Finsko in Latvijo.

Za prikaz ureditve v treh državah članicah EU smo izbrali predstavnice treh različnih pristopov k urejanju medijev, slovenskemu najbolj sorodno Avstrijo, ter bolj oddaljeni Dansko – z močno tradicijo samoregulacije, in Estonijo, ki s posebnim zakonom ureja radijske in avdiovizualne storitve, tisk pa naslavlja s splošno zakonodajo.

Avstrija:

V Avstriji je v veljavi Zakon o tisku in o drugih publicističnih medijih, ki ga kratko imenujejo Zakon o medijih (*Mediengesetz*). Sprva je veljal za tiskane in druge publikacije, od leta 2005 dalje pa tudi za internet. Zakon med drugim ureja pravico do izražanja mnenj in svobodo medijev ter vsebuje številne določbe, ki se nanašajo na ugovor vesti novinarjev in varovanje tajnosti virov. Ureja pa tudi posege v osebne pravice tretjih.

Zakon za »medij« določa vsako sredstvo za razširjanje informacij ali predstavitev mnenj širši javnosti v besedi, zapisu, zvoku ali sliki z masovno produkcijo ali masovno objavo. »Periodični medij« je periodično medijsko delo ali periodični elektronski medij. »Periodično medijsko delo ali tiskani medij« je medijsko delo ali tiskani medij, ki se pod istim imenom in v zaporednih številkah izdaja vsaj štirikrat v koledarskem letu in so izdaje vsebinsko povezane, četudi je vsaka posebna celota. »Periodični elektronski medij« je medij, ki se elektronsko:

- oddaja (RTV program) ali
- prenese oz. naloži ali
- vsaj štirikrat letno v koledarskem letu razširja v primerljivi obliki. Gre zlasti za elektronska obvestila oz. novice (t. i. *newsletters*).

Zakon o medijih ne določa obvezne registracije medija pri kakšnem oblastnem organu. Natančno pa ureja dolžnost navedbe t. i. impresuma, ki je obvezen za vse »fizične« medije (npr. knjige, tiskane novice, vse tiskane publikacije, nosilci zvoka in tona, CD-ji, DVD, videokasete ipd.), a tudi elektronske novice (*newsletters*, če izidejo vsaj štiri krat letno), vendar ne spletne strani. Vsak medij mora objaviti ime ali firmo lastnika medija in izdajatelja (*Hersteller*) in kraj izdajatelja ter založnika. Periodični mediji morajo poleg tega navesti še naslov lastnika in redakcije ter ime in naslov urednika (*Herausgeber* – t.j. tisti, ki določa osnovno usmeritev periodičnega medija). Za t. i. *newsletter* je treba navesti ime ali firmo ter naslov lastnika medija in urednika (*Herausgeber*).

Lastnikom spletne strani ni treba objavljati impresuma, kljub temu pa jih zakon zavezuje k razkritju nekaterih podatkov (t. i. *Offenlegungspflicht*). Ta dolžnost razkritja je širša od impresuma in velja za periodične medije: tako za klasične periodične medije (dnevnik, tednik in mesečnik itd.) kot tudi za periodične elektronske medije (RTV programi, vse spletne strani in ponavljajoče elektronske novice *newsletters*). V nadaljevanju se omejujemo le na prikaz zahtev za spletne strani.

Obseg razkritja podatkov je odvisen od tega, ali gre za t. i. male spletne strani ali za velike spletne strani. Pri tem ni bistven obseg spletne strani, temveč je pomembna njena vsebina. Mala spletna stran daje le informacijo oz. predstavitev o lastniku, sicer pa ne vpliva na oblikovanje mnenja. Primer: razlika je pri vrtnarji, če le objavlja svoje osnovne podatke ali če objavlja prispevke in komentarje o državni kmetijski politiki. Majhne spletne strani morajo objaviti samo:

- ime in firmo lastnika medija,
- kraj ali sedež lastnika medija,
- področje delovanja lastnika medija.

Za velike spletne strani je treba navesti še podatke o lastniško povezanih osebah in o osnovnih smernicah spletne strani (svetovnonazorsko, gospodarsko, umetniško ali politično opredelitev). Slednje pomeni, da se navede: »informacija o produktih in storitvah podjetja«. Podrobnejše zahteve so odvisne od pravne oblike medija. Za delniške družbe npr. je treba navesti člane uprave in nadzornega sveta.

Zakon o medijih posebej ne ureja sovražnega govora in diskriminacije, vsebuje pa posebno poglavje o varovanju osebnostnih pravic, kjer določa pravila in odgovornost za njihovo kršitev. Zelo poenostavljeno rečeno, po tem zakonu odgovarja za kršitve lastnik medija. Zakon določa tudi višino odškodnine, ki jo mora izplačati lastnik medija v primeru obrekovanja, zmerjanja, zaničevanja ali klevetanja. Za poseg medija v najbolj zasebne dele osebnega življenja je višina odškodnine do 20.000 EUR. Podobno velja za nekatere primere kršitev, povezane z identiteto žrtev ali storilcev kaznivih dejanj in v zvezi s kršitvijo domneve nedolžnosti. Odškodnina pa lahko doseže tudi do 100.000 EUR, če medij objavi posnetke, ki so bili za namene kazenskega postopka pridobljeni s posebnimi ukrepi policije (npr. snemanje) in jih medij objavi, predno so bili uporabljeni na javni obravnavi, pa ti posnetki lahko uničijo gospodarsko eksistenco ali družbeni položaj prizadete osebe. Pri določanju višine vseh navedenih vrst odškodnine se upošteva način objave in obseg razširjanja kršitve ter gospodarski položaj lastnika medija.

Lastnik medija se odškodnini lahko izogne, če npr. pri spletni strani on sam ali njegovi zaposleni niso prekršili potrebne skrbnosti. Po sodni praksi se krivdi izogne lastnik medija, ki brez odlašanja poskrbi za brisanje komentarjev, ko ugotovi, da pomenijo obrekovanje, zmerjanje, zaničevanje ali klevetanje. Fizična oseba, ki je pravni laik, si bo morda morala predhodno pridobiti strokovno mnenje, ali res gre za kršitve. Kljub temu pa ostaja njena dolžnost, da ravna brez odlašanja: briše komentar ali si nemudoma pridobi pravni nasvet. Pri oceni o hitrosti odziva je treba upoštevati tudi resnost posega v zasebno sfero, torej resnost kršitve in pa tudi okoliščine, ali je medij sam prispeval h komentarju npr. če je sam objavljaj provokacije ali obravnaval posebno konfliktno teme. Skrbnost se torej presoja od primera do primera, strožja pravila veljajo za lastnika medija profesionalca, ki ima gospodarski interes, da objavlja razne komentarje. Navedena odgovornost velja tudi za lastnike *facebook* strani in za tuje komentarje.

Posamezne omejitve izdajanja medijev (koncentracija v medijih) izhajajo iz avstrijskega Zakona o zasebnih radiih (*Private Radio Broadcasting Act – PrR-G*) in Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (*Audio-visual Media Services Act – AMD-G*).

Radijske oziroma televizijske dejavnosti tako med drugim ne smejo izvajati pravne osebe javnega prava (razen pravno priznanih verskih skupnosti in Ministrstva za obrambo) in politične stranke ter z njimi lastniško povezane osebe.

Posamezna oseba ali družba je lahko imetnik več licenc za analogno prizemno radijsko oddajanje, dokler se območja pokritosti iz teh dovoljenj ne prekrivajo. Oseba ali družba ima lahko nadalje več

dovoljenj za digitalno prizemno radijsko oddajanje, dokler se ne več kot dva območja pokritosti iz teh dovoljenj ne prekrivata.

Ena medijska družba lahko pokriva določen del teritorija z največ:

- dvema analognima prizemnima radijskima programoma;
- dvema digitalnima prizemnima radijskima programoma;
- enim prizemnim radijskim programom in dvema prizemnima televizijskima programoma.

Pokritost prebivalstva z analognim signalom na območju, ki ga pokriva določena medijska skupina ne sme preseči 12 milijonov prebivalcev ter ne osem milijonov prebivalcev v primeru ko gre za območje pokrito s signalom izdajatelja, ki je fizična ali pravna oseba (gospodarska družba).

Lastnik medija ne sme biti član izdajatelja radijskega programa, ki je organiziran kot društvo.

Posamezna oseba ali družba je lahko imetnik več dovoljenj za digitalno prizemno televizijo, dokler se ne več kot tri območja pokritosti iz teh dovoljenj ne prekrivajo.

Posamezna medijska skupina ima lahko na posameznem zveznem območju R Avstrije največ:

- dve dovoljenji za analogni prizemni radijski program;
- dve dovoljeni za digitalni prizemni radijski program;
- eno dovoljenje za prizemni radijski program v kombinaciji s pokrivanjem ene tretjine prizemnih televizijskih programov na tem območju.

Lastniku medija je onemogočeno razširjanje televizijskih programov, če v enem od naštetih trgov preseže naslednji doseg ali raven pokrivanja:

- prizemni radijski programi (več kot 30 odstotkov nacionalne pokritosti);
- časniki (več kot 30 odstotkov nacionalne pokritosti s časniki);
- tedniki (več kot 30 odstotkov nacionalne pokritosti s tedniki);
- kabelska omrežja (več kot 30 odstotna raven pokrivanja prebivalstva s kabelskimi omrežji na nacionalnem ozemlju).

Lastniku medija je onemogočeno zagotavljanje prizemnih televizijskih storitev, če v več kot enem od naštetih trgov preseže naslednji doseg ali raven pokrivanja:

- prizemni radijski programi (več kot 30 odstotkov območja pokritosti);
- časniki (več kot 30 odstotkov območja pokritosti);
- tedniki (več kot 30 odstotkov območja pokritosti);
- kabelsko omrežje (več kot 30 odstotna raven pokrivanja prebivalstva s kabelskimi omrežji na nacionalnem ozemlju).

Za povezane osebe (medijska skupina) štejejo osebe, ki imajo v posameznem mediju več kot 25 odstotkov lastniškega deleža ali deleža glasovalnih pravic ali imajo kontrolni delež v skladu z avstrijskim zakonom o gospodarstvu.

Po sklepu (bivše) avstrijske vlade iz leta 2019 bodo zasebne televizijske in radijske postaje od leta 2020 dalje letno dobivale 5 milijonov EUR več podpor kot do sedaj; skupaj 20 milijonov EUR letno. Največ bodo dobile oe24.tv (1,9 mio EUR), Puls 4 (1,7 mio EUR), Puls 24 in Servus TV (1,5 mio EUR) ter Krone TV in ATV (1,2 mio EUR). Javni medijski servis ORF načrtuje v letu 2020 za 650 milijonov EUR prihodkov od RTV-prispevka. Letne podpore tiskanim dnevnikom in tednikom pa znašajo 8,9 mio EUR.

Danska:

Danska nima splošnega zakona o medijih, kot ga pozna slovenska zakonodaja. Najpomembnejša zakona na tem področju sta Zakon o radiju in televiziji (*The Radio and Television Broadcasting Act*) in

Zakon o odgovornosti medijev. V pregledanih virih nismo zasledili zakona, ki bi posebej urejal tiskane medije, obstaja pa zakon o državnih pomočeh tiskanim in digitalnim medijem.

Na Danskem imajo poseben Zakon o odgovornosti medijev (*The Media Liability Act*). Zakon predvsem določa, kako in zoper koga se lahko sproži postopke v primeru kršitev predpisov. Zakon velja za naslednje vrste medijev:

- domače periodične publikacije, vključno s slikovnim materialom (*images*) in drugimi predstavitvami oz. slikami, ki so tiskane ali kakorkoli reproducirane,
- zvočne in slikovne programe, ki jih oddaja DR (tj. javna oz. nacionalna RTV), TV2 Danmark A/S, TV2 regionalna podjetja in vsi drugi subjekti, ki imajo licenco oz. so registrirani za radijsko ali televizijsko dejavnost,
- besedila, slike in zvočni programi, ki se jih periodično širi oz. posreduje publiki, če so v obliki novic (*form of news presentation*).

Za te vrste medijev velja, da morajo biti registrirani pri danskem Svetu za tisk, sicer zanje določbe tega zakona ne veljajo. Če so registrirani, morajo Svetu sporočiti ime glavnega odgovornega urednika, t. j. osebe, ki dokončno odloča, ali naj gre program ali prispevek v oddajo oz. posredovanje. Nespoštovanje teh zahtev se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do štirih mesecev. Posebnih določb o širjenju sovražnih vsebin oz. govora v zakonu ni. Veljajo določbe o kazenski in civilni odgovornosti. Zakon določa, da morajo vsi množični mediji delovati v skladu z etiko. Spoštovanje pravil o etiki (t. i. *The Press Ethical Rules*) nadzoruje neodvisen osemčlanski Svet za tisk, ki ga za štiriletni mandat imenuje pravosodni minister. Predsednik in podpredsednik sveta morata biti pravna strokovnjaka, ki ju v imenovanje predlaga predsednik vrhovnega sodišča. Štirje člani izhajajo iz vrst medijev, tako da gre za neke vrste samoregulatorno telo. Dva člana sta predstavnika javnosti. Svet odloča tudi o dolžnosti medija do objave popravka oz. odgovora, nima pa pristojnosti mediju izrekat kakšnih denarnih kazni in ne odloča o morebitni odškodnini, saj je to stvar sodišča. Mediju pa lahko naloži, da objavi odločitev Sveta o ugotovljeni kršitvi. Naloga Sveta je, da zagotovi visoko stopnjo etike danskih medijev.

Pravila o etiki, ki so priloga zakona in se lahko pogosteje spreminjajo, določajo le smernice, ki jih upošteva Svet za tisk. Te med temeljnimi pravili določajo pravilo o spoštovanju zasebnosti: mediji morajo upoštevati, da ima posameznik pravico, da se spoštuje njegova osebna integriteta in nedotakljivost njegovega zasebnega življenja in pravico do varovanja pred neupravičenimi kršitvami. Precejšen del pravil je namenjen tudi poročanju s sodišč, pri čemer je določeno, da se o družinskih razmerah, rasni, verski in etični pripadnosti, narodnosti, spolni usmerjenosti ali članstvu v raznih organizacijah ne poroča, če niso v sodnem primeru pomembni.

Etična pravila veljajo tudi za vsa uredniško oblikovana gradiva (*editorial materials*) in za vse uredniško urejene razprave (*edited discussions*). Če objavljene razprave niso uredniško oblikovane (*unedited discussions*), mora medij objaviti vidne in jasne smernice za take razprave, zagotoviti pa mora tudi učinkovite postopke za obravnavo pritožb zoper njih. Za vsebine, ki jih objavljajo posamezniki (ne gre za registrirane medije) ne veljajo določbe etičnih pravil in Zakona o odgovornosti medijev, temveč velja odgovornost po splošnih pravilih kazenskega prava (npr. za kazniva dejanja zoper čast in dobro ime) (povzeto po etičnih pravilih in po Danskem inštitutu za človekove pravice). Mrežni (socialni) mediji (*network media*), spletne strani, *facebook* in *twitter* računi morajo biti posebej registrirani, tudi če je bil tiskani medij že registriran.

Državna finančna podpora je namenjena zasebnim medijskim podjetjem, ki zagotavljajo produkcijo informativnih vsebin v tiskanih ter spletnih medijih, in sicer v sorazmerju s številom zaposlenih novinarjev ter ob upoštevanju drugih kriterijev, kot so raznolikost ciljnih skupin bralcev ter zagotavljanje vsebin pomembnih za razvoj in utrjevanje demokracije ter promocijo kulture (*Reuters Institute Digital News Report 2018* – stran 74). Višina pomoči je odvisna od dosega, tako da so tabloidi in dnevnikarji z nacionalno pokritostjo upravičeni do približno 3,3 mio eur na letni ravni, regionalni 1,7 mio eur, lokalni 400.000 eur ter digitalni 500.000 eur na letni ravni. Do posebne državne finančne podpore so upravičeni

izdajatelj spletnih strani, katerih informativne vsebine so oblikovane in distribuirane na inovativen način (socialni mediji in mobilne platforme) z namenom, da bi k branju pritegnile otroke, najstnike in mlajše odrasle osebe.

Estonija:

Estonija ima dokaj liberalno pravno okolje za delovanje medijev. Posebna zakonodaja za tiskane medije v tej državi ne obstaja, upoštevati pa morajo določbe ustave, ki predpisuje svobodo dostopa do javnih informacij ter svobodo izražanja mnenj. Z ustavo je predpisano tudi varstvo zasebnosti in spoštovanje osebnosti in pravica tožiti vsakogar, ki krši te pravice. Klevetanje je sankcionirano na podlagi Zakona o obligacijah. Področje oglaševanja je urejeno v Zakonu o oglaševanju.

Avdiovizualne medijske storitve se zagotavljajo v okviru uredniške odgovornosti ponudnika avdiovizualnih vsebin z osnovnim namenom javnosti zagotavljati informativne, izobraževalne ali zabavne programe prek elektronske komunikacije. Avdiovizualne medijske storitve so:

- televizijske storitve, ki se zagotavljajo na podlagi programske sheme za simultano gledanje programov,
- avdiovizualne vsebine na zahtevo uporabnika, ki obsegajo vsebine, ki jih izbere uporabnik,
- avdiovizualne tržne komunikacije (propaganda) in
- druge podobne storitve.

Podobno se radijske medijske storitve se zagotavljajo v okviru uredniške odgovornosti ponudnika radijskih vsebin na podlagi sporeda programov za simultano poslušanje z osnovnim namenom javnosti zagotavljati informativne, izobraževalne in zabavne programe prek elektronske komunikacije.

Zakon o medijskih storitvah definira tudi ponudnika medijskih storitev na zahtevo: »Ponudnik medijskih storitev je pravna ali fizična oseba, ki zagotavlja televizijske storitve, avdiovizualne ali radijske vsebine na zahtevo uporabnika in ima uredniške odgovornosti za izbiro vsebine medijske storitve in določa vrstni red njene predstavitve pri njenem predvajanju.« Obveznost in postopek registracije medija je urejen v tem zakonu.

Z zakonom je urejena tudi preglednost ponudnikov medijskih storitev in sicer prek javnosti informacij o ponudniku medijskih storitev. Zakon določa, da mora ponudnik medijskih storitev jasno in konsistentno omogočiti dostop javnosti do podatkov o izdajatelju medija.

Za področje televizije in radia je v Zakonu o medijskih storitvah predpisano: »Na podlagi določb o medijskih storitvah je prepovedano spodbujati sovraštvo na osnovi spola, rasnega ali etničnega porekla, prepričanj ali vere ali degradacija zakonitega obnašanja ali kršenje zakona v kateremkoli od programov.«

Za druge vrste medijev pa je področje sovražnega govora urejeno v splošni zakonodaji.

Estonska ustava določa naslednje: »Vsakdo je enak pred zakonom. Nihče ne sme biti diskriminiran na osnovi nacionalnosti, rase, barve, spola, jezika, izvora, vere, političnega ali drugačnega prepričanja, premoženja ali socialnega položaja, ali na kakšni drugi osnovi. Spodbujanje nacionalnega, rasnega, verskega ali političnega sovraštva, nasilje ali diskriminacija morajo biti z zakonom prepovedani in kaznivi. Spodbujanje sovraštva, nasilja ali diskriminacije med socialnimi razredi mora biti z zakonom prepovedano in kaznivo.«

Različne oblike sovražnega govora in nestrpnosti so definirane tudi v okviru kazenske odgovornosti.

Poleg tega etični kodeks za estonske medije, ki velja tudi za tiskane medije, določa, da pri medijskem delu ni priporočljivo poudarjati nacionalnosti, rase, verskega ali političnega prepričanja in spola, razen če je to dejstvo pomembno za konkretno novico.

Posebna ureditev glede spletnih medijev oziroma spletnih strani in odgovornost za vsebino strani, v primeru registriranega medija. Internetni mediji in internetne strani niso posebej regulirani. Zanje velja takšna ureditev kot za tiskane medije. Glede spodbujanja k sovraštvu velja splošna zakonodaja, in sicer kazenski zakonik, ki določa »Aktivnosti, ki javno spodbujajo k sovraštvu, nasilju ali diskriminaciji na osnovi nacionalnosti, rase, barve, spola, jezika, izvora, vere, spolne usmerjenosti, političnega prepričanja ali finančnega ali socialnega položaja, če ogrožajo življenje, zdravje ali premoženje ljudi, so kazniva z globo do 300 enot (*fine units*) ali s priporom.« V primerih smrti ali zdravju škodljivih posledic ali v primeru drugih resnih posledic ter za ponavljanje tovrstnih dejanj je predvidena višja denarna kazen in zapor do treh let. Za pravno osebo, ki javno izvaja navedene aktivnosti, je predvidena globa.

Prilagojenost predlagane ureditve pravu EU:

S predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih se prenaša 114. člen Direktive (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Presoja administrativnih posledic:

Predlog zakona na vseh področjih odpravlja številne administrativne ovire in prenormiranost.

Predlog zakona ukinja upravni postopek odločanja o vpisu medija v razvid medijev. Namesto tega uvaja le evidenco, v katero se vpisujejo podatki o mediju. Določene so nove izjeme od vpisa v razvid. To bo imelo za posledico manjše administrativne obremenitve strank in manjše stroške (ni plačila upravne takse za vpis ali izbris iz razvida medijev).

Predlog zakona ukinja obveznost objave podatkov o mediju v Uradnem listu, kar bo imelo za posledico prihranek stroškov za objavo.

Predlog zakona odpravlja obveznost operaterjev do priglasitve programov in pošiljanja pogodb, ki jih za prenos programov sklenejo operaterji.

Predlog zakona nadalje prinaša poenostavitve na področju zagotavljanja deležev slovenske glasbe, ki se bo po novem ugotavljal na podlagi števila predvajanih skladb, in ne njihovega trajanja oziroma minutaže.

Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona prinaša pozitivne posledice za gospodarstvo, saj ne nalaga novih administrativnih obveznosti, obstoječa nepotrebna bremena pa odpravlja.

Presoja posledic za socialno področje:

Predlog zakona prinaša pozitivne posledice za socialno področje.

Predlog zakona na področju državnih pomoči medijem zagotavlja finančno podporo:

- ustvarjanju pogojev za produkcijo in distribucijo programskih vsebin, namenjenih osebam z invalidnostmi v njim prilagojenih tehnikah, oblikah in jezikih;
- ukrepom, namenjenih zviševanju kakovosti, profesionalnosti in etičnosti novinarskega dela ter spodbujanju uredniške in poklicne avtonomije na področju samoregulacije v medijih;
- ukrepom, namenjenih ohranjanju in razvoju novinarskih in drugih ključnih delovnih mest v medijih, ne glede na to, ali se delo opravlja na podlagi pogodbe delovnega ali civilnega prava ali samostojno kot poklic, dejavnosti samostojnih novinarjev in deficitarnih poklicev v medijih;

Pri ocenjevanju in presoji projektov v okviru javnih razpisov in pozivov, namenjenih uresničevanju javnega interesa na področju medijev, se bodo kot prednostni kriteriji in merila upoštevali:

- ohranjanje novinarskih delovnih mest za nedoločen čas;
- zagotavljanje visoke stopnje pravne zaščite in trajnejše socialne varnosti tako redno zaposlenim kot pogodbeno vezanim novinarjem, programskim delavcem in drugim ključnim delavcem v medijih;
- zagotavljanje visokih profesionalnih in etičnih standardov na področju novinarskega dela;
- zagotavljanje visokih standardov novinarske avtonomije in uredniške neodvisnosti;
- ureditev pravic in obveznosti novinarjev s kolektivno pogodbo širše ali ožje ravni;
- zagotavljanje rednega izobraževanja in usposabljanja novinarjev, programskih delavcev ali drugih ključnih poklicev v medijih;
- nepridobitnost medija;
- dostopnost programskih vsebin osebam z invalidnostmi v njim prilagojenih tehnikah, oblikah in jezikih.

Za dodelitev statusa lokalnega radijskega in televizijskega programa se kot pogoj določi, da ima izdajatelj sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas s polnim delovnim časom z najmanj tremi delavci, ki sodelujejo pri pripravi programskih vsebin, razen če gre za program, ki je v skladu z aktom o ustanovitvi in programsko zasnovan namenjen pripadnikom manjšinskih etničnih in narodnih skupnosti; v primeru statusa nepridobitnega medija posebnega pomena pa pogoj, da ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas ali zagotovljeno drugo dolgotrajno sodelovanje z najmanj dvema novinarjema oziroma programskima delavcema, razen če gre za medij, ki je namenjen obveščanju pripadnikov manjšinskih etničnih in narodnih skupnosti.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US in 67/19 – odl. US) se v 1. členu doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša tudi 114. člen Direktive (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/1972/EU).«.

2. člen

2. člen se spremeni tako, da se glasi:

»2. člen (medij)

(1) Medij po tem zakonu pomeni obliko razširjanja programskih vsebin, ki se opravlja kot dejavnost iz 3. člena tega zakona, z namenom obveščanja, izobraževanja ali zabave, in je pod uredniško odgovornostjo izdajatelja medija ter je izdan na kateremkoli nosilcu objavljanja informacij in se zagotavlja širši javnosti prek katerekoli komunikacijske poti.

(2) Za medije po tem zakonu ne štejejo:

- glasila samoupravnih lokalnih skupnosti ali njihovih delov in drugih oseb javnega prava, ki v skladu s predpisi in ustanovitvenimi akti niso bile ustanovljene za namen izdajanja medijev;
- glasila političnih strank, verskih skupnosti, sindikatov, zbornic, zavodov, ustanov, društev in drugih interesnih ali strokovnih organizacij, katerih temeljna dejavnost v skladu s predpisi in ustanovitvenimi akti ni izdajanje medijev, in ki so obenem namenjena izključno predstavitvi njihovega dela in poslanstva;
- bilteni, katalogi, prospekti in drugi nosilci objavljanja informacij, ki so namenjeni izključno oglaševanju, poslovnemu komuniciranju, izobraževalnemu procesu ali notranjemu delu pravnih oseb in drugih organizacij;
- plakati, letaki, prospekti, transparenti in drugi nosilci objavljanja informacij, ki praviloma ne izhajajo periodično;
- Uradni list Republike Slovenije in druge uradne objave, ki jih določajo predpisi.

(3) Za glasila in nosilce objavljanja informacij iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o splošnih načelih (5. – 8. člen), popravku in odgovoru (26. – 44. člen), oglaševalskih vsebinah (46. – 55. člen) in zaščiti otrok in mladoletnikov (84. člen), pri čemer se šteje, da je odgovornost za objavljene vsebine na zakonitem zastopniku pravne osebe oziroma organizacije, ki jih je izdala.

(4) Programske vsebine so informacije vseh vrst (npr. novice, mnenja, obvestila ipd.) in avtorska dela, ki se razširjajo prek medijev v besedilni, slikovni, avdio ali video obliki ali kot kombinacija naštetih oblik.

(5) Uredniška odgovornost pomeni izvajanje učinkovitega nadzora nad izborom, organizacijo ali razvrstitvijo programskih vsebin, ki se razširjajo prek medija, prek rednega sprejemanja uredniških odločitev, ki so povezane z vsakodnevnim delovanjem medija.

(6) Izraz avtorsko delo ima pomen, kot ga določa zakon, ki ureja avtorsko in sorodne pravice.«.

3. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

»3. člen (dejavnost razširjanja programskih vsebin)

(1) Dejavnost razširjanja programskih vsebin zajema med drugim izdajanje časopisov, revij in druge periodike, ne glede na to, ali so izdani v tiskani ali elektronski obliki (elektronske publikacije) ter radijsko in televizijsko dejavnost, vključno z avdiovizualno medijsko storitvijo.

(2) Elektronske publikacije so mediji, ki razširjajo programske vsebine prek računalniških omrežij ali svetovnega spleta, vključno prek družbenih omrežij in drugih digitalnih platform, namenjenih zagotavljanju programskih vsebin širši javnosti.

(3) Radijska dejavnost pomeni izvirno razširjanje oziroma prenašanje ali oddajanje programskih vsebin v avdio obliki prek kablov ali po zraku, vključno prek satelita, v kodirani ali dekodirani obliki, z namenom priobčevanja teh vsebin javnosti.

(4) Avdiovizualna medijska storitev in televizijska dejavnost imata pomen, kot ga določa zakon, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.«.

4. člen

4. člen se spremeni tako, da se glasi:

»4. člen (javni interes na področju medijev)

(1) Javni interes na področju medijev obsega:

- pravico državljanov oziroma državljanek Republike Slovenije, Slovencev po svetu, pripadnikov oziroma pripadnic slovenskih narodnih manjšin v Avstriji, Hrvaški, Italiji in Madžarski, italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, ter invalidov in drugih ranljivih družbenih skupin do javnega obveščanja in do obveščенosti;
- pluralnost in raznovrstnost medijev, ki zajema pluralnost lastništva (obstoj medsebojno neodvisnih ponudnikov medijskih vsebin glede lastništva in nadzora) in pluralnost medijske ponudbe (raznolikost tipov in žanrov medijev, njihovih ciljnih geografskih območij in družbenih skupin, uporabe in distribucije);
- medijsko pismenost, ki pomeni spretnosti, znanje in razumevanje, ki državljanom omogočajo učinkovito, varno, kritično in aktivno uporabo medijev;
- neodvisno, etično in verodostojno novinarstvo;
- kulturno in umetniško ustvarjalnost v medijih;
- druge cilje v javnem interesu na področju medijev, ki so opredeljeni v nacionalnem programu za kulturo ali drugih nacionalnih strateških dokumentih.

(2) Za uresničevanje javnega interesa na področju medijev zagotavlja Republika Slovenija sredstva v državnem proračunu.

(3) Ministrstvo, pristojno za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pristojno ministrstvo) najmanj enkrat v dvoletnem obdobju objavi analizo uresničevanja ciljev iz prvega odstavka tega člena.«.

5. člen

4.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»4.a člen (finančna podpora)

(1) Republika Slovenija z namenom uresničevanja javnega interesa na področju medijev s proračunskimi sredstvi za medije, zagotovljenimi pri pristojnem ministrstvu, podpira:

1. ustvarjanje pogojev za produkcijo in distribucijo izvernih programskih vsebin medijev, zlasti zahtevnejših, specifičnih, inovativnih in manj zastopanih novinarskih zvrsti, vrst in žanrov, kot so programske vsebine na področju preiskovalnega novinarstva, programske vsebine, namenjene spremljanju in kritični refleksiji kulture in umetnosti ter lokalne informativne vsebine;

2. ustvarjanje pogojev za produkcijo in distribucijo programskih vsebin, namenjenih osebam z invalidnostmi v njim prilagojenih tehnikah, oblikah in jezikih;

3. ukrepe, namenjene zviševanju kakovosti, profesionalnosti in etičnosti novinarskega dela ter spodbujanju uredniške in poklicne avtonomije na področju samoregulacije v medijih;

4. ukrepe, namenjene ohranjanju in razvoju novinarskih in drugih ključnih delovnih mest v medijih, ne glede na to, ali se delo opravlja na podlagi pogodbe delovnega ali civilnega prava ali samostojno kot poklic, dejavnosti samostojnih novinarjev in deficitarnih poklicev v medijih;

5. ukrepe, namenjene spodbujanju in razvoju medijske pismenosti, kritični obravnavi primerov spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti v medijih ter prepoznavanju neresničnih in zavajajočih informacij v medijih;

6. druge ukrepe oziroma projekte, ki so v javnem interesu na področju medijev in so opredeljeni v nacionalnem programu za kulturo ali drugih nacionalnih strateških dokumentih.

(2) Za namene iz prejšnjega odstavka se zagotovijo sredstva v letni višini, ki ustreza vrednosti najmanj treh odstotkov zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu.

(3) Finančne podpore za namene iz prvega odstavka tega člena ne morejo pridobiti izdajatelji, ki so pod neposrednim ali posrednim prevladujočim vplivom, posamično ali skupaj, Republike Slovenije, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih oseb javnega prava ali političnih strank.

(4) Prevladujoč vpliv iz prejšnjega odstavka je zagotovljen, kadar Republika Slovenija, samoupravne lokalne skupnosti oziroma druge osebe javnega prava ali politične stranke, posamično ali skupaj:

- v izdajatelju, neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava, lahko izvajajo prevladujoč vpliv na podlagi večinskega deleža vpisanega kapitala ali imajo pravico nadzora večine ali lahko imenujejo več kot polovico članov poslovnega ali nadzornega organa, ali
- v izdajatelju neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava nastopajo kot ustanovitelji.

(5) Do finančne podpore za namene iz prvega odstavka tega člena prav tako niso upravičeni izdajatelji, katerih mediji so v večinskem deležu že financirani iz drugih javnih sredstev.

(6) Ne glede na določbe tretjega in četrtega odstavka tega člena lahko RTV Slovenija in Slovenska tiskovna agencija pridobita finančno podporo za namene iz 5. točke prvega odstavka tega člena, in sicer v delu, ki se ne financira iz prispevka za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti oziroma drugih javnih sredstev. «.

6. člen

Za 4.a členom se dodata nova 4.b in 4.c člen, ki se glasita:

»4.b člen (posebna finančna podpora)

(1) Republika Slovenija z namenom uresničevanja javnega interesa na področju medijev s posebnimi proračunskimi sredstvi, zagotovljenimi pri pristojnem ministrstvu, podpira dejavnost medijev s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona.

(2) S sredstvi iz prejšnjega odstavka se za obdobje dveh let sofinancira produkcija in distribucija programskih vsebin, ki jih morajo zagotavljati mediji s statusom posebnega pomena v skladu z določbami 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona.

(3) Za namene iz tega člena se zagotovijo sredstva v letni višini, ki ustreza vrednosti najmanj treh odstotkov zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu. Nekorabljeni sredstva se lahko porabijo za namene uresničevanja javnega interesa na področju medijev iz prejšnjega člena.

(4) Pri razdelitvi sredstev za namen podpore dejavnosti lokalnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena se zasleduje cilj zagotavljanja enakovredne dostopnosti do lokalnih vsebin prebivalcem vseh območij v Republiki Sloveniji.

4.c člen (javni pozivi in razpisi)

(1) O razdelitvi sredstev za izvajanje 4.a in 4.b člena tega zakona na podlagi javnih pozivov ali javnih razpisov (v nadaljnjem besedilu: razpis) odloča minister ali ministrica, pristojna za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pristojni minister), na predlog strokovne komisije. Za izvedbo razpisov se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja uresničevanja javnega interesa za kulturo, če ni v tem zakonu določeno drugače.

(2) Člane strokovne komisije izmed strokovnjakov za področje medijev imenuje pristojni minister v skladu z zakonom, ki ureja uresničevanja javnega interesa za kulturo. Člani strokovne komisije ne morejo biti funkcionarji, poslanci in člani vodstev ali izvršilnih organov političnih strank.

(3) Pogoji za sodelovanje na razpisih ter kriteriji in merila za presojo in ocenjevanje vlog prijaviteljev se podrobneje določijo v besedilih posameznih razpisov.

(4) Pogoji za sodelovanje na razpisih se lahko nanašajo na:

- ustreznost za opravljanje dejavnosti (vpis v poklicni ali poslovni register, registracija dejavnosti, dovoljenje za izvajanje dejavnosti itd.);
- zagotovljenost ustreznih ekonomskih in finančnih zmogljivosti;
- zagotovljenost ustreznih strokovnih sposobnosti in izkušenj;

- spoštovanje poklicnih in profesionalnih standardov pri dosedanjem delu;
- drugo glede na specifičnost posameznega razpisa.

(5) Na razpisih ne morejo sodelovati:

- fizične ali pravne osebe, ki na dan objave razpisa nimajo izpolnjenih obveznosti (pravne, finančne, pogodbene ipd.) do financerja in njegovih posrednih proračunskih uporabnikov;
- izdajatelji, ki jim je bila v zadnjih dveh letih od dneva objave razpisa najmanj dvakrat s pravnomočno odločbo izrečena globa za kršitev prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti iz 8. člena tega zakona;
- izdajatelji medijev, katerih odgovorni uredniki ali osebe, ki so jih je nadomeščale, so bili v zadnjih dveh letih od dneva objave razpisa pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje javnega spodbujanja sovraštva, nasilja in nestrpnosti po Kazenskem zakoniku;
- izdajatelji, ki jim je bila v zadnjih dveh letih od dneva objave razpisa najmanj dvakrat s pravnomočno odločbo izrečena globa za prekršek v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, počitki, opravljanjem dela na podlagi pogodb civilnega prava kljub obstoju elementov delovnega razmerja ali v zvezi z zaposlovanjem na črno.

(5) Pri določitvi kriterijev in meril za presojo in ocenjevanje vlog prijaviteljev se upoštevajo naslednja izhodišča:

- pomen izvedbe projekta za uresničevanje javnega interesa na področju medijev;
- presoja vsebinske zasnove projekta;
- presoja strokovnih referenc prijavitelja;
- presoja strokovnih referenc sodelujočih pri izvedbi projekta;
- presoja ustreznosti finančnega načrta realizacije projekta;
- drugo glede na specifičnost posameznega razpisa.

(6) V besedilih razpisov se lahko glede na specifičnost posameznega razpisa določijo tudi prednostni kriteriji in merila, pri čemer se lahko upoštevajo naslednja izhodišča:

- ohranjanje novinarskih delovnih mest za nedoločen čas;
- zagotavljanje visoke stopnje pravne zaščite in trajnejše socialne varnosti tako redno zaposlenim kot pogodbeno vezanim novinarjem, programskim delavcem in drugim ključnim delavcem v medijih;
- zagotavljanje visokih profesionalnih in etičnih standardov na področju novinarskega dela;
- zagotavljanje visokih standardov novinarske avtonomije in uredniške neodvisnosti;
- ureditev pravic in obveznosti novinarjev s kolektivno pogodbo širše ali ožje ravni;
- zagotavljanje rednega izobraževanja in usposabljanja novinarjev, programskih delavcev ali drugih ključnih poklicev v medijih;
- nepridobitnost medija;
- dostopnost programskih vsebin osebam z invalidnostmi v njim prilagojenih tehnikah, oblikah in jezikih;
- zagotavljanje visokih programskih deležev lastne produkcije, slovenskih avdiovizualnih del in slovenske glasbe.

(7) Prednostni kriteriji in merila iz prejšnjega odstavka pomenijo dodatno število točk, ki jih prejmejo projekti, ki te kriterije in merila izpolnjujejo.

(8) Prijavitelj, ki je dobil sredstva na razpisu, in ni izpolnil pogojev, določenih v razpisu, mora vrniti pridobljena sredstva. «.

7. člen

8. člen se spremeni tako, da se glasi:

»8. člen

(prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti)

(1) Izdajatelj ne sme prek medija razširjati programskih vsebin, s katerimi se spodbuja k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ali razpihuje narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost, ki temelji na razlikovanju glede na druge osebne okoliščine.

(2) V primeru suma kršitve prejšnjega odstavka sme pristojni inšpektor izdajatelju izdati začasni ukrep odstranitve oziroma prepovedi razširjanja spornih vsebin. Izdajatelj mora izvesti ukrep inšpektorja iz prejšnjega odstavka v roku 24 ur.

(3) Pristojni inšpektor mora po uradni dolžnosti takoj po izdaji začasnega ukrepa ukrep posredovati v presojo pristojnemu sodišču, ki lahko ukrep potrdi, spremeni ali razveljavi. Pristojno sodišče odloči o ukrepu v roku 14 dni.

(4) Pristojni inšpektor se lahko pred izdajo začasnega ukrepa iz drugega odstavka tega člena posvetuje z Varuhom človekovih pravic, Zagovornikom načela enakosti, strokovnimi združenji novinarjev oziroma medijev ali drugimi nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju medijev. Pristojni inšpektor ni vezan na njihova mnenja, stališča ali navodila.«.

8. člen

V 9. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Izdajatelj medija (v nadaljnjem besedilu: izdajatelj) je fizična ali pravna oseba, ki:

- je vpisana v sodni oziroma poslovni register Republike Slovenije;
- izvaja in je registrirana za dejavnost razširjanja programskih vsebin;
- je nosilec uredniške oziroma pravne odgovornosti;
- v primeru radijskega ali televizijskega programa izvaja radijsko oziroma televizijsko dejavnost na podlagi in v skladu z dovoljenjem iz 105. člena tega zakona; in
- ima v Republiki Sloveniji svoj sedež in sedež uredništva, razen izjem za ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev v skladu z zakonom, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.«.

V tretjem odstavku za besedilom »pravila za komentiranje« vstavi vejica in doda besedilo »ki so v skladu s tem zakonom,«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Pravila za komentiranje iz prejšnjega odstavka morajo obvezno določati:

- prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti iz prejšnjega člena;
- možnost podaje pritožbe zaradi kršitve navedenih pravil;
- postopek za obravnavo pritožb.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti.

9. člen

12. člen se spremeni tako, da se glasi:

»12. člen
(razvid medijev)

(1) Pristojno ministrstvo kot uradno evidenco upravlja razvid medijev, v katerem obdeluje naslednje podatke:

- zaporedna številka vpisa v evidenco;
- ime medija;
- ime ali firmo in sedež oziroma stalno prebivališče izdajatelja;
- elektronski naslov oziroma naslov spletne strani izdajatelja, ki omogoča hitro navezovanje stika z izdajateljem;
- ime in priimek odgovorne osebe izdajatelja oziroma njegovega zakonitega zastopnika, če je izdajatelj pravna oseba;
- vrsta medija in časovni interval razširjanja medija;
- datum pričetka delovanja medija;
- prevladujoče zvrsti programskih vsebin;
- ime in priimek odgovornega urednika;
- sedež uredništva oziroma odgovornega urednika;
- način in območje razširjanja programskih vsebin;
- jezik razširjanja programskih vsebin;
- vire financiranja medija, vključno z navedbo izvora in višine javnih sredstev;
- podatke o vseh osebah, ki imajo lastniški delež oziroma delež upravljavskih ali glasovalnih pravic v kapitalu oziroma premoženju izdajatelja, oziroma podatke o vseh osebah, ki imajo najmanj pet odstotni lastniški delež oziroma delež upravljavskih ali glasovalnih pravic v kapitalu oziroma premoženju izdajatelja, ki je organiziran kot delniška družba;
- podatke o vseh povezanih osebah iz prejšnje alineje, vključno z imeni in priimki vseh povezanih fizičnih oseb;
- morebitne spremembe podatkov iz tega odstavka in datum prenehanja delovanja medija.

(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka je javno dostopna na spletni strani pristojnega ministrstva.

(3) Pristojno ministrstvo obdeluje podatke iz prvega odstavka tega člena, dokler izdajatelj izvaja dejavnost razširjanja programskih vsebin oziroma do prenehanja delovanja medija. Po tem se podatki hranijo trajno, vendar niso več javno dostopni na spletni strani pristojnega ministrstva, ampak lahko do njih dostopa le tisti, ki izkaže pravni interes.

(4) Pristojno ministrstvo obdeluje podatke iz prvega odstavka tega člena z namenom izvajanja nadzora nad določbami tega zakona ter zagotavljanjem transparentnosti delovanja, upravljanja, lastništva in financiranja medijev.

(5) Izdajatelj mora najpozneje v 30 dneh po pričetku izdajanja medija poslati pristojnemu ministrstvu podatke iz prvega odstavka tega člena in temeljni pravni akt izdajatelja, ki je v skladu s tem zakonom, ter programsko zasnovo, ki je v skladu s tem zakonom. Izdajatelj mora o spremembi podatkov iz prvega odstavka tega člena, temeljnega pravnega akta izdajatelja ali programske zasnove in o prenehanju delovanja obvestiti pristojno ministrstvo najpozneje v 30 dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja delovanja.

(6) Na podlagi pisne zahteve pristojnega ministrstva ali Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije mora izdajatelj in operater poslati ali dati na voljo tudi druge podatke, s katerimi razpolaga, kadar so ti podatki potrebni za izvajanje njunih pristojnosti, določenih v predpisih s področja medijev, ali za jasno opredeljene statistične namene in analize na področju medijev. V zahtevi mora biti jasno naveden namen uporabe podatkov. Podatki, ki se zahtevajo, morajo biti sorazmerni z namenom, za katerega bodo uporabljeni.

(7) Pravne osebe, ki jih kot zavezance za informacije javnega značaja določa zakon, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, morajo vsako leto do konca februarja pristojnemu ministrstvu poslati podatke o višini sredstev ali drugih prispevkov, namenjenih financiranju dejavnosti na področju medijev v preteklem letu, vključujoč sredstva in druge prispevke, namenjene oglaševanju, sponzoriranju in promocijskemu umeščanju izdelkov v medijih, plačila za objavo naročenih programskih vsebin v medijih

in donacije izdajateljem, in podatke o končnih prejemnikih (izdajateljih) teh sredstev oziroma prispevkov. Pristojno ministrstvo te podatke javno objavi na svoji spletni strani.«.

10. člen

13. do 16. člen se črtajo.

11. člen

V 17. členu se v prvem odstavku besedilo »Programska zasnova radijskega in televizijskega programa mora vsebovati tudi programsko shemo, ki določa:

- zvrsti programskih vsebin oziroma njihovo razvrstitev v posamezne sklope;
- predvidena kvantitativna razmerja med posameznimi vsebinskimi sklopi;
- predviden maksimalni obseg oglaševalskih vsebin;
- predviden obseg lastne produkcije in produkcije slovenskih avdiovizualnih del.« črta.

Drugi, četrti in šesti odstavek se črtajo.

12. člen

26. člen se spremeni tako, da se glasi:

»26. člen (pravica do popravka)

(1) Vsakdo ima pravico od odgovornega urednika zahtevati, da brezplačno objavi njegov popravek objavljenega obvestila. Popravek pomeni zanikanje oziroma popravljanje zatrjevanih neresničnih ali napačnih navedb v objavljenem obvestilu, s katerim je bila prizadeta pravica ali interes te osebe.

(2) Objavo popravka lahko zahteva fizična ali pravna oseba, katere pravica ali interes sta bila prizadeta z objavo obvestila, na katerega se popravek nanaša (prizadeta oseba). Objava popravka se lahko zahteva v 30 dneh od dneva, ko je prizadeta oseba izvedela za objavo obvestila, vendar najpozneje v treh mesecih od objave obvestila.

(3) Z izrazom obvestilo je mišljena katerakoli vsebina ali informacija, ne glede na to, v kakšni obliki je bila objavljena.«.

13. člen

27. člen se spremeni tako, da se glasi:

»27. člen (objava popravka)

(1) Zahteva za objavo popravka se vloži pisno. Pisna zahteva je zahteva, ki je napisana ali natisnjena in lastnoročno podpisana, ali zahteva, ki je v elektronski obliki in je podpisana z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom. Iz zahteve za objavo popravka mora biti jasno razvidno, da gre za popravek.

(2) Popravek mora biti objavljen:

- če medij izhaja mesečno ali v daljših časovnih presledkih in zahteva za objavo popravka prispe vsaj 14 dni pred izidom, v prvi izdaji oziroma oddaji medija po prejemu popravka;

- če medij izhaja tedensko ali na vsakih 14 dni, najpozneje v drugi izdaji oziroma enakovredni oddaji po prejemu popravka;
- če se vsebina medija spreminja ali dopolnjuje večkrat dnevno, v roku enega dne po prejemu popravka;
- v vseh drugih primerih najpozneje v tretji izdaji oziroma enakovredni oddaji po prejemu popravka.

(3) Popravek mora biti objavljen na takem mestu, v terminu in na način, da je njegova objava enakovredna objavi obvestila, na katerega se nanaša.

(4) Odgovorni urednik mora osebo, ki je zahtevala objavo popravka, pred njegovo objavo pisno obvestiti o mestu in terminu objave popravka. Obvestilo se pošlje na način, kot je bila vložena zahteva za objavo popravka.

(5) Popravek se mora objaviti brez sprememb in dopolnitev. Dopustni so samo pravopisni popravki, oseba, ki je zahtevala objavo popravka, pa mora biti o njih obveščena.

(6) Objava popravka mora biti jasno označena kot popravek. Objava popravka mora vsebovati navedbo prizadete osebe in navedbo, na kateri članek oziroma oddajo se nanaša.«.

14. člen

31. člen se spremeni tako, da se glasi:

»31. člen (zavrnitev objave popravka)

(1) Odgovorni urednik lahko zavrne zahtevo za objavo popravka v naslednjih primerih:

- če objave popravka ni zahtevala prizadeta oseba;
- če je bila zahteva za objavo popravka vložena v nasprotju s prvim odstavkom 27. člena tega zakona;
- če je bila zahteva za objavo popravka vložena po preteku roka iz drugega odstavka 26. člena tega zakona;
- če je bila zahtevana objava popravka obvestila, v katerem ali v zvezi s katerim je že bil objavljen pisni odziv prizadete osebe;
- če je zahtevani popravek napisan žaljivo;
- če se zahtevani popravek ne nanaša na obvestilo, na katero se sklicuje oseba, ki zahteva objavo popravka;
- če je zahtevani popravek nesorazmerno daljši od obvestila, v katerem so navedbe, zaradi katerih se zahteva objava popravka, oziroma od dela obvestila, na katerega se neposredno nanaša zahteva za objavo popravka;
- če ima zahtevani popravek isto vsebino, kot jo ima popravek, o katerem že teče spor pred sodiščem zaradi zavrnitve objave ali zaradi neustreznosti njegove objave;
- če zahtevani popravek ne navaja dejstev, s katerimi se zanikajo ali bistveno popravljajo neresnične ali napačne navedbe v objavljenem obvestilu;
- če bi bila objava popravka protipravna.

(2) O zavrnitvi zahteve za objavo popravka mora odgovorni urednik pisno obvestiti osebo, ki je zahtevala objavo popravka, najpozneje v treh delovnih dneh po prejemu zahteve za objavo popravka. Odločitev o zavrnitvi objave popravka mora biti pisno obrazložena in vsebovati navedbo razloga za zavrnitev iz prejšnjega odstavka. Obvestilo o zavrnitvi objave popravke se pošlje na način, kot je bila vložena zahteva za objavo popravka.«.

15. člen

47. člen se spremeni tako, da se glasi:

»47. člen (omejitve oglaševanja in drugih komercialnih sporočil)

(1) V medijih je prepovedano prikrito oglaševanje, ki bi lahko pri bralcu, poslušalcu ali gledalcu vzbujalo vtis, da gre v primeru objave oglasa ali druge plačane objave za uredniško oblikovano programsko vsebino oziroma novinarski prispevek.

(2) Za prikrito oglaševanje odgovarjata naročnik objave in odgovorni urednik. V primeru prikritega oglaševanja velja domneva, da je bilo storjeno z namenom. Dokazno breme, da ne gre za prikrito oglaševanje, je na strani odgovornega urednika.

(3) Programska vsebina, katere objavo naroči pravna ali fizična oseba za plačilo ali drugo podobno nadomestilo, mora biti na izpostavljenem mestu na začetku programske vsebine označena z opozorilom »Plačana objava«, ki je izrazno bolj poudarjeno od sporočila v programski vsebini (krepki tisk oziroma ustrezna zvočna ali vizualna sredstva).

(4) Poleg oglasov, plačanih objav in sponzoriranih programskih vsebin morajo biti posebej označene kot take tudi katerekoli druge vsebine v mediju, ki so namenjene neposredni ali posredni promociji oziroma pospeševanju prodaje, nakupa ali najema izdelka ali storitve ali doseganju kakega drugega oglaševalskega učinka.

(5) V medijih je prepovedano uporabljati tehnične postopke, ki bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem ne omogočajo zavestnega zaznavanja oglaševalskih vsebin.

(6) Z oglaševanjem prek medijev se ne sme:

- prizadeti spoštovanja človekovega dostojanstva;
- spodbujati k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ali razpihovati narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost, ki temelji na razlikovanju glede na druge osebne okoliščine;
- spodbujati vedenja ali dejanj, ki škodujejo zdravju ali varnosti ljudi, zaščiti okolja ali varstvu kulturne dediščine;
- žaliti verskih ali političnih prepričanj;
- škoditi interesom uporabnikov oziroma potrošnikov.

(7) V primeru suma kršitve prejšnjega odstavka se uporabijo določbe drugega do četrtega odstavka 8. člena tega zakona.

(8) Oglaševanje alkoholnih pijač prek medijev je prepovedano, razen če je z zakonom določeno drugače.

(9) Prek medijev s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona, in medijev, ki jih izdajajo izdajatelji, ki so pod neposrednim ali posrednim prevladujočim vplivom, posamično ali skupaj, Republike Slovenije, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih oseb javnega prava v skladu s četrtem odstavkom 4.a člena tega zakona, se ne sme razširjati političnih oglaševalskih vsebin, katerih namen je vplivati na odločitev volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah ali referendumu, razen v času volilne in referendumске kampanje v skladu z zakonom, ki ureja volilno in referendumsko kampanjo. «

16. člen

56. člen se črta.

17. člen

58. člen se spremeni tako, da se glasi:

»58. člen (soglasje za pridobitev deleža)

(1) Vsakdo, ki želi pridobiti več kot 20 odstotkov lastninskega ali upravljskega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa ali izdajatelja splošnoinformativnega dnevnika, oziroma v premoženju fizične ali pravne osebe ali skupine povezanih oseb, ki ima v kapitalu oziroma premoženju takšnega izdajatelja več kot 20 odstotni lastniški delež ali več kot 20 odstotkov upravljskih oziroma glasovalnih pravic, mora za veljavno sklenitev pravnega posla ali veljavno sprejetje sklepa skupščine ali drugega pristojnega organa družbe dobiti predhodno soglasje pristojnega ministrstva.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je predhodno soglasje potrebno tudi v primeru, ko gre za pridobitev več kot 20 odstotkov lastninskega ali upravljskega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju kateregakoli izdajatelja, oziroma v premoženju fizične ali pravne osebe ali skupine povezanih oseb, ki ima v kapitalu oziroma premoženju takšnega izdajatelja več kot 20 odstotni lastniški delež ali več kot 20 odstotkov upravljskih oziroma glasovalnih pravic, kateri ima več kot 30-odstotni tržni delež na posameznem trgu v Republiki Sloveniji, in sicer predvsem glede na dostopnost in razširjenost medija, naklado, število gledalcev in poslušalcev oz. uporabnikov, prihodke iz oglaševanja itd.

(3) V delež prevzemnika iz prvega odstavka tega člena se všttevajo deleži oziroma delnice z glasovalno pravico:

- obvladujočih in odvisnih podjetij;
- ki jih je pridobila tretja oseba v svojem imenu in za račun prevzemnika;
- ki jih je pridobil prevzemnik po povezanih osebah.

(4) Vsi pravni posli ali sklepi skupščine ali drugega pristojnega organa družbe, ki se sklenejo v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, so nični.

(5) Pristojno ministrstvo lahko prevzemniku zavrne izdajo soglasja, če bi pridobitev lastninskega ali upravljskega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic iz prvega odstavka ali drugega odstavka tega člena bistveno omejila pluralnost in raznovrstnost medijev na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu.

(6) Šteje se, da je pluralnost in raznovrstnost medijev bistveno omejena, če bi tržni delež v koncentraciji udeleženih medijev presegel 40 odstotkov na posameznem upoštevnem trgu v Republiki Sloveniji (medijskem, oglaševalskem, distribucijskem).

(7) Pristojno ministrstvo pri presoji posledic koncentracije medijev iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena poleg tržnega deleža upošteva tudi naslednje kriterije:

- možnosti uporabnikov, da dostopajo do različnih virov splošnoinformativnih programskih vsebin;
- dostopnost programskih vsebin za vse družbene skupine;
- obstoj vertikalne koncentracije (medijska, oglaševalska in telekomunikacijska dejavnost) in njene posledice na javni interes na področju medijev;

- obstoj morebitnih vstopnih ovir, ki onemogočajo svobodno konkurenco med različnimi ponudniki in razvoj medijskega trga;
- dostopnost do oglaševalskih in drugih virov financiranja;
- dostopnost do elektronskih in drugih distribucijskih omrežij.

(8) Vloga za izdajo soglasja iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena mora vsebovati podatke o prevzemniku in o povezanih osebah iz 57. člena tega zakona ter druge podatke, potrebne za presojo razlogov in kriterijev iz petega, šestega in sedmega odstavka tega člena, kakor jih podrobneje določa uredba, ki jo sprejme pristojno ministrstvo.

(9) Pred izdajo soglasja iz prvega odstavka tega člena si pristojno ministrstvo pridobi:

- podatke Agencije za trg vrednostnih papirjev o lastninskih ali upravljavskih deležih oziroma deležih glasovalnih pravic;
- podatke agencije o pokritosti območja z radijskimi frekvencami in zasedenosti multipleksov;
- podatke Agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence o tržnih deležih in prevladujočem položaju;
- mnenje strokovne komisije pristojnega ministrstva.

(10) Strokovno komisijo iz 4. alineje prejšnjega odstavka izmed strokovnjakov za področje medijev in konkurence imenuje pristojni minister v skladu z zakonom, ki ureja uresničevanja javnega interesa za kulturo. Člani strokovne komisije ne smejo biti funkcionarji, poslanci in člani vodstev ali izvršilnih organov političnih strank.

(11) V postopku izdaje soglasja po tem členu imajo pravico podati mnenje nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju medijev.

(12) Splošnoinformativni dnevnik je po tem zakonu medij, ki objavlja novice in poročila o tekočih dogodkih in splošnih temah, ter v primeru tiskane oblike izhaja najmanj petkrat na teden, v primeru elektronske oblike pa najmanj enkrat dnevno spreminja ali dopolnjuje objavljene vsebine.

(13) Drugi izrazi, uporabljeni v tem členu, imajo pomen, kot ga določa zakon, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

(14) V uredbi iz osmega odstavka tega člena se podrobneje določi tudi postopek za izdajo soglasja v skladu s tem členom.«.

18. člen

59. člen se črta.

19. člen

61. člen se črta.

20. člen

64. in 65. člen se črtata.

21. člen

67. člen se spremeni tako, da se glasi:

»67. člen

(lastna produkcija)

(1) Programske vsebine lastne produkcije po tem zakonu so uredniško oblikovane zaključene programske enote, katerih producent je izdajatelj sam, ali pa so bile izdelane po njegovem naročilu in za njegov račun.

(2) Za programske vsebine lastne produkcije po tem zakonu ne štejejo oglasi, radijska in televizijska prodaja ter neplačana obvestila.

(3) Pristojno ministrstvo na predlog Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije sprejme pravilnik, v katerem se določijo podrobnejša merila za opredelitev programskih vsebin lastne produkcije. «.

22. člen

V drugem poglavju se naslov 3. oddelka »RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI PROGRAMI POSEBNEGA POMENA« nadomesti z naslovom »MEDIJI S STATUSOM POSEBNEGA POMENA«.

23. člen

77. člen se spremeni tako, da se glasi:

»77. člen

(lokalni radijski in televizijski programi)

(1) Lokalni radijski program je program, ki je namenjen prebivalcem območja, na katerem živi do 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, in ima v oddajnem času med 6. in 20. uro dnevno najmanj 20 odstotkov programskih vsebin lastne produkcije, namenjenih lokalnemu prebivalstvu.

(2) Lokalni televizijski program je program, ki je namenjen prebivalcem območja, na katerem živi do 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, in ima v oddajnem času med 8. in 22. uro dnevno najmanj 20 odstotkov programskih vsebin lastne produkcije, namenjenih lokalnemu prebivalstvu.

(3) Status lokalnega radijskega ali televizijskega programa pridobi izdajatelj, ki poleg pogojev iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena izpolnjuje tudi naslednje pogoje:

- v delež programskih vsebin iz prvega in drugega odstavka tega člena se všttevajo programske vsebine, ki jih določa podzakonski akt iz tretjega odstavka 67. člena tega zakona, razen zabavnih programskih vsebin;
- v skladu z aktom o ustanovitvi ima imenovan programski odbor, v katerem so zastopani interesi lokalnega območja s področja kulture, izobraževanja, gospodarstva in športa ter izdajatelja programa;
- v programu zagotavlja vsebine iz življenja in dela Slovencev v zamejstvu, pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti, če te skupnosti živijo na območju, kateremu je namenjen njegov program;
- ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas s polnim delovnim časom z najmanj tremi delavci, ki sodelujejo pri pripravi programskih vsebin, razen če gre za program, ki je v skladu z aktom o ustanovitvi in programsko zasnovano namenjen pripadnikom manjšinskih etničnih in narodnih skupnosti.

(4) Programski odbor iz 3. alinee prejšnjega odstavka, ki ima najmanj tri člane, spremlja uresničevanje programske zasnove, seznanja odgovornega urednika s svojimi stališči in predlogi, daje mnenje k programski zasnovi in opravlja druge naloge v skladu z aktom o ustanovitvi.

(5) O podelitvi statusa lokalnega radijskega ali televizijskega programa po predhodnem mnenju pristojnega ministrstva odloči agencija z odločbo.

(6) Agencija z odločbo odvzame status lokalnega radijskega ali televizijskega programa in o tem obvesti pristojno ministrstvo, če:

- izdajatelj ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz tega člena in ugotovljenih nepravilnosti tudi ne odpravi v roku, ki ga določi agencija;
- izdajatelj sam poda zahtevo za odvzem statusa. «.

24. člen

78. člen se spremeni tako, da se glasi:

»78. člen
(lokalni radijski ali televizijski program v mreži)

(1) Izdajatelji s statusom lokalnega radijskega ali televizijskega programa se lahko organizacijsko in programsko povežejo za razširjanje lokalnega radijskega ali televizijskega programa v mreži pod naslednjimi pogoji:

- da so njihovi programi skupaj namenjeni prebivalcem območja, na katerem živi do 50 odstotkov prebivalcev Republike Slovenije;
- da vsak od povezanih izdajateljev oddaja na območju, za katerega mu je bilo izdano radijsko dovoljenje, vsak dan med 5. in 21. uro za radijske programe ter 8. in 22. uro za televizijske programe najmanj 2 uri programskih vsebin lastne produkcije;
- da skupna lastna produkcija povezanih izdajateljev, v katero se ne všteva program iz prejšnje alineje, vsak dan med 5. in 21. uro za radijske programe ter 8. in 22. uro za televizijske programe obsega najmanj 25 odstotkov programskih vsebin, ki se oddajajo prek mreže;
- da povezani izdajatelji oblikujejo skupno programsko zasnovo in pisni pravni akt o načinu njenega izvajanja;
- da povezani izdajatelji s posebnim aktom imenujejo odgovornega urednika skupnega programa, ki odgovarja za razširjanje programskih vsebin v skladu s tem zakonom.

(2) Lokalni radijski ali televizijski programi v mreži se za namene tega zakona obravnavajo kot enotni lokalni radijski ali televizijski program z enotno identifikacijo.

(3) O dovolitvi oddajanja lokalnega radijskega ali televizijskega programa v mreži na podlagi vloge povezanih izdajateljev odloči agencija z odločbo.«.

25. člen

79. člen se črta.

26. člen

81. člen se spremeni tako, da se glasi:

»81. člen
(nepridobitni mediji)

(1) Status nepridobitnega medija pridobi izdajatelj, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- v primeru radijskega ali televizijskega programa v dnevnem oddajnem času zagotavlja najmanj 30 odstotkov programskih vsebin lastne produkcije, in sicer splošnoinformativnih programskih vsebin,

programskih vsebin s področja preiskovalnega novinarstva, programskih vsebin, namenjenih spremljanju in kritični refleksiji kulture in umetnosti, ali drugih zahtevnejših, specifičnih, inovativnih in manj zastopanih novinarskih zvrsti, vrst in žanrov;

- v primeru tiskanega medija ali elektronske publikacije redno zagotavlja večinski delež izvirnih splošnoinformativnih programskih vsebin, programskih vsebin s področja preiskovalnega novinarstva, programskih vsebin, namenjenih spremljanju in kritični refleksiji kulture in umetnosti, ali drugih zahtevnejših, specifičnih, inovativnih in manj zastopanih novinarskih zvrsti, vrst in žanrov;
- ni ustanovljen z namenom opravljanja pridobitne dejavnosti ali z namenom pridobivanja dobička ali z namenom razvoja, olajševanja ali pospeševanja pridobitne dejavnosti svojih ustanoviteljev, družbenikov ali članov;
- v skladu s svojim ustanovitvenim aktom dobiček ali presežek prihodkov nad odhodki uporablja izključno za doseganje namenov ali ciljev na področju izdajanja nepridobitnega medija in svojega premoženja ne deli med svoje ustanovitelje, družbenike, člane ali druge osebe;
- plače njegovih zaposlenih ter nadomestila za plače članov organov upravljanja in nadzora pri izdajatelju ter druga nadomestila (potni stroški, dnevnice itd.) ne presegajo tarif, ki jih veljavni predpisi in kolektivna pogodba zaposlenih v kulturi določajo za javne zavode;
- ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas ali zagotovljeno drugo dolgotrajno sodelovanje z najmanj dvema novinarjema oziroma programskima delavcema, razen če gre za medij, ki je namenjen obveščanju pripadnikov manjšinskih etničnih in narodnih skupnosti.

(2) O podelitvi statusa nepridobitnega medija odloči pristojno ministrstvo z odločbo, pri čemer izpolnjevanje pogojev iz 1. in 2. alinee glede zastopnosti programskih vsebin ugotovi strokovna komisija iz 4.c člena tega zakona, izpolnjevanje deleža lastne produkcije iz 1. alinee prejšnjega odstavka pa agencija.

(3) Pristojno ministrstvo z odločbo odvzame status nepridobitnega medija, če:

- izdajatelj ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz prvega odstavka tega člena in ugotovljenih nepravilnosti tudi ne odpravi v roku, ki ga določi pristojno ministrstvo;
- izdajatelj sam poda zahtevo za odvzem statusa.«.

27. člen

82. člen se spremeni tako, da se glasi:

»82. člen
(skupne določbe)

Pristojno ministrstvo na podlagi predloga agencije sprejme podzakonski akt, v katerem se podrobneje določijo postopek in pogoji za pridobitev oziroma odvzem statusa medija posebnega pomena v skladu s 77., 80. in 81. členom tega zakona ter postopek in pogoji za razširjanje lokalnih radijskih in televizijskih programov v mreži v skladu z 78. členom tega zakona.«.

28. člen

85. člen se spremeni tako, da se glasi:

»85. člen
(delež lastne produkcije)

(1) Delež programskih vsebin lastne produkcije mora obsegati najmanj 20 odstotkov dnevnega oddajnega časa posameznega radijskega ali televizijskega programa.

(2) V delež iz prejšnjega odstavka se všteva tudi predvajanje slovenske glasbe, ki se predvaja izven programskih vsebin.

(3) Če je pri izdelavi programske vsebine sodelovalo več izdajateljev, se v delež lastne produkcije vsakemu všteje enak delež, ki je sorazmeren s številom izdajateljev. Če izdajatelji izkažejo, da so pri izdelavi programske vsebine sodelovali z različnimi vložki, se v delež lastne produkcije vsakemu všteje delež, ki je sorazmeren z njegovim vložkom.

(4) V dnevni oddajni čas iz prvega odstavka tega člena se ne všteva čas, namenjen oglaševanju, radijski ali televizijski prodaji in neplačanim obvestilom.

(5) Obveznost zagotavljanja deležev lastne produkcije ne velja ob sobotah in nedeljah, ob državnih praznikih, ki so dela prosti dnevi, in drugih dela prostih dnevih v skladu z zakonom, ki ureja praznike in dela proste dneve v Republiki Sloveniji, ter v času trajanja šolskih počitnic, kot jih določajo predpisi, ki urejajo šolske počitnice za učence. V tem času tudi ne veljajo zahteve po lastni produkciji lokalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona. «.

29. člen

86. člen se spremeni tako, da se glasi:

»86. člen (delež slovenske glasbe)

(1) Delež slovenske glasbe mora obsegati najmanj 20 odstotkov števila vseh skladb, predvajanih v dnevnem oddajnem času posameznega radijskega ali televizijskega programa.

(2) V primeru radijskih in televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija znaša delež iz prejšnjega odstavka 40 odstotkov, v primeru lokalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona pa 25 odstotkov.

(3) Med slovensko glasbo se vštevajo skladbe, ki so:

- izvajane v slovenskem jeziku; ali
- producirane ali izdane v Republiki Sloveniji.

(4) Vsaj polovica predvajanih skladb iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena, ki štejejo za slovensko glasbo, mora biti predvajanih v dnevnem oddajnem času med 6. in 22. uro.

(5) V primeru glasbenih oddaj, namenjenih predstavitvi in promociji slovenske glasbe, v katerih neodplačno gostujejo glasbeni ustvarjalci in so predvajane v dnevnem oddajnem času med 6. in 22. uro, se za namen ugotavljanja deleža slovenske glasbe iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena število v takšni oddaji predvajanih skladb, ki štejejo za slovensko glasbo, upošteva v dvakratniku.

(6) Določbe o deležih slovenske glasbe po tem zakonu ne veljajo za:

- radijske in televizijske programe, ki so v skladu s temeljnim pravnim aktom izdajatelja in programsko zasnovo namenjeni madžarski ali italijanski narodni skupnosti oziroma romski skupnosti, ki živi v Sloveniji;
- tematske radijske in televizijske programe, ki se razširjajo v digitalni radiodifuzni tehniki;
- 3. program Radia Slovenija – program Ars. «.

30. člen

86.a člen se črta.

31. člen

87. člen se spremeni tako, da se glasi:

»87. člen (delež slovenskih avdiovizualnih del)

(1) Delež slovenskih avdiovizualnih del mora obsegati najmanj pet odstotkov letnega oddajnega časa televizijskega programa.

(2) Izdajatelj televizijskega programa, ki ne izpolnjuje deleža iz prejšnjega odstavka, mora za produkcijo ali za pridobitev pravic do slovenskih avdiovizualnih del, ki jih predvaja prek svojega televizijskega programa, vsako koledarsko leto nameniti finančni prispevek v višini najmanj enega odstotka vseh njegovih prihodkov v preteklem koledarskem letu iz naslova izvajanja televizijske dejavnosti v skladu z zakonom, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.

(3) V letni oddajni čas iz prvega odstavka tega člena se ne vštevajo čas, namenjen poročilom, športnim dogodkom, igram, oglaševanju, televizijski prodaji in video stranem.

(4) Določbe o deležu slovenskih avdiovizualnih del po tem zakonu ne veljajo za:

- televizijske programe, ki so namenjeni občinstvu lokalnih območij Republike Slovenije in niso vključeni v programsko mrežo, ki dosega več kot 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije;
- lokalne, študentske in nepridobitne televizijske programe s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona;
- televizijske programe, pri katerih je povprečna letna gledanost v preteklem letu glede na vse razširjane televizijske programe v Republiki Sloveniji znašala manj kot 0,3 odstotka;
- televizijske programe, ki so v skladu s temeljnim pravnim aktom izdajatelja in programsko zasnovane namenjeni madžarski ali italijanski narodni skupnosti oziroma romski skupnosti, ki živi v Sloveniji;
- tematske televizijske programe;
- televizijske programe, namenjene izključno oglaševanju in televizijski prodaji.«.

32. člen

97. do 99. člen se črtajo.

33. člen

105. člen se spremeni tako, da se glasi:

»105. člen (dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti)

(1) Izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa izvaja radijsko oziroma televizijsko dejavnost na podlagi in v skladu z dovoljenjem za izvajanje radijske oziroma televizijske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje). Dovoljenje izda agencija izdajatelju radijskega oziroma televizijskega programa po postopku in pod pogoji iz tega zakona.

(2) Izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa mora pridobiti dovoljenje pred začetkom izvajanja radijske oziroma televizijske dejavnosti.

(3) Izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa mora biti registriran za izvajanje radijske

oziroma televizijske dejavnosti.

(4) Vloga za pridobitev dovoljenja mora vsebovati:

- podatke o vrsti dejavnosti (radijska ali televizijska);
- ime programa;
- programske zahteve, ki jih bo izdajatelj upošteval pri razširjanju programa;
- morebitna opredelitev vrste tematskega programa;
- morebitna lokalna okna.

(5) Izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa mora vlogi za pridobitev dovoljenja priložiti kopije pogodb, sklenjenih s kolektivnimi organizacijami za varstvo avtorske in sorodnih pravic na delih, ki se bodo radiodifuzno izvajala na njegovem programu.

(6) Ime radijskega oziroma televizijskega programa mora biti v skladu z določbami 5. člena tega zakona. V primeru dvoma agencija zaprosi za mnenje o tem pristojno ministrstvo.

(7) Izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa, ki je pridobil dovoljenje, lahko za razširjanje svojega radijskega oziroma televizijskega programa dobi pravico do uporabe radijskih frekvenc za razširjanje radijskih programov v analogni tehniki oziroma pravico do razširjanja radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki v skladu s tem zakonom in z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije.

(8) Agencija po uradni dolžnosti spremeni podatke v odločbi, s katero je bila izdajatelju podeljena pravica do uporabe radijskih frekvenc za razširjanje radijskih programov v analogni tehniki oziroma pravica do razširjanja radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki, če se zaradi spremembe ali prenosa dovoljenja spremeni ime imetnika odločbe o dovoljenju ali ime programa.

(9) Z razveljavitvijo ali prenehanjem dovoljenja prenehajo veljati vse odločbe, s katerimi je bila izdajatelju podeljena pravica do uporabe radijskih frekvenc za razširjanje radijskih programov v analogni tehniki oziroma pravica do razširjanja radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki. «.

34. člen

106. člen se spremeni tako, da se glasi:

»106. člen

(1) Odločba o dovoljenju iz prejšnjega člena tega zakona ima naslednje obvezne sestavine:

- podatke o izdajatelju programa;
- podatke o vrsti dejavnosti, za katero je dovoljenje izdano (radijska ali televizijska);
- ime programa;
- programske zahteve, ki jih mora izdajatelj upoštevati pri razširjanju programa;
- morebitna določitev vrste tematskega programa;
- morebitna lokalna okna.

(2) Dovoljenje se izda za nedoločen čas.

(3) Med trajanjem začasnega preklica dovoljenja imetnik dovoljenja nima pravice izvajati dejavnosti iz tega dovoljenja.

(4) Agencija v splošnem aktu podrobneje določi, katere programske zahteve mora izdajatelj določiti v vlogi za pridobitev dovoljenja in pogoje, pod katerimi jih lahko spreminja, postopek za izdajo,

spremembo, prenos in prenehanje odločbe o dovoljenju ter vsebino dovoljenja.

(5) Imetnik odločbe o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti lahko svoje pravice iz dovoljenja prenese na drugo pravno ali fizično osebo, ki izpolnjuje predpisane pogoje za pridobitev dovoljenja le ob pogoju, da ob tem ne poseže v programske zahteve iz dovoljenja.

(6) Dovoljenje preneha veljati na podlagi samega zakona:

- če je prenehal obstajati njegov imetnik;
- če njegov imetnik pisno obvesti agencijo, da je prenehal z izvajanjem radijske oziroma televizijske dejavnosti;
- če njegov imetnik v dveh letih od izdaje dovoljenja ni pričel z izvajanjem dejavnosti.

(7) V primerih iz prejšnjega odstavka izda agencija ugotovitveno odločbo.

(8) V primeru naknadnih sprememb ali dopolnitev splošnega akta iz četrtega odstavka tega člena, morajo imetniki uskladiti svoja dovoljenja z novimi določbami v roku dveh let od njihove uveljavitve.

(9) Agencija upravlja evidenco imetnikov dovoljenj za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, v kateri obdeluje naslednje podatke:

- zaporedna številka vpisa v evidenco;
- ime programa in njegova identifikacija;
- osebno ime, naslov in davčna številka izdajatelja – fizična oseba;
- firma, sedež, davčna številka, matična številka in zakoniti zastopnik izdajatelja – pravna oseba;
- številka odločbe o dovoljenju;
- programske zahteve, ki jih mora izdajatelj upoštevati pri razširjanju programa;
- morebitna določitev vrste tematskega programa;
- morebitna lokalna okna.

(10) Agencija obdeluje osebne podatke iz prejšnjega odstavka z namenom izvajanja nadzora nad določbami tega zakona. Agencija podatke iz prejšnjega odstavka pridobiva tudi iz uradnih evidenc drugih državnih organov in z neposredno računalniško oziroma elektronsko povezavo. Agencija obdeluje podatke iz prejšnjega odstavka, dokler izdajatelj izvaja radijsko oziroma televizijsko dejavnost, nato pa jih hrani trajno.«.

35. člen

Za 106. členom se dodata nova 106.a in 106.b člen, ki se glasita:

»106.a člen (tematski program)

(1) Tematski radijski program je radijski program, ki je namenjen specifičnemu segmentu poslušalcev in prek katerega se razširjajo izključno tematsko oziroma žanrsko istovrstne programske vsebine ali glasba.

(2) Agencija določi vrsto tematskega radijskega programa v dovoljenju za izvajanje radijske dejavnosti na podlagi vloge izdajatelja.

(3) Agencija v soglasju s pristojnim ministrstvom v splošnem aktu določi vrste tematskih radijskih programov, njihove značilnosti oziroma programske vsebine, ki jih ti programi lahko razširjajo, in programske zahteve, ki jih mora izdajatelj določiti v vlogi, ter pogoje, pod katerimi jih lahko spreminja.

(4) Tematske televizijske programe določa zakon, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.

106.b člen
(lokalna okna)

(1) Izdajatelj lahko na radijskih frekvencah, ki jih uporablja za razširjanje svojega radijskega programa, istočasno predvaja po vsebini različna lokalna okna, ki vsebujejo vsakemu območju pokrivanja prilagojene lokalne informativne programske vsebine, lahko pa tudi druge programske vsebine in oglase.

(2) Radijski program se lahko prekinja z lokalnimi okni največ enkrat na vsako posamezno uro, pri čemer se morajo vsa lokalna okna predvajati istočasno in v enakem trajanju. Vsako od lokalnih oken lahko traja največ tri minute.

(3) Predvajanje lokalnih oken določi agencija v dovoljenju za izvajanje radijske dejavnosti na podlagi vloge izdajatelja.

(4) Agencija podrobneje določi pogoje za predvajanje lokalnih oken v splošnem aktu iz četrtega odstavka 106. člena tega zakona.«.

36. člen

V 109. členu se v prvem odstavku na koncu 3. alinee pika nadomesti s podpičjem in doda 4. alineja, ki se glasi:

»– zakonskih določb o operaterjih (10. oddelek drugega poglavja).«.

Na koncu šestega odstavka se doda besedilo »Izdajatelji radijskih programov, ki predvajajo lokalna okna, morajo hraniti posnetke tudi za vsako posamezno lokalno okno posebej.«.

Sedmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Izdajatelji radijskih programov morajo agenciji poslati vse zahtevane podatke o programu, potrebne za izvedbo posameznega postopka nadzora po tem zakonu, pri čemer morajo zahtevani podatki izhajati iz posnetkov programa, ki jih morajo izdajatelji hraniti v skladu s prejšnjim odstavkom.«.

Osmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(8) Posnetki programa iz šestega odstavka tega člena in podatki o programu iz prejšnjega odstavka se pošljejo ali dajo na voljo na podlagi pisne zahteve agencije brezplačno, v obsegu, ki je potreben za dokazovanje izpolnjevanja programskih zahtev oziroma drugih obveznosti po tem zakonu, in v roku, ki ne sme biti krajši od 15 dni, ter v obliki in na način, določenih v pisni zahtevi agencije.«.

V enajstem odstavku se besedilo »razvoja radijskih in televizijskih programov« nadomesti z besedilom »regulacije elektronskih medijev«.

37. člen

112. člen se spremeni tako, da se glasi:

»112. člen
(obvezni prenos)

(1) Operater mora omogočiti neodplačni prenos radijskih in televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija ter lokalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona.

(2) Neodplačni prenos pomeni storitev prenosa signalov radijskih in televizijskih programov po elektronskih komunikacijskih omrežjih do končnih uporabnikov, pri čemer operater to storitev izvaja za izdajatelje neodplačno od sprejemne postaje, ki jo uporablja operater, do končnih uporabnikov, izdajatelji pa operaterju omogočijo neodplačni prenos teh programov.

(3) Obveznost neodplačnega prenosa pomeni prepoved vsakršnih plačil, vključno s plačilom tehničnih stroškov prenosa programa in plačila avtorske, sorodnih in drugih pravic izdajatelja programa na njegovih lastnih oddajanjih, ne glede na to, ali gre za njegove lastne pravice ali pa so te nanj prenesli drugi imetniki pravic. Obveznost neodplačnega prenosa ne vpliva na morebitne obveznosti operaterja in izdajatelja programa iz naslova varstva avtorske in sorodnih pravic tretjih oseb.

(4) Obveznost neodplačnega prenosa lokalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena se nanaša le na območje, ki so mu ti programi v skladu s tem zakonom ali dovoljenjem namenjeni in ga vsebinsko pokrivajo.

(5) Obveznost prenosa velja le za tiste operaterje, ki v okviru svojih elektronskih komunikacijskih omrežij, ki jih pomembno število končnih uporabnikov uporablja kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih programov, ponujajo storitev spremljanja radijskih in televizijskih programov.

(6) Z namenom izvajanja določb tega člena agencija upravlja evidenco, v kateri vodi podatke o:

- radijskih in televizijskih programih, ki izpolnjuje pogoje za neodplačni prenos;
- območju, ki so mu lokalni, študentski in nepridobitni radijski in televizijski programi s statusom posebnega pomena v skladu s tem zakonom ali dovoljenjem namenjeni in ga vsebinsko pokrivajo;
- elektronskih komunikacijskih omrežij, ki jih pomembno število končnih uporabnikov uporablja kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih programov, in operaterjih, za katere velja obveznost neodplačnega prenosa.

(7) Agencija sprejme splošni akt, s katerim določi metodologijo za določitev elektronskega komunikacijskega omrežja, ki ga pomembno število končnih uporabnikov uporablja kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih programov.«.

38. člen

113. in 114. člen se črtata.

39. člen

115. do 128. člen se črtajo.

40. člen

129. člen se spremeni tako, da se glasi:

»129. člen

(1) Z globo od 5.000 do 50.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, z globo od 10.000 do 100.000 evrov pa pravna oseba, ki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom 58. člena tega zakona.

(2) Z globo od 2.000 do 20.000 evrov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 500 do 2.000 evrov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 200 do 1.000 evrov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik. «.

41. člen

130. člen se spremeni tako, da se glasi:

»130. člen

(1) Z globo od 2.500 do 25.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, z globo od 5.000 do 50.000 evrov pa pravna oseba, ki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo če:

1. delež slovenskih avdiovizualnih del ne obsega najmanj pet odstotkov letnega oddajnega časa televizijskega programa (prvi odstavek 87. člena);
2. izdajatelj v primeru, da ne izpolnjuje deleža iz prvega odstavka 87. člena tega zakona, za produkcijo ali za pridobitev pravic do slovenskih avdiovizualnih del, ki jih predvaja prek svojega televizijskega programa, v koledarskem letu ne nameni finančnega prispevka v višini najmanj enega odstotka vseh njegovih prihodkov iz naslova izvajanja televizijske dejavnosti v preteklem koledarskem letu (drugi odstavek 87. člena);
3. slovenska avdiovizualna dela na 1. in 2. televizijskem programu Radiotelevizije Slovenija skupaj ne obsegajo najmanj 25 odstotkov letnega oddajnega časa ali če ene četrtine tega deleža niso ustvarili neodvisni producenti (drugi odstavek 92. člena);
4. avdiovizualna dela neodvisnih producentov ne obsegajo najmanj 10 odstotkov letnega oddajnega časa televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija (tretji odstavek 92. člena);
5. operater ne omogoči neodplačnega prenosa radijskih in televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija ali lokalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena v skladu z določbami prvega do petega odstavka 112. člena tega zakona;
6. Radiotelevizija Slovenija kot operater multipleksa, namenjenega javni radioteleviziji, ne omogoča neodplačnega razširjanja radijskih in televizijskih programov v skladu z drugim odstavkom 114.a člena tega zakona;
7. Radiotelevizija Slovenija ne omogoča neodplačnega razširjanja radijskih in televizijskih programov v skladu s tretjim odstavkom 114.a člena tega zakona;
8. operater prizemeljskega digitalnega omrežja ne razširja radijskih in televizijskih programov v skladu s četrtem odstavkom 114.a člena tega zakona.

(2) Z globo od 1.000 do 10.000 evrov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 200 do 1.000 evrov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 100 do 500 evrov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik. «.

42. člen

131. člen se spremeni tako, da se glasi:

»131. člen

(1) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. izdajatelj prek medija razširja programske vsebine, s katerimi se spodbuja k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ali razpihuje narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost, ki temelji na razlikovanju glede na druge osebne okoliščine (prvi odstavek 8. člena);
2. izdajatelj v roku 24 ur ne izvede ukrepa iz drugega odstavka 8. člena tega zakona (drugi odstavek 8. člena);
3. medij na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in javnih zavodov brez odlašanja brezplačno ne objavi nujnega sporočila v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine, ter varnosti države (25. člen);
4. v mediju prikrito oglašuje tako, da bi se lahko pri bralcu, poslušalcu ali gledalcu vzbujal vtis, da gre v primeru objave oglasa ali druge plačane objave za uredniško oblikovano programsko vsebino oziroma novinarski prispevek (prvi odstavek 47. člena);
5. v mediju uporablja tehnične postopke, ki bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem ne omogočajo zavestnega zaznavanja oglaševalskih vsebin (peti odstavek 47. člena);
6. z oglaševanjem prek medijev prizadene spoštovanje človekovega dostojanstva; spodbuja k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ali razpihuje narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost, ki temelji na razlikovanju glede na druge osebne okoliščine; spodbuja vedenja ali dejanja, ki škodujejo zdravju ali varnosti ljudi, zaščitijo okolja ali varstvu kulturne dediščine; žali verska ali politična prepričanja; ali škodi interesom uporabnikov oziroma potrošnikov (šesti odstavek 47. člena);
7. v nasprotju z zakonom oglašuje alkoholne pijače prek medijev (osmi odstavek 47. člena);
8. v nasprotju z devetim odstavkom 47. člena tega zakona razširja politične oglaševalske vsebine, katerih namen je vplivati na odločitev volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah ali referendumu;
9. oglasi, katerih pretežno ciljno občinstvo so otroci, ali v katerih nastopajo otroci, vsebujejo prizore nasilja, pornografije in druge vsebine, ki bi lahko škodovala njihovemu zdravju ter duševnemu in telesnemu razvoju, ali kako drugače negativno vplivale na dovzetnost otrok (prvi odstavek 49. člena);
10. z oglaševanjem moralno ali psihično prizadene otroke oziroma če z oglasi spodbuja otroke k nakupu proizvodov ali storitev z izkoriščanjem njihove neizkušenosti in lahkovernosti; ali spodbuja otroke, da bi prepričevali starše ali koga drugega v nakup proizvodov ali storitev; ali izkorišča posebno zaupanje otrok v starše, učitelje ali druge osebe; ali neupravičeno prikazuje otroke v nevarnih situacijah (drugi odstavek 49. člena);
11. sponzorira poročila ali aktualno-informativne programske vsebine (prvi odstavek 55. člena);
12. izdajatelj, ki je uveljavil pravico do kratkega poročanja, ne omogoči izdajatelju, ki dogodka ni mogel posneti, enkratne uporabe svojega posnetka (šesti odstavek 74. člena);
13. so pornografske vsebine v tiskanih publikacijah ter na oglasnih površinah ponujene tako, da jih otroci in mladoletniki lahko vidijo in kupijo, ali dostop do pornografskih vsebin v elektronskih publikacijah ni s tehničnimi sredstvi oziroma z zaščito omejen tako, da otroci in mladoletniki do njih ne morejo dostopati (osmi odstavek 84. člena);
14. delež programskih vsebin lastne produkcije ne obsega najmanj 20 odstotkov dnevnega oddajnega časa posameznega radijskega ali televizijskega programa (prvi odstavek 85. člena);
15. delež slovenske glasbe ne obsega najmanj 20 odstotkov vseh sklad, predvajanih v dnevnem oddajnem času posameznega radijskega ali televizijskega programa (prvi odstavek 86. člena);
16. v primeru radijskih in televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija delež iz prvega odstavka 86. člena tega zakona ne znaša najmanj 40 odstotkov, oziroma v primeru lokalnih, študentskih in

- nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona ta delež ne znaša najmanj 25 odstotkov (drugi odstavek 86. člena);
17. vsaj polovica predvajanih skladb iz prvega oziroma drugega odstavka 86. člena tega zakona, ki štejejo za slovensko glasbo, ni predvajanih v dnevnem oddajnem času med 6. in 22. uro (četrti odstavek 86. člena);
 18. oglašuje med televizijskim ali radijskim predvajanjem državne proslave ali verskega obreda (četrti odstavek 93. člena);
 19. izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa ne izvaja radijske oziroma televizijske dejavnosti na podlagi ali v skladu z dovoljenjem za izvajanje radijske oziroma televizijske dejavnosti (prvi odstavek 105. člena);
 20. izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa ne pridobi dovoljenja pred začetkom izvajanja radijske oziroma televizijske dejavnosti (drugi odstavek 105. člena)
 21. izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa ni registriran za izvajanje radijske oziroma televizijske dejavnosti (tretji odstavek 105. člena);
 22. imetnik dovoljenja za izvajanje radijske oziroma televizijske dejavnosti izvaja dejavnost iz tega dovoljenja med trajanjem začasnega preklica (tretji odstavek 106. člena);
 23. predvaja lokalna okna v nasprotju z določbami prvega in drugega odstavka 106.b člena tega zakona.

(2) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 50 do 200 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali odgovorna oseba v samoupravni lokalni skupnosti.

(4) Z globo od 50 do 100 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik.«.

43. člen

132. člen se spremeni tako, da se glasi:

»132. člen

(1) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. ime medija in njegovih rubrik oziroma oddaj ni v slovenskem jeziku (prvi odstavek 5. člena);
2. izdajatelj, ki je ustanovljen oziroma registriran v Republiki Sloveniji, ne razširja programskih vsebin v slovenskem jeziku ali na ustrezen način prevedenih v slovenščino (četrti odstavek 5. člena);
3. izdajatelj, ki v okviru medija dovoljuje komentiranje javnosti, ne oblikuje pravil za komentiranje, ki so v skladu s tem zakonom, ali jih javno ne objavi na primernem mestu v mediju ali komentarja, ki ni v skladu z objavljenimi pravili, ne umakne v najkrajšem možnem času po prijavi oziroma najpozneje v enem delovnem dnevu po prijavi (tretji odstavek 9. člena);
4. pravila za komentiranje iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona ne določajo prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti iz 8. člena tega zakona, možnosti podaje pritožbe zaradi kršitve navedenih pravil in postopka za obravnavo pritožb (četrti odstavek 9. člena);
5. najpozneje v 30 dneh po pričetku izdajanja medija pristojnemu ministrstvu ne pošlje ali da podatkov iz prvega odstavka 12. člena tega zakona, temeljnega pravnega akta izdajatelja, ki je v skladu s tem zakonom, ali programske zasnove, ki je v skladu s tem zakonom, ali če o spremembi teh podatkov, temeljnega pravnega akta izdajatelja ali programske zasnove in o prenehanju delovanja ne obvesti pristojnega ministrstva najpozneje v 30 dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja delovanja (peti odstavek 12. člena);

6. pred temeljno spremembo ali bistveno dopolnitvijo programske zasnove izdajatelj ne pridobi mnenje uredništva (tretji odstavek 17. člena);
7. medij nima odgovornega urednika ali če pred imenovanjem ali razrešitvijo odgovornega urednika izdajatelj ni pridobil mnenje uredništva (prvi odstavek 18. člena);
8. oglaševalske vsebine niso povsem jasno prepoznane in se ne posebej ločijo od drugih programskih vsebin medija (tretji odstavek 46. člena);
9. neodplačno objavljeni oglasi niso posebej označeni kot taki (četrti odstavek 46. člena);
10. je programska vsebina, katere objavo naroči pravna ali fizična oseba za plačilo ali drugo podobno nadomestilo, označena v nasprotju s tretjim odstavkom 47. člena tega zakona;
11. katerakoli druga vsebina v mediju, ki je namenjena neposredni ali posredni promociji oziroma pospeševanju prodaje, nakupa ali najema izdelka ali storitve ali doseganju kakega drugega oglaševalskega učinka, ni posebej označena kot taka (četrti odstavek 47. člena);
12. naročnik oglasa vpliva na programsko zasnovo in uredniško neodvisnost medija (drugi odstavek 50. člena);
13. oglase ne razširja v slovenščini oziroma v slovenskem prevodu (prvi odstavek 51. člena);
14. sponzor vpliva na sponzorirane vsebine in na njihovo razporejanje v programski shemi ter s tem omejuje uredniško neodvisnost medija (prvi odstavek 53. člena);
15. sponzorirane vsebine spodbujajo prodajo oziroma nakup ali dajanje v najem izdelkov ali storitev sponzorja ali tretje osebe, še posebej s posebnim predstavljanjem teh izdelkov ali storitev (drugi odstavek 53. člena);
16. sponzorirana programska enota ni jasno označena kot takšna, z navedbo sponzorjevega imena ali njegovega znaka (drugi odstavek 55. člena);
17. pravico do kratkega poročanja izvaja tako, da moti oziroma ovira potek dogodka (četrti odstavek 74. člena);
18. prekinja oddaje z oglasi v nasprotju s sedmim odstavkom 93. člena tega zakona;
19. Radiotelevizija Slovenija prekinja programske enote oziroma oddaje iz prvega odstavka 94. člena tega zakona s predvajanjem oglaševalskih vsebin (prvi odstavek 94. člena);
20. na tretjem programu Radia Slovenija predvaja oglaševalske vsebine (drugi odstavek 94. člena);
21. informativno oglaševanje ni posebej označeno z akustičnimi znaki (sedmi odstavek 95. člena);
22. izdajatelji radijskih programov kot pogodbeni partnerji naročnika oglaševalskih vsebin iz 95. člena tega zakona delujejo tudi kot njegovi zastopniki pri naročanju blaga in storitev (osmi odstavek 95. člena).

(2) Z globo od 200 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali odgovorna oseba v samoupravni lokalni skupnosti.

(4) Z globo od 50 do 200 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik. «.

44. člen

133. člen se spremeni tako, da se glasi:

»133. člen

(1) Z globo od 200 do 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. razlog oziroma namen razširjanja programskih vsebin v tujem jeziku ni posebej opredeljen na vidnem mestu nosilca teh vsebin z razvidnimi grafičnimi, optičnimi ali akustičnimi znaki v slovenskem jeziku (šesti odstavek 5. člena);

2. ne pošlje ali da na voljo tudi drugih zahtevanih podatkov v skladu s šestim odstavkom 12. člena tega zakona;
3. ne pošlje podatkov v skladu s sedmim odstavkom 12. člena tega zakona;
4. ne zagotovi objave predpisanih podatkov v skladu s prvim odstavkom 23. člena tega zakona;
5. ne objavi imena oziroma logotipa radijskega programa najmanj enkrat na vsako uro oddajanja (četrti odstavek 23. člena);
6. ne zagotovi objave predpisanih podatkov v skladu 24. členom tega zakona;
7. po prejemu vprašanja, če je vprašanje pisno in če bo organ odgovor zavrnil ali delno zavrnil, o tem pisno ne obvesti medija do konca naslednjega delovnega dne od prejema vprašanja (četrti odstavek 45. člena);
8. mediju ne pošlje odgovora na vprašanje najpozneje v sedmih dnevih od prejema vprašanja v pisni obliki (šesti odstavek 45. člena);
9. mediju ne posreduje dodatnih pojasnil iz sedmega odstavka 45. člena tega zakona najkasneje v treh delovnih dnevih od prejema zahteve za dodatna pojasnila (sedmi odstavek 45. člena);
10. izdajatelj radijskega programa ne hrani posnetkov v skladu s šestim odstavkom 109. člena tega zakona;
11. izdajatelj radijskega programa ne pošlje agenciji vseh zahtevanih podatkov v skladu s sedmim odstavkom 109. člena tega zakona;
12. ne pošlje ali da na voljo posnetkov programa v skladu z osmim odstavkom 109. člena tega zakona;
13. v primeru tehnične okvare, zaradi katere izdajatelj radijskega programa ni shranil določenega dela programske vsebine, o okvari in obsegu neposnete predvajane programske vsebine pisno ne obvesti agencije v treh dneh (deveti odstavek 109. člena).

(2) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 50 do 200 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega in drugega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali odgovorna oseba v samoupravni lokalni skupnosti.

(4) Z globo od 50 do 100 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik.«.

45. člen

134. člen se spremeni tako, da se glasi:

»134. člen
(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

(1) Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

(2) Poleg splošnih pravil za odmero sankcije v prekrškovnem postopku, se pri odmeri sankcije upoštevajo tudi posledice storjenega prekrška za javni interes na področju medijev.«.

46. člen

135. do 148.b člen se črtajo.

Prehodne in končne določbe

47. člen

- (1) Pristojno ministrstvo sprejme uredbo iz osmega in štirinajstega odstavka 58. člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (2) Pristojno ministrstvo na podlagi predloga agencije sprejme podzakonska akta iz tretjega odstavka 67. člena zakona in 82. člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (3) Agencija sprejme v soglasju s pristojnim ministrstvom splošni akt iz tretjega odstavka 106.a člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (4) Agencija v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona uskladi Splošni akt o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/06 in 25/07) z določbami 106.b člena zakona.
- (5) Agencija sprejme splošni akt iz sedmega odstavka 112. člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

48. člen

- (1) Postopki v zvezi z vpisom v razvid medijev, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah tega zakona.
- (2) Pristojno ministrstvo v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona pozove vse izdajatelje medijev, ki so vpisani v razvid medijev, da sporočijo podatke, potrebne za presojo, ali medij izpolnjuje pogoje po 2. členu zakona, oziroma za podatke in dokumente iz prvega in petega odstavka 12. člena zakona.
- (3) V primeru, da se izdajatelji v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni, ne odzovejo na poziv iz prejšnjega odstavka, pristojno ministrstvo po uradni dolžnosti izbriše medij iz razvida medijev. Pristojno ministrstvo ravna enako, če ugotovi, da medij ne izpolnjuje pogojev po 2. členu zakona ali če medij ne izhaja več.
- (4) Ne glede na določbe tega člena pristojno ministrstvo v šestih mesecih po uradni dolžnosti izbriše iz razvida medijev glasila in druge nosilce objavljanja informacij iz drugega odstavka 2. člena zakona, ki ne štejejo za medije po tem zakonu.

49. člen

- (1) Izdajatelji radijskih ali televizijskih programov, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona status lokalnega ali regionalnega radijskega ali televizijskega programa, imajo na podlagi samega zakona priznan status lokalnega radijskega ali televizijskega programa v skladu z določbami 77. člena zakona.
- (2) Izdajatelji radijskih ali televizijskih programov, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona status nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa, imajo na podlagi samega zakona priznan status nepridobitnega medija v skladu z določbami 81. člena zakona, razen če jim je bil priznan status lokalnega radijskega ali televizijskega programa v skladu z določbami 77. člena zakona.
- (3) Ugotovitveno odločbo o priznanem statusu iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena izdaja agencija oziroma pristojno ministrstvo po uradni dolžnosti v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (4) Ne glede na določbe prvega do tretjega odstavka tega člena morajo izdajatelji, ki jim je bil priznan status lokalnega radijskega ali televizijskega programa oziroma nepridobitnega medija po prejšnjem

odstavku, uskladiti svoje delovanje in izdajanje programov v skladu z določbami 77. člena oziroma 81. člena zakona najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(5) Postopki v zvezi s statusom lokalnega ali nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah tega zakona. Postopki v zvezi s statusom regionalnega radijskega ali televizijskega programa, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, pa se končajo po določbah tega zakona o statusu lokalnega radijskega ali televizijskega programa.

50. člen

(1) Izdajateljem radijskih in televizijskih programov, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona status lokalnega programa posebnega pomena in so v skladu z dosedanjim drugim odstavkom 79. člena zakona in na podlagi odločbe agencije organizacijsko in programsko povezani za izdajanje regionalnega programa v mreži, se na podlagi samega zakona šteje, da so organizacijsko in programsko povezani za razširjanje lokalnega radijskega ali televizijskega programa v mreži v skladu z 78. členom zakona. Ugotovitveno odločbo o tem izda agencija po uradni dolžnosti v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek morajo izdajatelji uskladiti svoje delovanje in izdajanje programov v skladu z določbami 78. člena zakona najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

51. člen

Postopki za izdajo dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah tega zakona.

52. člen

(1) Odločbe o akreditaciji tujega dopisništva oziroma odločbe o akreditaciji tujega dopisnika v Republiki Sloveniji in izkaznice o akreditaciji, izdane do uveljavitve tega zakona, veljajo do poteka veljavnosti teh odločb.

(2) Postopki v zvezi z vpisom v register tujih dopisništev in dopisnikov, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se ustavijo.

53. člen

Z uveljavitvijo tega zakona prenehajo veljati:

- Uredba o izvedbi rednega letnega javnega razpisa za sofinanciranje ustvarjanja programskih vsebin medijev (Uradni list RS, št. 78/06, 4/11 in 8/12);
- Pravilnik o načinu vodenja in postopku za vpis ter o posredovanju podatkov iz razvida medijev (Uradni list RS, št. 58/01 in 94/02).

54. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu (s katerim se dopolnjuje 1. člen ZMed):

Dopolnjeni 1. člen Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US in 67/19 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZMed) se nanaša na delni prenos 114. člena Direktive (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/1972/EU) v pravni red Republike Slovenija. Zadevni člen direktive ureja obveznost prenosa signalov radijskih in televizijskih programov po elektronskih komunikacijskih omrežjih operaterjev. Sama obveznost je urejena v 36. členu tega zakona, s katerim se spreminja 112. člen ZMed.

K 2. členu (s katerim se spreminja 2. člen ZMed):

Z opredelitvijo pojma medij oz. z določitvijo njegovih bistvenih elementov, lastnosti in značilnosti je določen okvir zakonskega urejanja, tj. na katere pravne in fizične osebe, ki izdajajo takšne medije, se nanašajo pravice, obveznosti in odgovornosti, določene v ZMed.

Pri novi definiciji medija smo izhajali iz prizadevanja, da ta ustrezno zajame tudi nove oblike množičnih medijev, hkrati pa ni tako ohlapna, da pokrije vse možne oblike komuniciranja. ZMed mora še naprej ostati zakon, ki ureja medije, utemeljen na principu zaščite in omogočanja svobode izražanja in medijske svobode. Za morebitno urejanje drugih oblik spletnega komuniciranja je mogoče razmisliti o posebnem zakonu po vzoru držav, ki so pripravile ali napovedale posebne zakone, denimo Nemčije, Združenega kraljestva in Irske, pri čemer je treba ukrepanje omejiti na urejanje nezakonitih vsebin s škodljivimi družbenimi učinki, denimo razpihovanja sovraštva ali pozivov k terorizmu, in ne vsebin na splošno.

Medij po novi definiciji pomeni obliko razširjanja programskih vsebin, ki se opravlja kot dejavnost iz 3. člena ZMed, z namenom obveščanja, izobraževanja ali zabave, in je pod uredniško odgovornostjo izdajatelja medija ter je izdan na kateremkoli nosilcu objavljanja informacij in se zagotavlja širši javnosti prek katerekoli komunikacijske poti.

Glede na obstoječo ureditev je bistvena sprememba ta, da nova definicija ne našteva več posameznih vrst medijev (npr. časopisi in revije, radijski in televizijski programi, elektronske publikacije), ki se razlikujejo glede na tehnologijo prenosa oz. platformo razširjanja. Nova opredelitev medija temelji na konceptu tehnološke nevtralnosti. Medij se presoja glede na vsebino in namen delovanja oz. glede na bistvene značilnosti njihovih programskih vsebin, ne glede na to, na kakšnem nosilcu informacij so izdani ali prek katere komunikacijske poti se zagotavljajo javnosti. Platforma razširjanja tako za presojo, ali neka storitev oz. dejavnost šteje za medij, ni več ni relevantna. S tem je definicija medija usklajena tudi z definicijo avdiovizualnih medijskih storitev iz Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11 in 84/15; v nadaljnjem besedilu: ZAvMs), s katerim se je v slovenski pravni red prenesla Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (kodificirana različica) (UL L št. 95, z dne 15. 4. 2010) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/13/EU). Avdiovizualne medijske storitve so tako podmnožica medijev.

Nova definicija medija bo zato zajela tudi nove, sodobne oblike množičnih medijev oz. ponudnike medijskih vsebin, ki se razširjajo prek družbenih omrežij in podobnih digitalnih platform – glej tudi definicijo elektronskih publikacij iz drugega odstavka 3. člena ZMed. Seveda ob pogoju, da bo šlo pri teh oblikah za opravljanje (registrirane) dejavnosti razširjanja programskih vsebin in da je ponudnik teh vsebin hkrati tudi nosilec uredniške odgovornosti.

S tem smo tudi upoštevali eno izmed bistvenih pripomb v javni obravnavi, da mora definicija medijev zajemati tudi profile na družbenih omrežjih oz. t. i. vplivneže oz. »influencerje« ter druge ponudnike vsebin na digitalnih platformah.

Pri novi definiciji medija je pomembna navezava pojma medija z opravljanjem ustrezne registrirane medijske dejavnosti, kot so primeroma naštetje v 3. členu tega zakona (3. člen ZMed). Po Ustavi je zagotovljena svoboda izražanja misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-172/94 z dne 9. 11. 1994 opozorilo na dolžnost vseh vej oblasti v demokratični državi, zlasti pa na dolžnost zakonodajalca, da v procesu razvoja demokratične države zagotavlja svobodo tiska in vsakega posameznega novinarja posebej. V ta namen je treba zagotavljati tako svobodo izražanja posameznika kakor tudi varstvo svobode tiska kot institucije. Ustava torej razločuje svobodo tiska od drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Tej ločitvi sledi tudi ta zakon pri opredelitvi pojma medij, kamor ne šteje zasebnih in drugih oblik izvrševanja svobode izražanja, ampak zgolj tiste, ki se z namenom opravljanja medijske dejavnosti ustanovijo, pravno organizirajo in registrirajo za ustrezno dejavnost.

Nova definicija medija kot ključnega elementa medija ne določa več periodičnega objavljanja in razširjanja, s čimer je prilagojena sodobnemu razumevanju pojma medija, kjer se v digitalnem okolju informacije in vsebine nenehno objavljajo, spreminjajo in dopolnjujejo.

Določene so tudi definicije drugih temeljnih pojmov, in sicer programskih vsebin, uredniške odgovornosti in avtorskega dela.

Definicija programskih vsebin se v glavnih elementih ne spreminja. Kot je veljalo do sedaj, gre za informacije vseh vrst (npr. novice, mnenja, obvestila ipd.) in avtorska dela, ki se razširjajo prek medijev v besedilni, slikovni, avdio ali video obliki ali kot kombinacija naštetih oblik.

Uredniška odgovornost izdajatelja medija je bistven element medija. Pomeni izvajanje učinkovitega nadzora nad izborom, organizacijo ali razvrstitvijo programskih vsebin, ki se razširjajo prek medija, prek rednega sprejemanja uredniških odločitev, ki so povezane z vsakodnevnim delovanjem medija.

Temeljni elementi, ki morajo biti izpolnjeni za medij, so torej naslednji:

- da gre za razširjanje programskih vsebin, ki so informacije vseh vrst (npr. novice, mnenja, obvestila ipd.) in avtorska dela, ki se razširjajo prek medijev v besedilni, slikovni, avdio ali video obliki ali kot kombinacija naštetih oblik;
- da gre pri tem za opravljanje ene izmed registriranih dejavnosti na področju izdajanja medijev: izdajanje časopisov, revij in druge periodike, ne glede na to, ali so izdani v tiskani ali elektronski obliki (elektronske publikacije) ter radijsko in televizijsko dejavnost, vključno z avdiovizualno medijsko storitvijo;
- da je namen te dejavnosti oz. razširjanja programskih vsebin obveščanje, izobraževanje ali zabava;
- da je izvajanje te dejavnosti pod uredniško odgovornostjo izdajatelja medija, ki pomeni izvajanje učinkovitega nadzora nad izborom, organizacijo ali razvrstitvijo programskih vsebin, ki se razširjajo prek medija, prek rednega sprejemanja uredniških odločitev, ki so povezane z vsakodnevnim delovanjem medija;
- da je medij izdan na kateremkoli nosilcu objavljanja informacij in se zagotavlja širši javnosti prek katerekoli komunikacijske poti.

V drugem odstavku so določeni tudi posamezni tipski primeri glasil, ki zaradi svoje narave in značilnosti ne izpolnjujejo ključnih elementov medija, zato jih zakon ne šteje za medije po tem zakonu. To pa ne pomeni, da ta zakon kakorkoli posega v njihovo ustavno pravico, da izvršujejo svobodo izražanja.

Glasila samoupravnih lokalnih skupnosti ali njihovih delov oz. t. i. občinska glasila ne štejejo za medij, saj občine v skladu s področnimi predpisi ne izvajajo medijske dejavnosti. Enako velja tudi za druge osebe javnega prava, ki v skladu s predpisi in ustanovitvenimi akti niso bile ustanovljene za namen izdajanja medijev. Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1 in 30/18;

v nadaljnjem besedilu: ZLS) občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena "(izvirne naloge)", ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Med temi dejavnostmi pa ni dejavnosti izdajanja medijev. Občinska glasila črpajo svojo podlago v določbi drugega odstavka 36. člena ZLS, po kateri se način zagotavljanja javnosti dela organov občine določi v statutu občine. Poleg tega pa občinska glasila po naravi stvari tudi ne morejo zadostiti temeljnemu elementu medija, obstoju uredniške odgovornosti. Ta namreč ne predpostavlja le formalno imenovanega odgovornega urednika, ampak tudi zagotovljenost formalnih in dejanskih pogojev za obstoj uredniške neodvisnosti in novinarske avtonomije. Na podlagi določbe drugega odstavka 20. člena ZMed so uredništvu, uredniki, novinarji in drugi avtorji prispevkov v okviru programske zasnove in v skladu s temeljnim pravnim aktom izdajatelja pri svojem delu neodvisni in samostojni. Občine in druge pravne osebe javnega prava, katerih delovanje, organizacijo in notranja razmerja podrobno določajo predpisi, temu pogoju formalno ne morejo zadostiti. Med drugim v skladu z ZMed niti ne morejo imenovati uredništva. Na podlagi določbe prvega odstavka 20. člena ZMed lahko uredništvo sestavljajo le odgovorni urednik oziroma odgovorni uredniki, drugi uredniki in novinarji ter v skladu s temeljnim pravnim aktom izdajatelja tudi drugi avtorji prispevkov oziroma programski sodelavci. V skladu s sistemizacijo in organizacijo dela v občinah in drugih javnopravnih subjektih, ki niso bili ustanovljeni za namen izdajanja medijev (za razliko od RTV Slovenije ali Slovenske tiskovna agencije), namreč ne obstaja delovno mesto novinarja, urednika ali programskega delavca.

Za medije po tem zakonu ne štejejo tudi glasila političnih strank, verskih skupnosti, sindikatov, zbornic, zavodov, ustanov, društev in drugih interesnih ali strokovnih organizacij, katerih temeljna dejavnost v skladu s predpisi in ustanovitvenimi akti ni izdajanje medijev, in ki so obenem namenjena izključno predstavitvi njihovega dela in poslanstva. V teh primerih je torej izločitveni razlog sam namen izdajanja oz. razširjanja programskih vsebin. Temeljne funkcije medijev so obveščanje, izobraževanje in zabava. Na področju obveščanja javnosti pa je ključno poslanstvo medijev nudenje objektivnih informacij v interesu javnega nadzora. Ali kot je zapisalo Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-172/94 z dne 9. 11. 1994: *»Enega od ključnih institucionalnih pogojev učinkovitosti demokratičnega procesa pomeni svoboda tiska. Svobodni, od oblasti neodvisni tisk pomaga vzpostavljati in oblikovati nepristransko informirano javnost, pogojuje njeno sposobnost nadzirati vse veje oblasti ter zagotavlja učinkovito delovanje politične opozicije vsakokratni oblasti. Svobodni tisk s svojim delovanjem omogoča uravnoteženo ravnanje politične oblasti v državi in nadzor državnih oblastnih struktur.«*

Glede na zakonsko urejen status in položaj glasila političnih strank, verskih skupnosti, sindikatov ipd. tem funkcijam, ki po Ustavi RS gredo tisku kot instituciji, ne morejo zadostiti.

Pri opredelitvi, kaj šteje za medij po tem zakonu, smo upoštevali bistveno pripombo iz javne obravnave osnutka zakona, ki je potekala med 28. junijem in 30. septembrom 2019, da med medije po tem zakonu ne bi smela šteti glasila samoupravnih lokalnih skupnosti in političnih strank. Kot rečeno, to ne pomeni, da samoupravne lokalne skupnosti in politične stranke ne smejo izdajati svojih glasil. Dejavnost omenjenih subjektov ureja njihova področna zakonodaja, in ZMed vanjo ne posega.

Preostali primeri, in sicer:

- bilteni, katalogi, prospekti in drugi nosilci objavljanja informacij, ki so namenjeni izključno oglaševanju, poslovnemu komuniciranju, izobraževalnemu procesu ali notranjemu delu pravnih oseb in drugih organizacij,
- plakati, letaki, prospekti, transparenti in drugi nosilci objavljanja informacij, ki praviloma ne izhajajo periodično,
- Uradni list Republike Slovenije in druge uradne objave, ki jih določajo predpisi,

ne štejejo za medije že po obstoječi ureditvi. Tudi pri njih ne gre za izvrševanje funkcij, ki po Ustavi RS sodijo na področje zagotavljanja svobode tiska kot institucije.

Kljub temu, da naštetih primeri ne štejejo za medije po tem zakonu, pa morajo tudi za njih veljati minimalni standardi javnega obveščanja. Zato je določeno, da se za ta glasila in nosilce objavljanih informacij smiselno uporabljajo določbe tega zakona o splošnih načelih (5. – 8. člen), popravku in odgovoru (26. – 44. člen), oglaševalskih vsebinah (46. – 55. člen) in zaščiti otrok in mladoletnikov (84. člen), pri čemer se šteje, da je odgovornost za objavljene vsebine na zakonitem zastopniku pravne osebe oziroma organizacije, ki jih je izdala.

K 3. členu (s katerim se spreminja 3. člen ZMed):

Vsebina tega člena je povezana z opredelitvijo pojma medij iz 2. člena ZMed, saj dejavnost razširjanja programskih vsebin predstavlja ključni element medija. Navedene so obstoječe oblike izvajanja dejavnosti, kot tudi izhajajo iz Standardne klasifikacije dejavnosti: izdajanje časopisov, revij in druge periodike (ne glede na to, ali so izdani v tiskani ali elektronski obliki – elektronske publikacije) ter radijska in televizijska dejavnost (vključno z avdiovizualno medijsko storitvijo).

Določena je natančnejša definicija elektronskih publikacij, ki so mediji, ki razširjajo programske vsebine prek računalniških omrežij ali svetovnega spleta, vključno prek družbenih omrežij in drugih digitalnih platform, namenjenih zagotavljanju programskih vsebin širši javnosti.

Dodana je definicija radijske dejavnosti, ki pomeni izvorno razširjanje oziroma prenašanje ali oddajanje programskih vsebin v zvočni obliki prek kablov ali po zraku, vključno prek satelita, v kodirani ali dekodirani obliki, z namenom priobčevanja teh vsebin javnosti.

Področje avdiovizualnih medijskih storitev in televizijskih programov ureja Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11 in 84/15; v nadaljnjem besedilu: ZAVMS). Zato novela ZMed glede pomena pojmov avdiovizualna medijska storitev in televizijska dejavnost ZMed napotuje na ZAVMS. Ker so avdiovizualne medijske storitve (npr. televizijski program, video na zahtevo) podmnožica medijev, morajo biti definicije usklajene.

K 4. členu (s katerim se spreminja 4. člen ZMed):

V okviru opredelitve oz. definicije javnega interesa so določeni ključni cilji, ki jih želi država prek sistema javnih finančnih podpor uresničiti na področju medijev. Opredelitev javnega interesa na področju medijev predstavlja jedro zakona. Določa okvir, v katerega država lahko posega – bodisi prek upravnega in inšpekcijskega nadzora bodisi z aktivnimi ukrepi javnih finančnih podpor na področju medijev.

Definicija javnega interesa, kot jo določa obstoječi ZMed iz leta 2001, ne ustreza več realnim potrebam digitalnega in globaliziranega medijskega okolja. Zakon vsebuje deloma neuresničljive in nemerljive cilje ter zanemarljivo pomen kakovostnih programskih vsebin, zlasti takšnih, ki so tržno manj zanimive, a nujno potrebne za obstoj pluralnega medijskega okolja.

Po novi opredelitvi javni interes na področju medijev obsega:

- pravico državljanov oziroma državljanek Republike Slovenije, Slovencev po svetu, pripadnikov oziroma pripadnic slovenskih narodnih manjšin v Avstriji, Hrvaški, Italiji in Madžarski, italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, ter invalidov in drugih ranljivih družbenih skupin do javnega obveščanja in do obveščeniosti;
- pluralnost in raznovrstnost medijev;
- medijsko pismenost, ki pomeni spretnosti, znanje in razumevanje, ki državljanom omogočajo učinkovito, varno, kritično in aktivno uporabo medijev;
- neodvisno, etično in verodostojno novinarstvo;
- kulturno in umetniško ustvarjalnost v medijih;
- druge cilje v javnem interesu na področju medijev, ki so opredeljeni v nacionalnem programu za kulturo ali drugih nacionalnih strateških dokumentih.

Pravica do javnega obveščanja in do obveščenosti je del ustavne pravice do svobodnega izražanja, ki je temeljna človekova pravica in ima v njihovi hierarhiji tudi posebno mesto. Ker uživa posebno varstvo, je dolžnost države, da z ustrezno regulacijo in aktivnimi ukrepi poskrbi za njeno izvrševanje. V okviru podane opredelitve javnega interesa je posebej izpostavljena pravica do obveščenosti ustavno varovanim skupnostnim in ranljivim družbenim skupinam.

Medijski pluralizem oz. pluralnost in raznovrstnost medijev zajema raznovrstnost medijske ponudbe glede na uporabo in distribucijo medijskih vsebin glede na lastništvo medijev, nadzor medijev, vrste medijev in organizacijske oblike izdajateljev na določenem medijskem trgu ter raznolikost medijskih vsebin v izražanju političnih, gospodarskih, kulturnih, lokalnih, regionalnih, manjšinskih in drugih družbenih pogledov.

Medijska pismenost pomeni spretnosti, znanje in razumevanje, ki državljanom omogočajo učinkovito, varno, kritično in aktivno uporabo medijev. Da bi lahko državljani dostopali do informacij ter na odgovoren in varen način uporabljali, kritično ocenjevali in ustvarjali medijsko vsebino, morajo imeti visoko stopnjo medijske pismenosti. Ta ni omejena na učenje o orodjih in tehnologijah, temveč mora državljanom zagotavljati spretnosti kritičnega razumevanja medijskih vsebin, razlikovanja med mnenji in dejstvi ter aktivne interakcije z mediji. K spodbujanju medijske pismenosti, ki mora naslavljati vse družbene plasti, državljane vseh starosti in vse medije, mora država pritegniti ponudnike medijskih storitev in nevladne organizacije s področja medijev, ter aktivno spremljati napredek na tem področju.

Neodvisno, etično in verodostojno novinarstvo je temeljni predpogoj za obstoj neodvisnih, profesionalnim standardom zavezanih medijev, ki v svoji ključni funkciji izvrševanja pravice do svobode izražanja predstavljajo temeljni element vsake demokratične družbe. Mediji pomagajo vzpostavljati in oblikovati nepristransko informirano javnost, pogojujejo njeno sposobnost za nadziranje vseh vej oblasti ter zagotavljajo učinkovito delovanje politične opozicije vsakokratni oblasti. Mediji v svoji funkciji »psov čuvajev« opozarjajo na kršitve človekovih pravic in svoboščin in so, sicer neformalno, eden izmed štirih temeljev oblasti, kar je v več primerih potrdila tudi ustavno-sodna praksa.

Kadar govorimo o javnem interesu na področju medijev, medije presojava tudi kot pomembne akterje pri vprašanjih s področja kulture. Kakovostni mediji so za slovenski prostor eden temeljnih nosilcev kulturno-informativnih vsebin, posrednikov pri kulturnih izmenjavah in platform za umetniško izražanje. Pomen medijev pri informiranju o kulturi in umetnosti ter kritičnem vrednotenju kulturne in umetniške produkcije je nenadomestljiv. Pomemben cilj na področju zakonsko definirane javnega interesa je zato tudi kulturno in umetniško ustvarjanje v medijih. Poleg tega je svoboda umetniškega ustvarjanja zagotovljena že v Ustavi RS. S tem je določena tudi obveznost države, da zagotavlja pogoje za njen obstoj in razvoj.

Za razliko od veljavne ureditve je nova definicija javnega interesa na področju medijev pomensko odprta in lahko obsega tudi druge cilje v javnem interesu na področju medijev, ki jih opredeli nacionalni program za kulturo ali drugi nacionalni strateški dokumenti. S tem omogočamo prožnejšo ureditev, ki se lahko hitreje prilagaja nenehnim spremembam na področju medijev, ažurneje odgovarja na nove potrebe in omogoča izvajanje iz njih izhajajočih ciljev, ki bi jih prepoznale nacionalne strategije.

V zadnjih letih je (so)financiranje programskih vsebin medijev odprlo številna vprašanja, še zlasti ali državna pomoč v obstoječi obliki dejansko dosega predvidene cilje, pa tudi ali ti cilji še vedno ustrezajo dejanskim potrebam na področju kakovostnih medijev. Izsledki evalvacij javnega razpisa za sofinanciranje programskih vsebin medijev so potrdili, da zakonska merila za ocenjevanje programskih vsebin medijev, ki so tudi deloma strokovno neustrezna, namreč ne omogočajo sofinanciranja programskih vsebin medijev glede na dejanski javni interes oziroma glede na aktualne raziskave stanja medijskega pluralizma. Za odpravo teh pomanjkljivosti novela zakona določa, da mora Ministrstvo za kulturo najmanj enkrat v dveletnem obdobju objaviti analizo uresničevanja ciljev javnega interesa na področju medijev.

K 5. členu (s katerim se spreminja 4.a člen ZMed):

Z novim 4.a členom se določajo ukrepi, ki jih bo Ministrstvo za kulturo z namenom uresničevanja javnega interesa na področju medijev podprlo s proračunskimi sredstvi. Gre za enega izmed ključnih področij zakona, kajti državne pomoči so najbolj učinkovit instrument, s katerim lahko država na dopusten način posega na trg ter prek opredelitve javnega interesa korigira anomalije prostega trga.

Za razliko od obstoječe ureditve ni več izključnega poudarka na (so)financiranju programskih vsebin medijev, ampak na finančni podpori ustvarjanja pogojev za produkcijo in distribucijo izvernih programskih vsebin medijev. Neposredno financiranje programskih vsebin prek javnih razpisov – na način njihovega ocenjevanja in vrednotenja prek zakonsko določenih meril in kriterijev – lahko predstavlja tveganje za obstoj nedopustnega vpliva države na objavljene vsebine v medijih.

Z vidika ustavnih in zakonskih načel o svobodi medijev, novinarske avtonomije oz. uredniške neodvisnosti je zato bolj primerno, da se aktivni posegi države pri zagotavljanju pravice do javnega obveščanja in do obveščeniosti osredotočajo na ustvarjanje pogojev, potrebnih za produkcijo in distribucijo izvernih programskih vsebin, zlasti zahtevnejših, specifičnih, inovativnih in manj zastopanih novinarskih zvrsti, vrst in žanrov, kot so programske vsebine na področju preiskovalnega novinarstva, programske vsebine, namenjene spremljanju in kritični refleksiji kulture in umetnosti ter lokalne informativne vsebine (1. točka prvega odstavka 4.a člena).

Z zakonom se ohranja veljavna državna podpora, namenjena produkciji in distribuciji programskih vsebin senzorno oviranim invalidom v njim prilagojenih tehnikah, ki pa jo širimo na podporo ustvarjanja pogojev za produkcijo in distribucijo programskih vsebin, namenjenih vsem osebam z invalidnostmi v njim prilagojenih tehnikah, oblikah in jezikih (2. točka prvega odstavka 4.a člena). Obveznost zagotavljanja dostopnosti medijskih vsebin za vse osebe z invalidnostmi, ne glede na vrsto oviranosti, izhaja tako iz nacionalne pravne ureditve (Ustava, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), kot tudi iz prevzetih mednarodno-pravnih obveznosti, zlasti iz Konvencije o pravicah invalidov ter prava EU.

V skladu z vodilom, da mora biti vloga države pri zagotavljanju pravice do javnega obveščanja in do obveščeniosti v prvi vrsti osredotočena na zagotavljanje ustreznih pogojev, ki bodo omogočali obstoj svobodnega, pluralnega medijskega prostora in nastanek kakovostnih programskih vsebin, se z zakonom uvajajo novi ukrepi, in sicer:

- ukrepi, namenjeni zviševanju kakovosti, profesionalnosti in etičnosti novinarskega dela ter spodbujanju uredniške in poklicne avtonomije na področju samoregulacije v medijih (3. točka prvega odstavka 4.a člena);
- ukrepi, namenjeni ohranjanju in razvoju novinarskih in drugih ključnih delovnih mest v medijih, ne glede na to, ali se delo opravlja na podlagi pogodbe delovnega ali civilnega prava ali samostojno kot poklic, dejavnosti samostojnih novinarjev in deficitarnih poklicev v medijih (4. točka prvega odstavka 4.a člena);
- ukrepi, namenjeni spodbujanju in razvoju medijske pismenosti, kritični obravnavi primerov spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti v medijih ter prepoznavanju neresničnih in zavajajočih informacij v medijih (5. točka prvega odstavka 4.a člena);
- in drugi ukrepi oziroma projekti, ki so v javnem interesu na področju medijev in so opredeljeni v nacionalnem programu za kulturo ali drugih nacionalnih strateških dokumentih (6. točka prvega odstavka 4.a člena).

Za namene iz 4.a člena, torej za uresničevanje javnega interesa na področju medijev, se zagotovijo sredstva v letni višini, ki ustreza vrednosti najmanj treh odstotkov zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu (drugi odstavek 4.a člena). Glede na veljavno ureditev to predstavlja povišanje finančnih sredstev, kar pa je utemeljeno s tem, da se uvajajo nove oblike podpore.

V tretjem odstavku tega člena so določeni izdajatelji, ki ne bodo mogli pridobiti finančne podpore za namene iz prvega odstavka tega člena, in sicer so to izdajatelji, ki so pod neposrednim ali posrednim prevladujočim vplivom, posamično ali skupaj, Republike Slovenije, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih oseb javnega prava ali političnih strank. V četrtem odstavku tega člena je podrobneje definiran prevladujoč vpliv, in sicer je ta zagotovljen, kadar Republika Slovenija, samoupravne lokalne skupnosti oziroma druge osebe javnega prava ali politične stranke, posamično ali skupaj:

- v izdajatelju, neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava, lahko izvajajo prevladujoč vpliv na podlagi večinskega deleža vpisanega kapitala ali imajo pravico nadzora večine ali lahko imenujejo več kot polovico članov poslovnega ali nadzornega organa, ali
- v izdajatelju neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava nastopajo kot ustanovitelji.

Navedeni izdajatelji ne morejo biti upravičeni do sredstev, namenjenih uresničevanju javnega interesa na področju medijev, saj zaradi svoje podrejenosti, povezanosti in dejanske odvisnosti od države, občin ali političnih strank ne morejo uresničevati ciljev, ki sodijo pod javni interes na področju medijev, predvsem zagotavljanje objektivne obveščeniosti prek neodvisnega, etičnega in verodostojnega novinarstva (izjemi pri tem sta le RTV Slovenija in Slovenska tiskovna agencija – glej šesti odstavek tega člena – ki imata neodvisnost in samostojnost v razmerju do države in politike zagotovljeno v posebnem zakonu). S financiranjem izdajateljev, ki so pod prevladujočim vplivom države v širšem smislu, bi le še povečali tveganje za politično vplivanje. Financiranje medijev, ki so pod prevladujočim vplivom političnih strank, bi prav tako lahko odprlo vprašanje skladnosti z določbami o financiranju političnih strank po Zakonu o političnih strankah. Zaradi navedenih razlogov in tveganj je primerno in nujno, da se navedene izdajatelje izključi iz tovrstnega financiranja. Med drugim je bila to bistvena pripomba iz javne obravnave osnutka novele zakona (julij-avgust 2019).

Poleg teh pa do finančne podpore za namene iz prvega odstavka tega člena prav tako niso upravičeni izdajatelji, katerih mediji so v večinskem deležu že financirani iz drugih javnih sredstev. Z drugimi javnimi sredstvi sredstva so mišljena vsa javna sredstva, ki niso prejeta s strani Ministrstva za kulturo. Namen te omejitve je preprečiti prevelik vpliv države v širšem smislu na neodvisno delovanje medija, ki bi bilo ob prevelikem deležu javnih sredstev vsekakor ogroženo. Prav tako bi lahko pri teh izdajateljih obstajalo večje tveganje za nastanek dvojnega financiranja. Zato je primerno in nujno, da se omeji delež financiranja iz javnih sredstev.

K 6. členu (s katerim se dodajata nova 4.b in 4c. člen ZMed):

Z novim 4.b členom se določa posebna finančna podpora dejavnosti radijskim in televizijskim programom posebnega pomena, pri čemer je kategorija nepridobitnih programov nadgrajena v nepridobitne medije posebnega pomena. V skladu s spremembami 77. do 81. člena ZMed se uvaja enotno poimenovanje »mediji posebnega pomena«.

Namesto enoletnega projektnega financiranja ustvarjanja programskih vsebin programov posebnega pomena, zakon uvaja dveletno sofinanciranje produkcije in tudi distribucije programskih vsebin medijev posebnega pomena, ki jih morajo zagotavljati v skladu z določbami 77., 78., 80. in 81. člena zakona.

Zakon prav tako ohranja zavezo države, da se za podporo dejavnosti medijem posebnega pomena vsako leto zagotovijo sredstva v višini, ki ustreza vrednosti najmanj treh odstotkov zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu. Morebitna neporabljena sredstva pa se bodo lahko porabila le za namene uresničevanja javnega interesa na področju medijev iz 4.a člena ZMed.

Pri podpori dejavnosti lokalnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena se bo zasledoval cilj, da je prebivalcem vseh območij v Republiki Sloveniji zagotovljena enakovredna dostopnost do lokalnih vsebin.

Z novim 4.c členom se določa postopek razdelitve sredstev, pogoji za sodelovanje na javnih razpisih oz. pozivih ter izhodišča za določitev kriterijev in meril za presojo in ocenjevanje vlog. Postopek razdelitve sredstev se tako kot pri veljavni ureditvi navezuje na ureditev v zakonu, ki ureja uresničevanja javnega interesa za kulturo (ZUJIK).

Glede na obstoječo ureditev so drugače določeni pogoji za člane strokovne komisije, ki bodo presojali in ocenjevali vloge prijaviteljev, in sicer morajo biti strokovnjaki za področje medijev, ne morejo pa biti funkcionarji, poslanci in člani vodstev ali izvršilnih organov političnih strank (drugi odstavek 4.c člena). Glede na veljavno ureditev so negativni pogoji določeni manj strogo, saj nova ureditev ne določa več prepovedi za delavce, zaposlene v državnih organih, delavce, ki so redno zaposleni pri izdajatelju medija ali v oglaševalski organizaciji, osebe, ki imajo kot zunanji sodelavci sklenjeno pogodbeno razmerje z izdajateljem medija ali z oglaševalsko organizacijo, ter osebe, ki imajo v lasti več kot en odstotek kapitala ali upravljavskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja medija ali v oglaševalski organizaciji. Veljavne prepovedi so namreč v praksi onemogočale širok nabor možnih kandidatov, saj večina medijskih strokovnjakov na takšen ali drugačen način deluje v medijih ali je z njimi povezana. V primeru morebitnega konflikta interesov pri presoji in ocenjevanju posamezne vloge se namreč to lahko rešuje z izločitvijo člana komisije.

Prednost nove ureditve v primeru z veljavno je tudi v tem, da zakon ne bo več določal fiksnih pogojev ter kriterijev in meril za presojo in ocenjevanje vlog prijaviteljev, ampak le zelo jasna in določna izhodišča za podrobnejšo določitev v besedilih vsakokratnih posameznih razpisov (tretji odstavek 4.c člena). Na takšen način se bo zagotovila pravičnejša in strokovno ustrežnejša presoja vlog v skladu s strokovnimi kriteriji in merili in dejanskim javnim interesom, ob hkratnem doslednem spoštovanju načela enakega obravnavanja in pravne varnosti.

Pri pogojih za sodelovanje na razpisih, ki bodo določeni v besedilih konkretnih razpisov ali pozivov, se bo upoštevalo:

- ustreznost za opravljanje dejavnosti (vpis v poklicni ali poslovni register, registracija dejavnosti, dovoljenje za izvajanje dejavnosti itd.);
- zagotovljenost ustreznih ekonomskih in finančnih zmogljivosti;
- zagotovljenost ustreznih strokovnih sposobnosti in izkušenj;
- spoštovanje poklicnih in profesionalnih standardov pri dosedanjem delu;
- drugo glede na specifičnost posameznega razpisa.

Pri določitvi kriterijev in meril za presojo in ocenjevanje vlog prijaviteljev, ki bodo določeni v besedilih konkretnih razpisov ali pozivov, se bodo upoštevala naslednja izhodišča:

- pomen izvedbe projekta za uresničevanje javnega interesa na področju medijev;
- presoja vsebinske zasnove projekta;
- presoja strokovnih referenc prijavitelja;
- presoja strokovnih referenc sodelujočih pri izvedbi projekta;
- presoja ustreznosti finančnega načrta realizacije projekta;
- drugo glede na specifičnost posameznega razpisa.

Člen našteva subjekte oziroma izdajatelje, ki ne bodo mogli sodelovati na razpisih Ministrstva za kulturo:

- fizične ali pravne osebe, ki na dan objave razpisa nimajo izpolnjenih obveznosti (pravne, finančne, pogodbene ipd.) do financerja in njegovih posrednih proračunskih uporabnikov;
- izdajatelji, ki jim je bila v zadnjih dveh letih od dneva objave razpisa najmanj dvakrat s pravnomočno odločbo izrečena globa za kršitev prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti iz 8. člena tega zakona;
- izdajatelji medijev, katerih odgovorni uredniki ali osebe, ki so jih je nadomeščale, so bili v zadnjih dveh letih od dneva objave razpisa pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje javnega spodbujanja sovraštva, nasilja in nestrpnosti po Kazenskem zakoniku;

- izdajatelji, ki jim je bila v zadnjih dveh letih od dneva objave razpisa najmanj dvakrat s pravnomočno odločbo izrečena globa za prekršek v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, počitki, opravljanjem dela na podlagi pogodb civilnega prava kljub obstoju elementov delovnega razmerja ali v zvezi z zaposlovanjem na črno.

Takšno omejitev utemeljujemo s tem, da zakon tako ukrepe, namenjene kritični obravnavi primerov spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti v medijih, kot tudi sam socialni in delovnopравни položaj novinarjev in drugih programskih delavcev – od katerega je dejansko odvisna tudi novinarska avtonomija – šteje kot del javnega interesa na področju medijev. V tem oziru bi bilo v neskladju z namenom opisane ureditve, če bi bili do javnofinančne podpore upravičeni tudi izdajatelji medijev, ki kršijo določbe o prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti ter posamezne določbe delovnopravnih predpisov.

Takšna ureditev je vsebinsko primerljiva z ureditvijo, določeno v 67. a členu Zakona o javnem naročanju, ki med drugim določa razvezne pogoje okvirnih sporazumov in pogodb o izvedbi javnega naročila. Med okoliščine, ki predstavljajo izpolnitev razveznih pogojev, sodi tudi seznanitev naročnika, da je v zadnjih treh letih pred dnevom preverjanja »pristojni organ Republike Slovenije ali druge države članice ali tretje države pri izvajalcu ali njegovemu podizvajalcu ugotovil najmanj dve kršitvi v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, počitki, opravljanjem dela na podlagi pogodb civilnega prava kljub obstoju elementov delovnega razmerja ali v zvezi z zaposlovanjem na črno, za kateri mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek« (točka c) drugega odstavka 67. a člena). Namen zakonodajalca pri vpeljavi te ureditve je bila večja zaščita pravic delavcev v delovno intenzivnih panogah, saj naj bi navedeni razvezni pogoj potencialne izvajalce odvrčal od kršitev delovnopravne zakonodaje.

Da je lahko odrekanje javnofinančne podpore še posebej učinkovita odvračalna sankcija v boju zoper sovražni govor, pa kažejo tudi nekateri nedavni dokumenti, h katerim so države, vključno s Slovenijo, pristopile na mednarodni ravni. Globalni sporazum o varnih, urejenih in zakonitih migracijah, tako za doseganje cilja »odprave vseh oblik diskriminacije in spodbujanja javnega diskurza o razumevanju migracij, temelječega na dejstvih«, predvideva tudi »umik javne finančne in materialne podpore izdajateljem medijev, ki sistematično spodbujajo nestrpnost, ksenofobijo, rasizem in druge oblike diskriminacije migrantov, ob polnem upoštevanju medijske svobode«. Sovražni govor v smislu spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti namreč presega okvir zaščite, vsebovane v pravici do svobodnega izražanja, zato ne sodi v polje medijske svobode.

Zakon bo po novem omogočal tudi možnost, da se v besedilih razpisov – glede na specifičnost posameznega razpisa – določijo tudi prednostni kriteriji in merila (na podlagi katerih bodo lahko projekti prejeli dodatno število točk), pri čemer se bodo lahko upoštevala naslednja izhodišča:

- ohranjanje novinarskih delovnih mest za nedoločen čas;
- zagotavljanje visoke stopnje pravne zaščite in trajnejše socialne varnosti tako redno zaposlenim kot pogodbeno vezanim novinarjem, programskim delavcem in drugim ključnim delavcem v medijih;
- zagotavljanje visokih profesionalnih in etičnih standardov na področju novinarskega dela;
- zagotavljanje visokih standardov novinarske avtonomije in uredniške neodvisnosti;
- ureditev pravic in obveznosti novinarjev s kolektivno pogodbo širše ali ožje ravni;
- zagotavljanje rednega izobraževanja in usposabljanja novinarjev, programskih delavcev ali drugih ključnih poklicev v medijev;
- nepridobitnost medija;
- dostopnost programskih vsebin osebam z invalidnostmi v njim prilagojenih tehnikah, oblikah in jezikih;
- zagotavljanje visokih programskih deležev lastne produkcije, slovenskih avdiovizualnih del in slovenske glasbe.

S takšnimi mehкими ukrepi pozitivne diskriminacije želimo nameniti še dodatno spodbudo izvajanju ciljev, ki so v javnem interesu na področju medijev.

K 7. členu (s katerim se spreminja 8. člen ZMed):

Ustava Republike Slovenije v prvem odstavku 63. člena kot protiustavno opredeljuje *»vsakršno spodbujanje k narodni, rasni, verski ali drugi neenakopravnosti ter razpihovanje narodnega, rasnega verskega ali drugega sovraštva in nestrpnosti«*. Ta ustavna norma je v konkretizirana v 297. členu Kazenskega zakonika (KZ-1), ki inkriminira javno spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti, ter v 20. členu Zakona o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1), ki kot posebne prekrške opredeljuje prekrške nasilnega in drznega vedenja; nedostojnega vedenja; poškodovanja uradnega napisa, oznake ali odločbe; pisanja po objektih in; uničevanja državnih simbolov, kadar so ti storjeni *»z namenom vzbujanja narodnostne, rasne, spolne, etnične, verske, politične nestrpnosti ali nestrpnosti glede spolne usmerjenosti«*.

Eno najbolj uveljavljenih opredelitev t. i. sovražnega govora je že leta 1997 sprejel Odbor ministrov Sveta Evrope, ki je v prilogi k Priporočilu št. R (97) 20 sovražni govor opredelil kot vse oblike izražanja, ki širijo, spodbujajo, promovirajo ali opravičujejo rasno sovraštvo, ksenofobijo, antisemitizem ali druge oblike sovraštva, ki temeljijo na nestrpnosti, vključno z nestrpnostjo, ki se izraža z napadalnim nacionalizmom in etnocentrizmom, diskriminacijo in negativno nastrojenostjo zoper manjšine, migrante in osebe migrantskega izvora. Še natančnejšo opredelitev, ki je zaradi sklicevanja na neizčrpen obseg zaščitenih osebnih okoliščin tudi aktualnejša, je podala Evropska komisija proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI), ki je v svojem Splošnem priporočilu št. 15 o boju proti sovražnemu govoru sovražni govor opredelila kot vsakršno *»zagovarjanje, spodbujanje ali pozivanje k zaničevanju, sovraštvu ali očrnitvi oseb ali skupin oseb, kot tudi vsakršno nadlegovanje, žalitve, negativno stereotipizacijo, stigmatizacijo ali grožnje tem osebam ali skupinam oseb, ter opravičevanje navedenih oblik izražanja, ki temelji na neizčrpnem seznamu osebnih okoliščin in statusov, vključno z 'raso', barvo kože, izvorom, narodno ali etnično pripadnostjo, starostjo, invalidnostjo, jezikom, vero ali prepričanjem, spolom, spolno identiteto in spolno usmerjenostjo«*.

Navedeni opredelitvi kažeta na bistveno značilnost sovražnega govora, ki je v motivu njegovega izvajanja oziroma v razlogih za izbiro njegovih žrtev. Sovražni govor je zoper posamezne osebe oziroma skupine oseb nujno uperjen zaradi njihovih osebnih okoliščin. Skupni imenovalac oblik sovražnega govora je v tem, da je njihov izvor v stereotipih, predsodkih in stigmah (temelječih na osebnih okoliščinah), ki negativno vplivajo na dostojanstvo posameznika in posredno tudi skupine, ki ji pripada.

V sodobni družbi predstavljajo mediji temeljni in najpomembnejši kanal obveščanja javnosti ter instrument zagotavljanja posameznikove pravice do obveščenosti, obenem pa so tudi ključen dejavnik vplivanja na javno mnenje in družbeno klimo. ECRI ugotavlja, da je pojavnost sovražnega govora največja prav v medijih in na spletu, pri čemer splet dodatno omogoča takojšnje in široko razširjanje medijskih sporočil. Regulacija sovražnega govora v medijih lahko zato pomembno vpliva na zmanjševanje njegove pojavnosti, pri čemer mora njene meje postavljati mednarodnopravno priznana pravica do svobode izražanja, ki predstavlja temelj vsake demokratične družbe. Na tem mestu velja poudariti, da, kot izhaja iz Deklaracije Odbora ministrov Sveta Evrope o svobodi politične razprave v medijih, svoboda govora *»ne vključuje pravice do izražanja rasističnih mnenj ali mnenj, ki spodbujajo k sovraštvu, ksenofobiji, antisemitizmu ali katerikoli obliki nestrpnosti«*.

Prva mednarodnopravna prepoved sovražnega govora izhaja iz Mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije (MKORD) iz leta 1965, ki v 4. členu državam pogodbenicam nalaga obveznost uveljavitve *»/takojšnjih in učinkovitih ukrepov/ z namenom, da z njimi izkoreninijo ščuvanje k diskriminaciji ali dejanja diskriminacije«*, med drugim *»razglasiti za kaznivo ravnanje sleherno širjenje idej, temelječih na rasni večvrednosti ali rasnem sovraštvu, ščuvanje k rasni diskriminaciji, kakor tudi vsa dejanja nasilja ali spodbujanja k takim dejanjem proti katerikoli rasi ali skupini ljudi druge barve kože ali drugega etničnega porekla /.../«*.

Navedena prepoved se ne omejuje zgolj na kazenski pregon sovražnega govora. Odbor OZN za odpravo rasne diskriminacije v Splošnem komentarju št. 35 iz leta 2013 pojasnjuje, da predstavlja celovita zakonodaja s področja civilnega, upravnega in kazenskega prava, ki mora predpisovati tudi sankcije za primere kršitev, minimalne zahteve za učinkovit boj proti rasističnemu sovražnemu govoru, pri čemer naj se kazenskopravna sredstva uporabijo za najhujše oblike sovražnega govora, za milejše oblike pa druga pravna sredstva.

Podobno prepoved kot MKORD vsebuje tudi Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah (MPDPP) iz leta 1966, ki v 20. členu nalaga državam, da z zakonom prepovedo *»vsako hujskanje k nacionalnemu, rasnemu ali verskemu sovraštvu, ki bi pomenilo spodbujanje k diskriminaciji, sovražnosti ali nasilju«*. Odbor OZN za človekove pravice je že leta 1983 v Splošnem komentarju št. 11 pojasnil, da je za polno učinkovanje prepovedi iz 20. člena MPDPP potrebno, da države sprejmejo zakonodajo, ki bo tovrstno spodbujanje razglasila za neskladno z javno politiko in predpisala ustrezne sankcije za primere kršitev. Potrebo po raznolikih, ne zgolj kazenskopravnih sankcijah za kršitve 20. člena MPDPP izpostavlja tudi t. i. Akcijski načrt iz Rabata, ki je bil oktobra 2012 sprejet pod okriljem Urada Visoke komisarke OZN za človekove pravice.

Regulacija sovražnega govora v medijih je torej utemeljena tudi z mednarodnimi obveznostmi Republike Slovenije, ki je pogodbenica tako MKORD kot MPDPP, in na nobenega izmed relevantnih členov obeh konvencij ni podala pridržka.

Pri tem je treba poudariti, da namen prepovedi in sankcioniranja sovražnega govora v medijih nikakor ni pavšalno omejevanje pravice do svobode govora, saj namreč ta pravica ni absolutna, sovražni govor pa presega njene okvire. To jasno določa tudi mednarodno pravo človekovih pravic. MPDPP v 19. členu tako določa, da uveljavljanje pravice do svobodnega izražanja obsega *»posebne dolžnosti in posebno odgovornost«*, zato je lahko podvrženo omejitvam, ki pa morajo biti izrecno določene z zakonom in nujne, med drugim tudi zaradi spoštovanja pravic in ugleda drugih. Odbor OZN za odpravo rasne diskriminacije v Splošnem komentarju št. 35 pa je poudaril, da *»uveljavljanje pravice do svobodnega izražanja ne sme biti uperjeno v uničenje pravic in svoboščin drugih, vključno s pravico do enakosti in nediskriminacije«*.

Bistveno enako določilo vsebuje tudi Evropska konvencija o človekovih pravicah (EKČP), ki v 10. členu določa, da izvrševanje svobode govora vključuje tudi dolžnosti in odgovornosti in je zato lahko podvrženo *»obličnostnim pogojem, omejitvam ali kaznim, ki jih določa zakon in ki so nujne v demokratični družbi /.../ za zavarovanje ugleda in pravic drugih«*.

Večdesetletna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) odseva pomen vseh relevantnih človekovih pravic – od svobode izražanja na eni strani, do nediskriminacije in dostojanstva na drugi. To je bistveno za obstoj demokratičnih in pluralističnih družb, kakršnih vizija je zajeta v EKČP. ESČP je v prid pravici do svobodnega izražanja v zadevi Handyside proti Združenemu kraljestvu odločilo, da se ta *»/.../ ne nanaša zgolj na 'informacije' in 'ideje', ki so sprejete z odobravanjem, temveč tudi na tiste, ki žalijo, pretresajo ali motijo državo ali katerikoli del prebivalstva. Takšne so zahteve pluralizma, strpnosti in odprtosti, brez katerih demokratične družbe ne bi bilo.«*

Hkrati pa je ESČP na drugi strani v sodbi Erbakan proti Turčiji pravico do svobodnega izražanja postavilo na tehtnico s pravico do nediskriminacije in odločilo, da *»/.../ strpnost in spoštovanje enakega dostojanstva vseh ljudi predstavlja temelj demokratične in pluralistične družbe. Zaradi tega je, z načelnega stališča, v nekaterih demokratičnih družbah nujno sankcionirati ali celo preprečiti vse oblike izražanja, ki širijo, spodbujajo, zagovarjajo ali opravičujejo sovraštvo, ki temelji na nestrpnosti /.../, upoštevajoč, da so takšne /.../ 'omejitve' ali 'kazni' sorazmerne zasledovanemu legitimnemu cilju.«*

ESČP je skozi prakso v primerih sovražnega govora razvilo večdimenzionalne standarde pravne presoje, prek katerih odloča o dopustnosti posegov držav v pravico do svobodnega izražanja, kadar je ta postavljena nasproti pravicama do nediskriminacije in dostojanstva. Ti standardi zagotavljajo zaščito človekovih pravic in vladavino prava ter, kot izhaja iz že omenjenega priporočila ECRI, preprečujejo omejitve sovražnega govora pred zlorabo za namene utišanja manjšin, kritik vladnih politik, politične opozicije ali verskih prepričanj, torej temeljnih sestavin demokratičnega dialoga.

Namen zakonske prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti v medijih, kot je predlagan v predmetni noveli ZMed, je, da se izhajajoč iz ustavne prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti ter prepovedi spodbujanja k nasilju in vojni (63. člen Ustave Republike Slovenije), mednarodnih obveznosti Republike Slovenije ter mednarodne sodne prakse zagotovi učinkovito preprečevanje razširjanja t. i. sovražnega govora prek medijev, ob hkratni zagotovitvi, da zadevna omejitev ne bo nesorazmerno posegala v svobodo izražanja, zagotovljeno v prvem odstavku 39. člena Ustave Republike Slovenije.

Glavna pomanjkljivost obstoječe ureditve je v tem, da ima pravno naravo napolilne določbe, saj zakonodajalec nanjo ni vezal nobene posledice oz. inšpekcijskega ukrepa ali sankcij v obliki globe. To pomeni, da tudi ob morebitni prijavi zoper vsebino, ki jo objavi medij, ni možno ukrepanje, saj pristojni inšpektorat na podlagi navedene odločbe ni upravičen izreči kakršnekoli sankcije oziroma uvesti prekrškovnega postopka.

Z novo ureditvijo popravljamo omenjene pomanjkljivosti tako, da obstoječi prepovedi, ki določa, da izdajatelj ne sme prek medija razširjati programskih vsebin, s katerimi se spodbuja k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ali razpihuje narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost (prvi odstavek 8. člena ZMed), dodajamo ustrezno kazensko določbo (v novem 131. členu ZMed) oz. določamo kazensko sankcijo (globo) za njeno kršitev.

Z določitvijo kazenske sankcije tudi izenačujemo obravnavo in sankcioniranje prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti v primeru programskih vsebin medijev (8. člen ZMed) in oglasov (novi šestimi odstavki 47. člena ZMed). Na zadevno določbo, ki prepoveduje t. i. sovražni govor v oglaševanju, je namreč že po obstoječi ureditvi vezana ustrezna kazenska sankcija (globo). Za različno obravnavo t. i. sovražnega govora v programskih vsebinah medijev ali v oglasih, ki se razširjajo prek medijev, ni nobenega stvarno utemeljenega razloga.

Poleg tega določamo natančnejšo zakonsko konkretizacijo prepovedanega ravnanja. V obstoječem prvem odstavku 8. člena ZMed podana definicija spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti, ki nekoliko dopolnjeno prevzema besedilo določbe 63. člena Ustave Republike Slovenije, in ki se zaključuje z besedilom »drugo sovraštvo ali nestrpnost«, je vsebinsko preveč odprta (kot da gre za generalno klavzulo na zakonski ravni) in je vprašljivo, kaj se lahko v praksi razume kot prepovedano ravnanje. Obstoječa določba kaže na zakonsko analogijo brez dodatnih kvalifikacij, in je vsebinsko precej odprta, kot taka pa je lahko sporna z vidika splošnega načela zakonitosti (87. člen Ustave Republike Slovenije) ter načela pravne države (2. člen Ustave Republike Slovenije), saj bi lahko omogočala (pre)široke interpretacije o prepovedani vsebini. Kot rešitev zato obstoječo formulacijo dopolnjujemo s kriterijem antidiskriminacije, in sicer tako, da na koncu dodajamo besedilo »ki temelji na razlikovanju glede na druge osebne okoliščine«, podobno kot je to formulirano v prvem odstavku 14. člena Ustave Republike Slovenije in je v slovenskem pravnem redu že uveljavljen pravni frazem. Z novo ureditvijo v ZMed se tako delno odpravlja obstoječa pravna vrzel na področju prepovedi sovražnega govora, s čimer se približuje ustavni normi prepovedi vsakršnega spodbujanja k neenakopravnosti ter razpihovanja sovraštva in nestrpnosti.

Z namenom zagotovitve učinkovitega ukrepanja v primeru ugotovljene nepravilnosti, določamo možnost, da pristojni inšpektor odredi odstranitev oziroma prepoved razširjanja spornih vsebin. S tem želimo tudi poudariti, da primarni cilj oz. namen ukrepanja ni sankcioniranje kršitelja z globo, ampak

odprava nepravilnosti. Zaradi občutljivosti posega v svobodo izražanja in tehtanja med več pravicami pa hkrati določamo ustrezno sodno odločitev oziroma presojo, saj imajo sodišča na tem področju že izoblikovano določeno sodno prakso.

V drugem in tretjem odstavku 8. člena ZMed tako določamo, da v primeru suma kršitve prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti sme pristojni inšpektor izdajatelju izdati začasni ukrep odstranitve oziroma prepovedi razširjanja spornih vsebin. Izdajatelj mora izvesti ukrep inšpektorja iz prejšnjega odstavka v roku 24 ur. Pristojni inšpektor mora po uradni dolžnosti takoj po izdaji začasnega ukrepa ukrep posredovati v presojo pristojnemu sodišču, ki lahko ukrep potrdi, spremeni ali razveljavi. Pristojno sodišče odloči o ukrepu v roku 14 dni.

Podobna ureditev izhaja iz 60. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije (odločanje policije in preiskovalnega sodnika o prepovedi približevanja). V tem delu so bile upoštevane bistvene pripombe iz javne obravnave, da odločanje o tem ne sme biti v izključni pristojnosti inšpektorja in da se naj sankcionira odsotnost umika oz. odstranitve nezakonite vsebine, ne pa že sam objava.

Z namenom sprejemanja čim bolj strokovno utemeljenih odločitev, zlasti zaradi pravilnega razumevanja konteksta in drugih relevantnih okoliščin medijskega poročanja, ter z namenom vključitve še dodatne varovalke pred morebitno nesorazmernostjo posega v svobodo izražanja, določamo rešitev, da se lahko pristojni inšpektor pred izdajo začasnega ukrepa posvetuje z Varuhom človekovih pravic, Zagovornikom načela enakosti, strokovnimi združenji novinarjev oziroma medijev ali drugimi nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju medijev. Obenem izrecno navajamo, da pristojni inšpektor ni vezan na njihova mnenja, stališča ali navodila. To je potrebno upoštevati z vidika dejstva, da so inšpektorji v ustavnopravnem redu Republike Slovenije pri svojem odločanju samostojni (drugi odstavek 120. člena Ustave Republike Slovenije RS ter 4. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru) in ne morejo biti vezani na mnenja ali navodila.

Ministrstvo za kulturo je ureditev tega področja pripravilo v strokovnem sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje in z upoštevanjem utemeljenih predlogov in pripomb Zagovornika načela enakosti.

K 8. členu (s katerim se dopolnjuje 9. člen ZMed):

Za razliko od prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti pri razširjanju programskih in oglaševalskih vsebin, kjer je presoja zakonitosti vsebine v pristojnosti inšpektorja v okviru inšpekcijskega ali prekrškovnega postopka, pa je presoja komentarjev javnosti v medijih oz. njihova obravnava in morebitna odstranitev izključno stvar samoregulacije izdajatelja medija.

To velja tudi v primeru objave komentarja, s katerim se spodbuja k neenakopravnosti in nestrpnosti. Z dopolnitvijo določbe tretjega odstavka 9. člena se določa zahteva, da morajo biti pravila za komentiranje v skladu z ZMed. Z novim četrtem odstavkom pa se določa tudi, da morajo pravila za komentiranje obvezno določati prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti iz 8. člena ZMed, možnost podaje pritožbe zaradi kršitve navedenih pravil in postopek za obravnavo pritožb. Kršitev obveznosti oblikovanja in javne objave ustreznih pravil za komentiranje bo v skladu s spremenjenimi določbami 132. člena ZMed predstavljala prekršek. V skladu z obstoječo ureditvijo pa bo izdajatelj še naprej sam odgovoren za izvajanje lastnih pravil za komentiranje in bo torej moral komentar, s katerim se spodbuja k neenakopravnosti in nestrpnosti, umakniti v najkrajšem možnem času oz. najpozneje v enem delovnem dnevu po prijavi.

V tem členu se z namenom večje jasnosti in določnosti tudi posodablja definicija izdajatelja medija, in sicer zanj šteje fizična ali pravna oseba, ki:

- je vpisana v sodni oziroma poslovni register Republike Slovenije;
- izvaja in je registrirana za dejavnost razširjanja programskih vsebin;
- je nosilec uredniške oziroma pravne odgovornosti;

- v primeru radijskega ali televizijskega programa izvaja radijsko oziroma televizijsko dejavnost na podlagi in v skladu z dovoljenjem iz 105. člena tega zakona; in
- ima v Republiki Sloveniji svoj sedež in sedež uredništva, razen izjem za ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev v skladu z zakonom, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.

K 9. členu (s katerim se spreminja 12. člen ZMed):

S spremenjenim 12. členom ZMed se za izdajatelje ukinja obveznost predhodnega vpisa v razvid medijev. V okviru obstoječega postopka je Ministrstvo za kulturo v upravnem postopku odločalo o izpolnjevanju pogojev za vpis v razvid, kar je v povezavi z določbami 16. člena ZMed dejansko predstavljalo dovoljenje oz. licenco za opravljanje medijske dejavnosti. Takšna narava postopka vpisa v razvid medijev pa bi lahko bila v nasprotju z 10. členom Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic (EKČP), ki pri izvrševanju svoboščin, ki izhajajo iz pravice do svobode izražanja, dopušča njihovo podreditev obličnostim in pogojem, omejitvam ali kaznim, ki jih določa zakon, le če so te nujne v demokratični družbi zaradi varnosti države, njene ozemeljske celovitosti, zaradi javne varnosti, preprečevanja neredov ali kaznivih dejanj, za varovanje zdravja ali morale, za varovanje ugleda ali pravic drugih ljudi, za preprečitev razkritja zaupnih informacij ali za varovanje avtoritete in nepristranskosti sodstva. Namen razvida medijev pa takšnih strogih zahtev ne izpolnjuje, saj je njegov namen v prvi vrsti v zagotavljanju transparentnosti podatkov o medijih.

Poleg tega pa iz 10. člena EKČP izhaja možnost, da države zahtevajo dovoljenje le za delo radijskih, televizijskih in kinematografskih podjetij. Dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti pa v skladu z obstoječimi določbami 105. in 106. člena ZMed izda AKOS. V tem smislu predstavlja za izdajatelje radijskih ali televizijskih programov obstoječa obveznost predhodnega vpisa v razvid medijev tudi nepotrebno dvojno licenciranje.

Nova ureditev zato določa vpis v razvid medijev le kot administrativno obveznost, ki ne predstavlja pogoja ali konstitutivnega dejanja za pričetek izdajanja medija. Ministrstvo za kulturo upravlja razvid medijev kot uradno evidenco, v kateri se z namenom izvajanja nadzora nad določbami ZMed in zagotavljanjem transparentnosti delovanja medijev obdelujejo predpisani podatki o medijih, ki jih v 30 dneh po začetku izdajanja medija (oz. v 30 dneh od nastanka spremembe) sporočijo njihovi izdajatelji. Glede na obstoječo ureditev je večji poudarek na podatkih o lastnikih medijev in z njimi povezanih osebah.

V šestem odstavku 12. člena ZMed je določena pravna podlaga, na podlagi katere lahko Ministrstvo za kulturo ali AKOS od izdajateljev in operaterjev zahtevajo tudi druge podatke, s katerimi razpolagajo, kadar so ti podatki potrebni za izvajanje njunih pristojnosti, določenih v predpisih s področja medijev, ali za jasno opredeljene statistične namene in analize na področju medijev. Z vidika zagotovitve sorazmernosti takšnega ukrepa je določeno, da mora biti v zahtevi Ministrstva za kulturo ali AKOS-a jasno naveden namen uporabe podatkov. Podatki, ki se zahtevajo, pa morajo biti sorazmerni z namenom, za katerega bodo uporabljeni.

Z namenom zagotovitve popolne transparentnosti podatkov o financiranju medijev z javnimi sredstvi, se določa zahteva po razkritju teh podatkov, ki jih medijem namenjajo pravne osebe, ki jih kot zavezance za informacije javnega značaja določa zakon, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

K 10. členu (s katerim se črtajo 13. do 16. člen ZMed):

13. do 16. člen ZMed se črtajo, ker zaradi spremembe 12. člena ZMed – ki ne ureja več upravnega postopka, v katerem ministrstvo odloča o dovolitvi vpisa v razvid medijev in o izbrisu – ti členi niso več relevantni.

K 11. členu (s katerim se spreminja 17. člen ZMed):

V spremenjenem 17. členu se ukinja obveznost oblikovanja programske sheme radijskega in televizijskega programa s predpisanimi podatki. V praksi se je pokazalo, da je takšen dokument

nepotreben, saj se programske obveznosti določijo v dovoljenju za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti.

Ukinja se tudi obveznost, da mora izdajatelj za temeljno spremembo oziroma bistveno dopolnitev programske zasnove radijskega ali televizijskega programa pridobiti predhodno soglasje AKOS-a. Presoja programske zasnove ni pristojnost AKOS, ampak jo na podlagi drugega odstavka 9. člena ZMed samostojno oblikuje izdajatelj, ki tudi nosi temeljno odgovornost za njeno izvajanje.

K 12. členu (s katerim se spreminja 26. člen ZMed):

Pravica do popravka in odgovora je ena izmed pravic, ki jih Ustava Republike Slovenije uvršča med temeljne človekove pravice in svoboščine, in je v tem smislu edinstvena, saj v drugih državah ta pravica ni ustavno zaščitena. Večina držav pa ne pozna pravice do odgovora niti na ravni zakonske zaščite. Tudi Evropska konvencija o človekovih pravicah (EKČP) ne vsebuje pravice do popravka in odgovora. Nekateri teoretiki pravico do popravka utemeljujejo s široko razlago 10. člena EKČP.

Namen sprememb določb o pravici do popravka je v uskladitvi tega instituta z njegovo vlogo in pomenom, ki ga ima v pravnem redu Republike Slovenije, ter v skladu s temeljnimi načeli, ki jih mora zasledovati pravni red Republike Slovenije. Institut pravice do popravka, urejen na način, kot ga določa obstoječi ZMed, je neustrezen, saj ne sledi razvoju pravne teorije in prakse, na kar so v javni obravnavi opozorili zlasti združenja novinarjev in odgovorni uredniki medijev.

Ustava v 40. členu določa, da je zagotovljena *»pravica do popravka objavljenega obvestila, s katerim sta prizadeta pravica ali interes posameznika, organizacije ali organa, in prav tako je zagotovljena pravica do odgovora na objavljeno informacijo.«*

Že v komentarju Ustave je opozorilo, da je treba pri zakonskem urejanju tega področja upoštevati meje, ki jih predstavlja svoboda izražanja po 39. členu Ustave in pravica do svobodne gospodarske pobude po 74. členu Ustave, saj široka razlaga pravice do popravka in odgovora, ki pomeni za izdajatelja obvezno objavo določenih vsebin, lahko predstavlja poseg v njegov ekonomski interes, ki se izraža v tem, da sam svobodno odloča kaj in na kakšen način bo objavil v mediju, ki ga izdaja. Zadnje zakonske spremembe, vsebovane v noveli ZMed-A iz leta 2006, so v preveliki meri posegale v omenjeni ustavni kategoriji. Zakonska ureditev je presegla ustavno določeno pravico do popravka in odgovora in se na nek način spremenila v orodje pritiska na novinarje, odgovorne urednike in medije, kar posebej potrjuje dejstvo, da je ZMed-A na novo opredelil kršitev določb glede popravka kot prekršek.

V 40. členu Ustave sta zapisani dve pravici, pravica do popravka in pravica do odgovora, sedanja zakonska ureditev pa je to razliko s širitvijo pravice do popravka zameglila ter jo spremenila v pravico *»dostopa do medijskega prostora«*, kar pa pomeni poseg v ekonomske pravice izdajatelja in omejevanje pravice medijev oziroma urednikov pri odločitvah, vezanih na objave.

Upošteva ustavno določbo je potrebno ločiti pravico do popravka od pravice do odgovora. Pravica do popravka zagotavlja pravico vsakogar, da reagira na napačne ali neresnične informacije, s katerim so prizadete njegove pravice. Izdajatelj mora brezplačno objaviti njegov popravek. Tako razlaga pravico do popravka tudi Ustavno sodišče v odločbi št. Up-124/05 z dne 15. 02. 2007. Ta zaščita naj bi bila namenjena predvsem tistim, ki sicer nimajo možnosti dostopa do medijev.

Ustavno sodišče je tako v svojih odločbah, med drugim, zapisalo:

»Ustavno besedilo pravico do popravka veže na prizadetost pravice tistega, ki popravek zahteva. Bistvo pravice do popravka je v tem, da ima vsakdo pravico odzvati se na obvestilo, objavljeno v medijih, ki prikazuje netočna dejstva o njem in so z njim prizadete njegove pravice ali koristi. Pravica do popravka je primarno namenjena varstvu zasebnega interesa prizadetega posameznika, ki lahko v odgovoru na objavljeno obvestilo zatrjuje netočno prikazovanje dejstev in ščiti svoje osebne pravice (čast, dobro ime, ugled, zasebnost ali dostojanstvo).«

»Pravica do popravka je pravica od odgovornega urednika zahtevati brezplačno objavo odziva na vsakršno objavljeno obvestilo, s katerim sta bila prizadeta pravica ali interes posameznika, organizacije ali organa. Namen pravice do popravka ("right of reply") je v tem, da ima vsaka fizična ali pravna oseba pravico odzvati se na informacijo, objavljeno v medijih, ki prikazuje netočna dejstva o njej in so z njo prizadete njene osebne pravice. Koncept pravice do popravka zajema dva vidika: (1) zagotavljanje celovite in uravnotežene podobe dogajanja (v tem okviru zlasti varovanje interesa javnosti po objektivni in vsestranski informiranosti) ter (2) uresničevanje posameznikove pravice do varstva dobrega imena, časti in zasebnosti (in s tem tudi ustavno varovane pravice do dostojanstva).«

»Pravica do popravka je individualna pravica civilnopravne narave, s katero prizadeti varuje svoje pravice in interese in jo ima tedaj, ko sta bila z objavljeno informacijo prizadeta njegova pravica ali interes. Pravice do popravka ni mogoče enačiti s pravico dostopa do medija. Od slednje jo loči močna osebna nota; pravica do popravka je namreč vezana na prizadetost pravice oziroma interesa tistega, ki popravek zahteva, in nastane kot posledica prej objavljenega prispevka (npr. članka). Gre za način, na katerega lahko posameznik s sredstvi medijskega prava brani svojo čast ali dobro ime z učinkovitim sodelovanjem v javni razpravi, ki ga zadeva. S tem, ko ima prizadeti možnost objave popravka na informacijo, ima nasproti medijem enakopravnejši položaj, ustvarjeno je določeno ravnotežje, varovano načelo enakosti orožij.«

Pir tem pa je treba tudi upoštevati, da je pravica do popravka in odgovora le eno izmed pravnih sredstev, ki jih lahko uporabijo prizadete osebe. Prav zato omejitev sedanje preširoke in nejasne zakonske ureditve ne zmanjšuje obsega pravic tistih, ki ocenijo, da so s posameznimi objavami kršene njihove pravice. Poleg pravice do popravka in odgovora lahko vsak, ki se čuti prizadetega, uporabi tudi druga pravna sredstva. Če gre za hude posege v pravice in svoboščine, ki so opredeljeni kot kazniva dejanja zoper čast in dobro ime, je možna uvedba kazenskega postopka zoper avtorja ali odgovornega urednika. V primeru, ko gre za posege storjene preko medijev, kazenski zakonik dejanja strožje obravnava, saj so za kazniva dejanja zoper čast in dobro ime, storjena preko medijev, zagrožene višje kazni kot za ostala tovrstna kazniva dejanja. Kot sankcija pa je predvidena tudi objava sodbe. Poleg uvedbe kazenskega postopka ima vsak prizadeti na razpolago tudi civilno pravne sankcije, določene v Obligacijskem zakoniku. V tožbah pred civilnim sodiščem lahko prizadeti uveljavlja denarno odškodnino za materialno ali nematerialno škodo, ki mu je nastala zaradi objav, lahko pa uveljavlja tudi sankcije v obliki objave sodbe, popravka, opravičila ali preklica izjave. Gre za sankcije, ki so zelo podobne oziroma identične s sankcijam, določenim v okviru pravice do popravka in odgovora po zakonu o medijih.

V skladu z navedenim se v spremenjenem 26. členu ZMed določa nova opredelitev pravice do popravka. Predlog novega člena v osnovi ohranja pravila, kot jih določa obstoječi ZMed (npr. glede roka za vložitev zahteve za objavo popravka), vendar pa se za razliko od obstoječega zakona, ki je neustavno širil popravek preko njegovega bistva, omejuje zgolj na dejstvene vsebine. Popravek je tako po novem opredeljen le kot zanikanje ali popravljanje zatrjevanih neresničnih ali napačnih navedb v objavljenem obvestilu, s katerim je bila prizadeta pravica ali interes te osebe. S tem se pravica do popravka oži. Drži, da se tudi z navedbami, ki so resnične, posega v pravice oseb (posameznika ali pravnih oseb), vendar ima prizadeti za zaščito teh pravic druge pravne mehanizme in zato ni potrebe niti razloga, da bi bilo treba posege, storjene prek medijev, še dodatno zaščiti z institutom popravka. Popravek predstavlja sredstvo, s katerim se korigira objava neresničnih dejstev ali trditev. Pravica do popravka, ko gre za objavo napačnih navedb, pa širi to pravico tudi na primere, ko je sicer bila objavljena resnična informacija, vendar na način, ki ima neresnično sporočilno vsebino.

Predlagana sprememba ne zmanjšuje obsega pravic, temveč bo pravico do popravka zgolj omejila na pravico do korekcije napačnih ali neresničnih navedb v objavljenem obvestilu, kar je njeno bistvo, ne pa da se ta pravica širi in tolmači kot pravico do dostopa do medijev ter pravico prisiliti odgovornega urednika ali izdajatelja, da objavi drugačno mnenje od stališča zapisanega ali objavljenega v mediju.

Vsakdo ima pravico od odgovornega urednika zahtevati, da brezplačno objavi njegov popravek objavljenega obvestila. Gre za pravico vsakogar, kajti človekove pravice in svoboščine niso in ne morejo biti omejene na posamezne subjekte. Da je pravica dejansko lahko vedno izvršljiva, je objava popravka brezplačna. Nadalje lahko posamezna oseba, ki je bila prizadeta z objavo, zahteva le objavo svojega popravka. Prizadeta oseba se mora sama odločiti, ali želi uveljavljati varstvo svojih pravic. Obstoječi zakon za pravico do popravka določa, da je to pravica osebe, katere pravica ali interes sta bila prizadeta.

Določena je tudi definicija pojma obvestila, s katerim je mišljena katerakoli vsebina ali informacija, ne glede na to, v kakšni obliki je bila objavljena. Pravico do popravka se torej lahko nanaša na vsako objavljeno vsebino v mediju.

Določen je tudi subjektivni rok, v katerem je potrebno zahtevati popravek, ter absolutni objektivni rok, po katerem pravice do popravka ni več mogoče uveljavljati. Pravica se ne more uveljavljati v neomejenem roku, saj varstvo po preteku daljšega časa nima več pomena, prizadeti pa lahko svoje pravice oziroma interese še vedno zaščitijo v civilnem ali kazenskem postopku, kjer so roki daljši. Po obligacijskem zakoniku je rok za uveljavljanje zahtevka tri leta, od kar je oškodovanec zvedel za škodo in za tistega, ki jo je povzročil, oziroma pet let od nastanka škode. Zaradi specifičnosti pravice do popravka, saj je le-ta smiselna le v določenem časovnem obdobju – če želimo z njo doseči namen, ki naj ga ima –, je absolutni objektivni rok za uveljavljanje pravice do popravka bistveno krajši.

K 13. členu (s katerim se spreminja 27. člen):

Člen določa pravila in zahteve, potrebne za objavo popravka. Zahteva za objavo popravka se vloži pisno. Pisna zahteva je zahteva, ki je napisana ali natisnjena in lastnoročno podpisana, ali zahteva, ki je v elektronski obliki in je podpisana z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom. Zahteva po obličnosti je nujna, ker omogoča možnost preverjanja, kdaj je izdajatelj oz. odgovorni urednik prejel zahtevo. Ker so določeni relativno kratki roki za obravnavo zahteve in odločanje o zahtevi, je treba natančno vedeti, kdaj je odgovorni urednik zahtevo dejansko prevzel oziroma se z njo seznanil.

Upošteva se pomen instituta pravice do popravka, katerega temeljna značilnost je hitrost, je določen tudi pogoj, da mora biti z zahteve za objavo popravka jasno razvidno, da gre za popravek. V praksi namreč izdajatelji pogosto na prvi pogled ne vedo, ali so prejeli vabila na prireditve, pisma bralcev ali kaj drugega. Ker so roki za odločanje relativno kratki, je prav, da obstaja na strani osebe, ki zahteva popravek, dodatna dolžnost, ki omogoči izdajatelju, da že zaradi oznake nemudoma začne z obravnavo določenega dopisa, ki bi ga sicer lahko pustil dalj časa na mizi.

Po prejemu zahteve za objavo popravka je postopek v fazi odločanja odgovornega urednika, ki lahko popravek objavi ali pa zahtevo za objavo zavrne.

Popravek mora biti objavljen:

- če medij izhaja mesečno ali v daljših časovnih presledkih in zahteva za objavo popravka prispe vsaj 14 dni pred izidom, v prvi izdaji oziroma oddaji medija po prejemu popravka;
- če medij izhaja tedensko ali na vsakih 14 dni, najpozneje v drugi izdaji oziroma enakovredni oddaji po prejemu popravka;
- če se vsebina medija spreminja ali dopolnjuje večkrat dnevno, v roku enega dne po prejemu popravka;
- v vseh drugih primerih najpozneje v tretji izdaji oziroma enakovredni oddaji po prejemu popravka.

Nova ureditev ohranja kratke roke za objavo popravka, in sicer iz razloga, ker mora biti popravek objavljen relativno hitro, da lahko doseže svoj namen. Ob upoštevanju dejstva, da mediji dandanes praviloma reagirajo na vsako novico v izredno kratkem času, menimo, da je ustrezno, da tudi odpravijo ali omilijo kršitve pravic v relativno kratkih rokih. Vseeno pa je treba zagotoviti mediju ustrezen rok, v katerem lahko pripravi popravek za objavo v mediju. Iz tega razloga se podaljšuje rok v primeru medijev, ki izhajajo dnevno, in sicer iz druge v tretjo izdajo.

Predlog zakona ne določa več natančno za posamezne vrste medijev, kje in kako mora biti objavljen popravek, temveč zgolj to, da mora biti popravek objavljen na takem mestu, v terminu in na način, da je njegova objava enakovredna objavi vsebine, na katero se nanaša. Ob dejstvu, da se tehnologije na področju medijev hitro spreminjajo in da je tudi sicer praviloma težko natančno vnaprej določiti, kaj ustreza določenim pogojem, predlog zakona izhaja iz splošne določbe.

Odgovorni urednik medija mora prizadetega pred objavo popravka obvestiti o mestu in terminu objave, pri čemer se obvestilo pošlje na način, kot je bila vložena zahteva. Obstoječi ZMed po nepotrebem določa rok za obveščanje prizadetega o objavi popravka. Takšni ali drugačni roki za obveščanje prizadetega o objavi niso pomembni za uresničevanje pravic prizadetega, lahko pa njihovo navajanje povzroči težave pri poslovanju znotraj teh rokov. Bistveno je le, da je prizadeti vnaprej obveščen o objavi popravka, to pa mu zagotavlja predlagana sprememba.

Popravek se mora objaviti brez sprememb in dopolnitev. Dopuslni so samo pravopisni popravki, oseba, ki je zahtevala objavo popravka, pa mora biti o njih obveščena. Avtorja popravka se torej ne sprašuje, ali se strinja s pravopisnimi popravki. Kadar torej popravki ne posegajo v vsebino in v izvrševanje same pravice do popravka, ima odgovorni urednik nedvomno pravico zahtevati uveljavljanje jezikovnih standardov, ki veljajo v mediju.

K 14. členu (s katerim se spreminja 31. člen ZMed):

Člen določa primere, v katerih lahko odgovorni urednik zavrne zahtevo za objavo popravka. Nekateri razlogi so povsem procesne narave, kar pomeni, da odgovorni urednik v teh primerih zahteve ne bo vsebinsko obravnaval. To so primeri, če objave popravka ni zahtevala prizadeta oseba, če je bila zahteva za objavo popravka vložena v nasprotju z obličnimi pogoji iz prvega odstavka 27. člena ZMed, ali če je bila zahteva za objavo popravka vložena po preteku roka iz drugega odstavka 26. člena ZMed. V vseh ostalih primerih bo odgovorni urednik vsebinsko obravnaval zahtevo.

Na novo je določen razlog za zavrnitev, če je bila zahtevana objava popravka obvestila, v katerem ali v zvezi s katerim je že bil objavljen pisni odziv prizadete osebe. S tem je medij že poskrbel za varstvo njenih pravic, zato dodatna objava popravka ni več potrebna.

Razlog, če zahtevani popravek ne navaja dejstev, s katerimi se zanikajo ali bistveno popravljajo neresnične ali napačne navedbe v objavljenem obvestilu, je prilagojen novi definiciji popravka. V tem primeru gre za popravek, ki ne dosega svojega namena, zato njegova objava ni upravičena.

Glede na obstoječo ureditev se bistveno ne spreminjajo naslednji zavrnilni razlogi, in sicer če je zahtevani popravek napisan žaljivo; če bi bila objava popravka protipravna; če je zahtevani popravek nesorazmerno daljši od obvestila, v katerem so navedbe, zaradi katerih se zahteva objava popravka, oziroma od dela obvestila, na katerega se neposredno nanaša zahteva za objavo popravka; če ima zahtevani popravek isto vsebino, kot jo ima popravek, o katerem že teče spor pred sodiščem zaradi zavrnitve objave ali zaradi neustreznosti njegove objave; ali če se zahtevani popravek ne nanaša na obvestilo, na katero se sklicuje oseba, ki zahteva objavo popravka.

V spremenjenem drugem odstavku 31. člena ZMed se določi daljši rok (namesto dosedanjih 24 ur tri delovne dni), v katerem mora odgovorni urednik obvestiti prizadeto osebo, ki je zahtevala objavo popravka, da bo njeno zahtevo zavrnil. Podaljšanje roka iz 24 ur na tri delovne dni utemeljujemo s tem, da lahko odgovorni urednik sprejme relevantno odločitev samo na podlagi analize oz. natančne presoje vsebine popravka, v številnih primerih pa se bo moral odgovorni urednik tudi posvetovati s pravnimi zastopniki medijev. Za navedena opravila je 24-urni rok prekratek, še posebej ob upoštevanju, da mora biti zavrnitev objave popravka tudi pisno obrazložena. V primeru, ko zahteva za objavo popravka prispe v petek po zaključku redakcije, pa je takšen rok tudi neživljenjski. S tem smo tudi upoštevali bistveno pripombo novinarskih organizacij in odgovornih urednikov.

Odpravljena je tudi sankcija globe, vezana na 31. člen ZMed, s čimer se ukinja nekakšno dvojno »sankcioniranje«. Za kršitve je namreč zagotovljena možnost vložitve tožbe na pristojno sodišče.

K 15. členu (s katerim se spreminja 47. člen):

Jasno ločevanje programskih in oglaševalskih vsebin je temeljno pravilo pri oglaševanju, ki ga določa že veljavna določba tretjega odstavka 46. člena ZMed. Po veljavni definiciji iz prvega odstavka 46. člena ZMed med oglaševalske vsebine poleg oglasov štejejo tudi druge vrste plačanih obvestil, katerih objavo naroči pravna ali fizična oseba z namenom, da bi s tem pospeševala pravni promet proizvodov, storitev, nepremičnin, pravic ali obveznosti, pridobivala poslovne partnerje, ali si v javnosti ustvarjala ugled in dobro ime. Jasno ločitev oglaševalskih od drugih programskih vsebin zahteva tudi Direktiva 2010/13/EU, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.

Po veljavni določbi prvega odstavka 47. člena ZMed je prikrito oglaševanje prepovedano. Z novo ureditvijo dodajamo jasnejšo opredelitev, usklajeno z Direktivo 2010/13/EU, in določbo, da je dokazno breme, da ne gre za prikrito oglaševanje, na strani odgovornega urednika.

S tem ciljem se bodo z novim določilom tretjega odstavka 47. člena ZMed uredili tudi mejni primeri, ko objavo programskih vsebin (npr. članek, intervju ipd.) v mediju naročijo pravne ali fizične osebe – ne glede na to, s kakšnim namenom –, in sicer za plačilo ali drugo podobno nadomestilo. Po novi ureditvi bodo morale biti takšne programske vsebine na izpostavljenem mestu na začetku programski vsebine označene z opozorilom »plačana objava«, ki bo izrazno bolj poudarjeno od sporočila v programski vsebini (npr. s krepkim tiskom). Bralci oz. uporabniki medijev morajo biti seznanjeni, da objavljena programska vsebina ni rezultat svobodnega in avtonomnega novinarskega dela, ampak je bila naročena s strani tretjih oseb. Pomembno je poudariti, da zakon nikakor ne prepoveduje tovrstnih praks. Medij o tem odloča samostojno in avtonomno. Pomembno pa je zagotoviti dosledno razlikovanje in ločevanje vseh oglaševalskih in njim podobnih vsebin od programskih vsebin medijev, ki jih v okviru svoje novinarske in uredniške avtonomije ustvarijo novinarji in drugi sodelavci pri mediju.

Zaradi istega razloga, torej dosledni razločitvi uredniško oblikovanih programskih vsebin od oglaševalskih oz. komercialnih sporočil, morajo biti poleg oglasov, plačanih objav in sponzoriranih programskih vsebin posebej označene kot take tudi katerekoli druge vsebine v mediju, ki so namenjene neposredni ali posredni promociji oziroma pospeševanju prodaje, nakupa ali najema izdelka ali storitve ali doseganju kakega drugega oglaševalskega učinka.

V novem sedmem odstavku določamo inšpekcijski ukrep za kršitve oglaševanja iz dosedanjega tretjega oziroma novega šestega odstavka 47. člena ZMed. S tem izenačujemo ukrepanje kot v primeru kršitve prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti. V primeru tovrstnih kršitev bo lahko pristojni inšpektor odredil izdajatelju, da odstrani oglas iz prejšnjega odstavka ali preneha z oglaševanjem iz prejšnjega odstavka, oziroma odredil druge ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor. Ker gre pri zadevnih kršitvah za občutljivo področje varstva temeljnih pravic posameznika, želimo s to določbo poudariti cilj, ki je v tem, da se nepravilnosti odpravijo, ne da se primarno izrekajo globe.

Določena je nova omejitev, in sicer da se prek medijev s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona, in medijev, ki jih izdajajo izdajatelji, ki so pod neposrednim ali posrednim prevladujočim vplivom, posamično ali skupaj, Republike Slovenije, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih oseb javnega prava v skladu s četrtem odstavkom 4.a člena tega zakona, ne sme razširjati političnih oglaševalskih vsebin, katerih namen je vplivati na odločitev volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah ali referendumu, razen v času volilne in referendumске kampanje v skladu z zakonom, ki ureja volilno in referendumsko kampanjo. Zadevna prepoved je utemeljena s ciljem, da se preprečijo morebitne zlorabe javnih sredstev v politične namene.

K 16. členu (s katerim se črta 56. člen ZMed):

Obstoječe prepovedi navzkrižnih povezav med posameznimi dejavnostmi v medijih (izdajanje splošnoinformativnih tiskanih dnevnikov ter radijska in televizijska dejavnost), ki onemogočajo izrabo pozitivnih sinergijskih učinkov, predstavljajo oviro za normalen razvoj medijskega trga. V skladu z načelom tehnološke nevtralnosti – ki je poleg odprave administrativnih bremen eno izmed temeljnih vodil tega zakona – se zato z novo ureditvijo odpravljajo obstoječe prepovedi diagonalne oz. navzkrižne koncentracije v medijih.

Konvergenca medijskih platform ali digitalna konvergenca narekuje drugačno, tehnološko nevtralno medijsko regulacijo. Razvoj medijskega trga narekuje odpravo administrativnih bremen. Izdajateljem medijev je treba dopustiti, da v čim večji meri izrabijo sinergijske učinke, ki jih prinaša povezovanje medijev.

Administrativna bremena in druge nepotrebne omejitve so zlasti neprimerna na trgu izdajanja splošnoinformativnih tiskanih dnevnikov oz. časnikov in časopisov, saj imajo ti posebno vlogo in pomen pri zagotavljanju pravice do obveščенosti. So glavni vir izvirmih in kakovostnih novinarskih prispevkov ter zato predstavljajo vrh medijske informacijske piramide, saj po nekaterih ocenah ustvarijo celo med 85 in 95 odstotki vseh objavljenih informacij in zgodb. Drugi mediji te informacije pogosto le reproducirajo in nadgrajujejo. Zaradi tega časopisna medijska panoga tako s svojimi tiskani kot digitalnimi izdajami predstavlja ključno panogo, ki odločilno vpliva na celotno informacijsko verigo in ima zato nenadomestljivo vlogo pri zagotavljanju svobode izražanja.

K 17. členu (s katerim se spreminja 58. člen ZMed):

Obstoječi zakonski ukrepi, namenjeni preprečevanju omejevanja koncentracije medijev, se v praksi niso izkazali kot posebej učinkoviti. Glavne pomanjkljivosti obstoječe ureditve so, da ureja le področje koncentracij splošnoinformativnih tiskanih dnevnikov ter radijskih in televizijskih programov, ne pa celotnega relevantnega medijskega trga; da razume koncentracijo zgolj na način pridobivanja lastninskega ali upravljskega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja, ne pa tudi drugih načinov pridobivanja kontrole; da presoja skladnost koncentracije z nerelevantnimi kriteriji pokritosti prebivalstva analognimi frekvencami, ne pa z vidika njenih učinkov in posledic za javni interes na področje medijev; in ne nazadnje, da tudi ne določa učinkovitega mehanizma nadzora.

Ker so mediji tako gospodarska kot kulturna dobrina, je treba na področju omejevanja koncentracij v medijih upoštevati specifične dejavnike. Koncentracij v medijih ni možno učinkovito presojati zgolj po pravih konkurence, prav tako obstoječi pragovi za priglasitev koncentracije po zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence (ZPOMK-1), za medijski trg niso relevantni, saj so izdajatelji medijev v večini primerov srednja ali mikro podjetja z nizkim letnim prometom.

Zadevni člen ureja postopek in pogoje za podelitev soglasja Ministrstva za kulturo prevzemniku za pridobitev več kot 20 % deleža (lastniškega, upravljskega, glasovalnih pravic) v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa ali izdajatelja splošnoinformativnega dnevnika ter tudi kateregakoli drugega medija, ki ima na trgu več kot 30 odstotni tržni delež. Zadevno soglasje se širi tudi na povezane osebe, in sicer ko gre za pridobivanje več kot 20 % deleža v premoženju fizične ali pravne osebe ali skupine povezanih oseb, ki ima v kapitalu oziroma premoženju takšnega izdajatelja več kot 20 % delež. V primeru, da zahtevano soglasje ni bilo pridobljeno oz. se ravna v nasprotju s to določbo, velja po samem zakonu, da so vsi pravni posli (npr. kupoprodajna pogodba) ali sklepi skupščine nični.

Pristojno ministrstvo lahko prevzemniku zavrne izdajo soglasja, če bi pridobitev lastninskega ali upravljskega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic bistveno omejila pluralnost in raznovrstnost medijev na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu. Šteje se, da je pluralnost in raznovrstnost medijev bistveno omejena, če bi tržni delež v koncentraciji udeleženih medijev presegel

40 odstotkov na posameznem upoštevem trgu v Republiki Sloveniji (medijskem, oglaševalskem, distribucijskem).

Poleg presoje omejitve pluralnosti in raznovrstnost medijev glede na tržni delež se upoštevajo tudi naslednji kriteriji:

- možnosti uporabnikov, da dostopajo do različnih virov splošnoinformativnih programskih vsebin;
- dostopnost programskih vsebin za vse družbene skupine;
- obstoj vertikalne koncentracije (medijska, oglaševalska in telekomunikacijska dejavnost) in njene posledice na javni interes na področju medijev;
- obstoj morebitnih vstopnih ovir, ki onemogočajo svobodno konkurenco med različnimi ponudniki in razvoj medijskega trga;
- dostopnost do oglaševalskih in drugih virov financiranja;
- dostopnost do elektronskih in drugih distribucijskih omrežij.

Vloga za izdajo soglasja mora vsebovati podatke o prevzemniku in o povezanih osebah iz 57. člena tega zakona ter druge podatke, potrebne za presojo razlogov in kriterijev iz petega, šestega in sedmega odstavka tega člena, kakor jih podrobneje določa uredba, ki jo sprejme pristojno ministrstvo. V zadevni uredbi se tudi podrobneje uredi sam postopek.

Pred izdajo soglasja si pristojno ministrstvo pridobi :

- podatke Agencije za trg vrednostnih papirjev o lastninskih ali upravljaljskih deležih oziroma deležih glasovalnih pravic;
- podatke Agencije za komunikacijska omrežja in storitve o pokritosti območja z analognimi radijskimi frekvencami in zasedenosti multipleksa;
- podatke Agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence o tržnih deležih in prevladujočem položaju;
- mnenje strokovne komisije pristojnega ministrstva.

Strokovno komisijo izmed strokovnjakov za področje medijev in konkurence imenuje pristojni minister v skladu z zakonom, ki ureja uresničevanja javnega interesa za kulturo. Člani strokovne komisije ne smejo biti funkcionarji, poslanci in člani vodstev ali izvršilnih organov političnih strank. V postopku izdaje soglasja pa imajo pravico podati mnenje nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju medijev.

Namen tega postopka je, da se z omejitvijo škodljivih medijskih koncentracij zaščiti pluralnost in raznovrstnost medijev oz. zagotovi obstoj javnega interesa na področju medijev.

K 18. členu (s katerim se črta 59. člen ZMed):

Obstoječa prepoved hkratnega opravljanja radijske in televizijske dejavnosti je v nasprotju z načelom tehnološke nevtralnosti, preprečuje konvergenco medijskih platform (npr. oddajanje video radijskih vsebin oz. »visual radio«) in ovira razvoj digitalnega medijskega trga. Sodobna regulacija mora zagotoviti pogoje za povezovanje različnih vrst medijev, saj se na ta način izkoristijo sinergijski učinki, zmanjšujejo stroški dela, vsebina, ki je hkrati dostopna na več platformah, pa lahko doseže večje število uporabnikov in posledično tudi iztrži višjo oglaševalsko ceno.

K 19. členu (s katerim se črta 61. člen ZMed):

Zaradi razvoja novih digitalnih komunikacijskih in distribucijskih platform predstavlja obstoječa prepoved vertikalne koncentracije telekomunikacijske in medijske dejavnosti oviro za razvoj digitalnega medijskega trga. Povezanost med operaterji in izdajatelji televizijskih programov je realnost, ki je že prisotna tako po svetu, kot tudi v Sloveniji. Poleg tega je obstoječa ureditev tudi nepotrebna, saj presojo takšnih koncentracij – in s tem tudi posledic, ki izvirajo iz nje, na trg in končnega uporabnika – v skladu s predpisi, ki urejajo konkurenco, presoja AVK.

K 20. členu (s katerim se črtata 64. in 65. člen):

Obveznost vsakoletne objave podatkov o mediju in njihovih sprememb v Uradnem listu se je pokazala za nepotrebno. Tovrstni podatki se namreč že vodijo v razvidu medijev in evidenci AJPES, s čimer je tudi zagotovljena polna transparentnost podatkov o medijih. Zaradi nepotrebnosti dvojne objave podatkov, odprave administrativnih bremen in ker imajo izdajatelji z objavami v Uradnem listu tudi finančne stroške, se ta obveznost v obstoječem 64. členu ZMed odpravlja.

Črta se tudi obstoječi 65. člen ZMed, ki določa definicijo radijske in televizijske dejavnosti, saj je ta urejena v novem 3. členu ZMed.

K 21. členu (s katerim se spreminja 67. člen ZMed):

Določa se prenovljena definicija programskih vsebin lastne produkcije, ki temelji na tem, da gre za uredniško oblikovane zaključene programske enote, katerih producent je izdajatelj sam, ali pa so bile izdelane po njegovem naročilu in za njegov račun. Med te pa ne štejejo oglasi, radijska in televizijska prodaja ter neplačana obvestila.

Zakon ne našteva več posameznih vrst programskih vsebin (npr. informativne, kulturno-umetniške, izobraževalne, zabavne ipd.), ampak se podrobnejša merila za njihovo opredelitev določijo v pravilniku. Na ta način se lahko pravna ureditev hitreje prilagodi razvoju radijskih in zlasti avdiovizualnih vsebin oz. televizijskih formatov. Glavna pomanjkljivost obstoječe ureditve je bila namreč ravno v tem, da so zastarele definicije posameznih vrst programskih vsebin onemogočale oz. zavirale razvoj sodobnih radijskih in televizijskih programov. Po novem bo omenjeni pravilnik sprejelo Ministrstvo za kulturo na predlog AKOS-a, in ne Sveta za radiodifuzijo (SRDF). Ta sprememba je utemeljena na tem, da je AKOS pristojni nacionalni regulator za področje radiodifuznih in avdiovizualnih medijev. SRDF je le posvetovalno telo AKOS-a, ki nima lastne strokovne službe, ampak to zanj opravlja AKOS.

K 22. členu:

Zaradi razširitve možnosti pridobitve statusa posebnega pomena na vse vrste medijev v primeru nepridobitnih medijev (torej ne le radijskih ali televizijskih programov), je treba temu ustrezno prilagoditi naslov 3. oddelka drugega poglavja, in sicer namesto »RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI PROGRAMI POSEBNEGA POMENA« se naslov oddelka glasi »MEDIJI POSEBNEGA POMENA«.

K 23. členu (s katerim se spreminja 77. člen ZMed):

Z novo ureditvijo se statusa lokalnega in regionalnega radijskega in televizijskega programa posebnega pomena preoblikujeta oz. združita v enoten status lokalnega radijskega in televizijskega programa. Obstoj dveh statusov, ki sta sicer formalno različna – kar pomeni večjo administrativno obremenitev upravnih oz. regulatornih organov – glede zagotavljanja programskih vsebin, ki so v javnem interesu oz. izpolnjevanja zakonskega poslanstva pa praktično enaka, se je pokazal za nepotreben.

Določene so nove definicije, in sicer je lokalni radijski program program, ki je namenjen prebivalcem območja, na katerem živi do 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, in ima v oddajnem času med 6. in 20. uro dnevno najmanj 20 odstotkov programskih vsebin lastne produkcije, namenjenih lokalnemu prebivalstvu. Lokalni televizijski program pa je program, ki je namenjen prebivalcem območja, na katerem živi do 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, in ima v oddajnem času med 8. in 22. uro dnevno najmanj 20 odstotkov programskih vsebin lastne produkcije, namenjenih lokalnemu prebivalstvu.

Nova opredelitev lokalnih programov ne temelji več na kriteriju največje dopustne pokritosti območja (tudi zato ločevanje med regionalnimi in lokalnimi programi ni relevantno). Ta omejitev je bila postavljena v času, ko so bile na voljo samo analogne frekvence, ki so omogočale bolj omejeno pokrivanje. Na ta

način se tudi odpravijo splošne omejitve lokalnih programov posebnega pomena za razširjanje na digitalni prizemni platformi.

Nova ureditev odpravlja nekatere obstoječe pogoje za pridobitev statusa, ki so se v praksi izkazali za nepotrebne ali težje izvršljive, kot npr. prepoved izdajanja drugih programov ali zaposlitev šestih delavcev za nedoločen čas s polnim delovnim čas. Drugi obstoječi pogoji pa so se prilagodili v smislu večje relevantnosti za javni interes.

Pogoji za pridobitev status lokalnega radijskega ali televizijskega programa, ki jih mora izpolnjevati njegov izdajatelj, so tako naslednji:

- v delež programskih vsebin iz prvega in drugega odstavka tega člena se všttevajo programske vsebine, ki jih določa podzakonski akt iz tretjega odstavka 67. člena tega zakona, razen zabavnih programskih vsebin;
- v skladu z aktom o ustanovitvi ima imenovan programski odbor, v katerem so zastopani interesi lokalnega območja s področja kulture, izobraževanja, gospodarstva in športa ter izdajatelja programa;
- v programu zagotavlja vsebine iz življenja in dela Slovencev v zamejstvu, pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti, če te skupnosti živijo na območju, kateremu je namenjen njegov program;
- ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas s polnim delovnim časom z najmanj tremi delavci, ki sodelujejo pri pripravi programskih vsebin, razen če gre za program, ki je v skladu z aktom o ustanovitvi in programsko zasnovan namenjen pripadnikom manjšinskih etničnih in narodnih skupnosti.

Nova ureditev ne spreminja postopka dodelitve statusa. O tem po predhodnem mnenju ministrstva za kulturo odloči AKOS z odločbo.

Nova ureditev onemogoča takojšnji odvzem statusa lokalnega radijskega ali televizijskega programa in o tem obvesti pristojno ministrstvo, če izdajatelj ne izpolnjuje predpisanih pogojev. Do takšne posledice lahko pride šele, če izdajatelj ugotovljenih nepravilnosti ni odpravil v roku, ki ga je določil AKOS. Po novem pa je tudi določena možnost, da izdajatelj sam poda zahtevo za odvzem statusa.

K 24. členu (s katerim se spreminja 78. člen ZMed):

Pomembna novost, ki jo prinaša nova ureditev – in bo pomenila dodatno spodbudo za razvoj lokalnih radijskih in televizijskih programov – je možnost, da se izdajatelji s statusom lokalnega radijskega ali televizijskega programa organizacijsko in programsko povežejo za razširjanje lokalnega radijskega ali televizijskega programa v mreži. To bo možno pod naslednjimi pogoji:

- da so njihovi programi skupaj namenjeni prebivalcem območja, na katerem živi do 50 odstotkov prebivalcev Republike Slovenije;
- da vsak od povezanih izdajateljev oddaja na območju, za katerega mu je bilo izdano radijsko dovoljenje, vsak dan med 5. in 21. uro za radijske programe ter 8. in 22. uro za televizijske programe najmanj 2 uri programskih vsebin lastne produkcije;
- da skupna lastna produkcija povezanih izdajateljev, v katero se ne všteta program iz prejšnje alineje, vsak dan med 5. in 21. uro za radijske programe ter 8. in 22. uro za televizijske programe obsega najmanj 25 odstotkov programskih vsebin, ki se oddajajo prek mreže;
- da povezani izdajatelji oblikujejo skupno programsko zasnovano in pisni pravni akt o načinu njenega izvajanja;
- da povezani izdajatelji s posebnim aktom imenujejo odgovornega urednika skupnega programa, ki odgovarja za razširjanje programskih vsebin v skladu s tem zakonom.

Lokalni radijski ali televizijski programi v mreži se za namene tega zakona obravnavajo kot enotni lokalni radijski ali televizijski program z enotno identifikacijo. To je npr. relevantno za izpolnjevanje kvot in drugih programskih obveznosti ali za kandidiranje na razpisih po tem zakonu. O dovolitvi oddajanja lokalnega

radijskega ali televizijskega programa v mreži bo na podlagi vloge povezanih izdajateljev odločil AKOS z odločbo.

Po obstoječi ureditvi se lahko radijski programi s statusom lokalnega programa posebnega pomena povežejo le v regionalno mrežo, vendar morata tako mreža kot tudi matični programi izpolnjevati vse obveznosti, ki jih glede statusa določa zakon. Takšna ureditev se v praksi ni pokazala za najustreznejšo in učinkovito, saj imata dva programa, s tem pa njuna izdajatelja, ki sta se zaradi finančne stiske povezala, več programskih obveznosti kot drugi lokalni radijski programi, ki imajo večje območje pokrivanja in povezovanja ne potrebujejo. V lokalnem okolju, kjer je težko zagotoviti ustrezen kader in zadostno količino kakovostnih programskih vsebin, je te zahteve izjemno težko izpolnjevati, izdajatelji pa se srečujejo tudi s tehničnimi težavami. Dva lokalna radijska programa, ki želita sodelovati, morata v programu uporabljati celo tri različna imena (imeni obeh matičnih programov in ime regionalne mreže), kar med poslušalci povzroča veliko zmedo. Z združitvijo dveh programov s statusom, ki sta premajhna, da bi bil njun poslovni model ekonomsko upravičen, bomo dobili en program s statusom, ki bo lažje kljuboval vse večjim izzivom na medijskem trgu, poslušalci pa ne bodo prikrajšani za obseg programskih vsebin.

K 25. členu (s katerim se črta 79. člen ZMed):

Zaradi spremembe 77. člena ZMed in preoblikovanja regionalnega radijskega in televizijskega programa statusom posebnega pomena v lokalnega, je obstoječi 79. člen nerelevanten in se ga črta.

K 26. členu (s katerim se spreminja 81. člen ZMed):

Z novo ureditvijo v 81. členu se obstoječi status nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa širi tudi na druge vrste medijev, kar je v skladu z načelom tehnološke nevtralnosti. Kakovostne programske vsebine, ki so v javnem interesu, na nepridobitni oz. neprofitni osnovi izdajajo tudi drugi izdajatelji, zato jim je treba omogočiti pridobitev posebnega statusa, na podlagi katerega bodo lahko kandidirali za posebna sredstva, namenjena podpori njihove dejavnosti.

V primeru radijskega ali televizijskega programa je temeljni pogoj, da v dnevnem oddajnem času zagotavlja najmanj 30 odstotkov programskih vsebin lastne produkcije, in sicer splošnoinformativnih programskih vsebin, programskih vsebin s področja preiskovalnega novinarstva, programskih vsebin, namenjenih spremljanju in kritični refleksiji kulture in umetnosti, ali drugih zahtevnejših, specifičnih, inovativnih in manj zastopanih novinarskih zvrsti, vrst in žanrov. V primeru tiskanega medija ali elektronske publikacije je temeljni pogoj, da redno zagotavlja večinski delež izvirnih splošnoinformativnih programskih vsebin, programskih vsebin s področja preiskovalnega novinarstva, programskih vsebin, namenjenih spremljanju in kritični refleksiji kulture in umetnosti, ali drugih zahtevnejših, specifičnih, inovativnih in manj zastopanih novinarskih zvrsti, vrst in žanrov.

Preostali pogoji, ki jih mora izpolnjevati izdajatelj, da pridobi status nepridobitnega medija, so:

- ni ustanovljen z namenom opravljanja pridobitne dejavnosti ali z namenom pridobivanja dobička ali z namenom razvoja, olajševanja ali pospeševanja pridobitne dejavnosti svojih ustanoviteljev, družbenikov ali članov;
- v skladu s svojim ustanovitvenim aktom dobiček ali presežek prihodkov nad odhodki uporablja izključno za doseganje namenov ali ciljev na področju izdajanja nepridobitnega medija in svojega premoženja ne deli med svoje ustanovitelje, družbenike, člane ali druge osebe;
- plače njegovih zaposlenih ter nadomestila za plače članov organov upravljanja in nadzora pri izdajatelju ter druga nadomestila (potni stroški, dnevnice itd.) ne presegajo tarif, ki jih veljavni predpisi in kolektivna pogodba zaposlenih v kulturi določajo za javne zavode;
- ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas ali zagotovljeno drugo dolgotrajno sodelovanje z najmanj dvema novinarjema oziroma programskima delavcema, razen če gre za medij, ki je namenjen obveščanju pripadnikov manjšinskih etničnih in narodnih skupnosti.

O podelitvi statusa nepridobitnega medija odloči pristojno ministrstvo z odločbo, pri čemer izpolnjevanje pogojev glede zastopanosti ustreznih programskih vsebin ugotovi posebna strokovna komisija, predpisan obseg lastne produkcije radijskega ali televizijskega programa pa ugotovi AKOS.

Kot v primeru statusa lokalnega radijskega in televizijskega programa, se odvzem statusa nepridobitnega medija izvede šele, če v primeru ugotovljenih nepravilnosti izdajatelj le-teh ne odpravi v roku, ki ga v tem primeru določi Ministrstvo za kulturo. Določena je tudi možnost, da izdajatelj sam poda zahtevo za odvzem statusa.

K 27. členu (s katerim se spreminja 82. člen ZMed):

Določena je pravna podlaga za sprejem pravilnika, ki bo podrobneje določil postopek in pogoje za pridobitev oziroma odvzem statusa medija posebnega pomena v skladu s 77., 80. in 81. členom ZMed ter postopek in pogoji za razširjanje lokalnih radijskih in televizijskih programov v mreži v skladu s 78. členom ZMed. Po novem bo omenjeni pravilnik sprejelo Ministrstvo za kulturo na predlog AKOS-a, in ne Sveta za radiodifuzijo (SRDF). Ta sprememba je utemeljena na tem, da je AKOS pristojni nacionalni regulator za področje radiodifuznih in avdiovizualnih medijev. SRDF je le posvetovalno telo AKOS-a, ki nima lastne strokovne službe, ampak to zanj opravlja AKOS.

K 28. členu (s katerim se spreminja 85. člen ZMed):

Delež programskih vsebin lastne produkcije mora obsegati najmanj 20 odstotkov dnevnega oddajnega časa posameznega radijskega ali televizijskega programa, v katerega se vštevata tudi predvajanje slovenske glasbe, ki se predvaja izven programskih vsebin. Slovenska glasba se je sicer v delež vštevata že po obstoječi ureditvi.

Po novem je višina deleža za radijske in televizijske programe izenačena. Prav tako za televizijske programe ni več določene posebne obveznosti za čas med 18. in 22. uro. Odpadejo tudi omejitve glede vštevanja ponovitev oddaj.

Namen nove ureditve je, da se zagotovi lažje zagotavljanje deležev lastne produkcije (ob hkratni prenovljeni, manj omejujoči opredelitvi programskih vsebin lastne produkcije), kar zlasti za manjše radijske in televizijske programe predstavlja veliko finančno breme, večjim, nacionalnim programom pa tudi dodatne ovire nasproti tujim programom, ki tovrstnih zahtev ne poznajo.

S tem namenom se določajo tudi izjeme od obveznosti zagotavljanja deležev lastne produkcije, in sicer te ne bodo veljale ob sobotah in nedeljah, ob državnih praznikih, ki so dela prosti dnevi, in drugih dela prostih dnevih v skladu z zakonom, ki ureja praznike in dela proste dneve v Republiki Sloveniji, ter v času trajanja šolskih počitnic, kot jih določajo predpisi, ki urejajo šolske počitnice za učence. V tem času tudi ne bodo veljale zahteve po lastni produkciji lokalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona.

S tem je Ministrstvo za kulturo tudi prisluhnilo bistveni pripombi in predlogu izdajateljev radijskih in televizijskih programov.

K 29. členu (s katerim se spreminja 86. člen):

Namen obveznih deležev slovenske glasbe je že od njihove uveljavitve v ZMed iz leta 2001 zaščita in promocija slovenske glasbene ustvarjalnosti, zaščita slovenskega jezika in ohranjanje slovenske kulturne in nacionalne identitete. Nova ureditev od tega ne odstopa, kot tudi ne spreminja osnovne višine kvot iz novele ZMed-A iz leta 2006, katerim so zavezane zasebne oz. komercialne radijske in televizijske postaje, programi s statusom posebnega pomena in javna Radiotelevizija Slovenija.

Delež slovenske glasbe mora tako obsegati najmanj 20 odstotkov števila vseh skladb, predvajanih v dnevnem oddajnem času posameznega radijskega ali televizijskega programa. V primeru radijskih in televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija znaša ta delež 40 odstotkov, v primeru lokalnih,

študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena pa 25 odstotkov.

Nova ureditev prinaša pomembno spremembo, ki bo prispevala k lažjemu izvajanju te obveznosti. Predpisan delež slovenske glasbe se po novem glasi na število vseh predvajanih skladb, in ne več na obseg predvajanja. S to spremembo se bodo občutno zmanjšale administrativne obveznosti izdajateljev pri oblikovanju seznamov predvajanja in načrtovanja glasbenih shem.

Nova ureditev ohranja cilj predvajanja dela slovenske glasbe podnevi, kot je bila uveljavljena z novelo ZMed-C iz leta 2016, vendar se namesto treh časovnih pasov, v okviru katerih se mora zagotavljati kvota slovenske glasbe – kar je bilo v praksi težko izvedljivo – določata le nočni in dnevni časovni pas, pri čemer bo dnevni pas trajal od 6. ure zjutraj do 22. ure zvečer, kar bo izdajateljem omogočilo večjo prožnost pri oblikovanju glasbenih shem. Zakon tako določa, da mora biti vsaj polovica predvajanih skladb iz prvega oziroma drugega odstavka 86. člena ZMed, ki štejejo za slovensko glasbo, predvajanih v dnevnem oddajnem času med 6. in 22. uro.

Ustavno sodišče je z odločbo št. U-I-26/17-33, U-I-87/16-35 in U-I-105/16-32 z dne 24. 10. 2019, objavljeno v Uradnem listu RS št. 67/2019 z dne 8. 11. 2019, zaradi neskladja z 2. členom Ustave RS (načelo jasnosti in pomenske določljivosti predpisov) razveljavilo prvi odstavek 86. člena in prvi do peti odstavek 86.a člena ZMed, kolikor te določbe veljajo za zasebne radijske postaje.

Ustavno sodišče je sicer glede namena in ciljev ureditve o obveznih deležih predvajanja slovenske glasbe, torej ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete, zaščita in spodbujanje slovenske glasbene ustvarjalnosti (v tem okviru pa še posebej novejša in manj uveljavljene) ter zaščita slovenskega jezika oziroma interesa poslušalcev, da lahko v vsakem delu dneva po radijskih postajah poslušajo slovensko glasbo, ki jih določata tudi 4. in 5. člen ZMed (kot vsebino javnega interesa na področju medijev oziroma kot splošno načelo ZMed), navedlo, da gre pri navedenem zagotovo za javne interese, ki lahko utemeljujejo posege v človekove pravice. Vendar je presodilo, da nejasnosti v ZMed (merila za identifikacijo »slovenskih« ustvarjalcev in poustvarjalcev glasbenih del ter radijskih programov, ki »v večinskem delu predvajajo instrumentalno glasbo«) ni mogoče odpraviti z namensko razlago, ki bi upoštevala tako ugotovljene zakonske namene.

Ustavno sodišče je navedlo, da je načelo jasnosti in pomenske določljivosti predpisov eno izmed načel pravne države iz 2. člena Ustave. Če zakoni in drugi predpisi niso jasni, obstaja možnost različne uporabe zakona in drugega predpisa in arbitrarnosti državnih organov ali drugih organov za izvrševanje javnih pooblastil, ki odločajo o pravicah posameznikov. Predpis je protiustavno nejasen, kadar se z ustaljenimi metodami razlage ne da ugotoviti njegove vsebine, ne pa zgolj zato, ker ne daje odgovorov na vsa vprašanja, ki se utegnejo pojaviti pri njegovem izvrševanju v praksi. Zakon torej izpolnjuje zahteve po jasnosti in pomenski določljivosti, če je na njegovi podlagi ravnanje organov, ki ga morajo izvajati (ali nadzorovati, kako ga izvajajo njegovi naslovniki), določno in predvidljivo. S tem je zagotovljeno, da naslovniki pravnih pravil niso izpostavljeni stopnji nepredvidljivosti in negotovosti pravnih posledic njihovih storitev ali opustitev, ki je ustavnopravno nevzdržna in nesprejemljiva.

Opredelitev slovenske glasbe je v obstoječi ureditvi podana v četrtem odstavku 67. člena ZMed, ki jo opredeljuje kot »glasbo slovenskega izvora, ki zajema pojem vokalne, vokalno-instrumentalne in instrumentalne glasbe«. Prvi odstavek 86. člena ZMed pa določa, da mora biti najmanj 20 odstotkov vse dnevno predvajane glasbe vsakega radijskega programa »slovenska glasba oziroma glasbena produkcija slovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev«.

Ustavno sodišče je presodilo, da bi sistem obveznih deležev predvajanja slovenske glasbe, utemeljen izključno na etnični pripadnosti, zahteval (a) množično zbiranje podatkov o narodnostni pripadnosti velikega števila umetnikov, pogosto na podlagi nezanesljivih sklepanj iz osebnega imena in drugih (nejasnih) okoliščin, po njihovi pridobitvi pa (b) razločevanje glasbenih del glede uvrščanja v obvezne

deleža glede na umetniškovo nacionalnost, kar bi posredno vplivalo tako na njegovo umetniško svobodo (59. člen Ustave) kot tudi na izvrševanje gospodarske pobude (prvi odstavek 74. člena Ustave). Tak sistem bi bil nesprejemljiv najmanj z vidika tako omenjenih ustavnih določb kot tudi prvega odstavka 14. člena, 34. in 38. člena Ustave.

Z upoštevanjem zadevne ustavne odločbe je zato nova podana nova definicija slovenske glasbe, ki zajema skladbe, ki so bodisi izvajane v slovenskem jeziku bodisi producirane ali izdane v Republiki Sloveniji.

Z namenom lažjega zagotavljanja predpisanih deležev se določa možnost, da se v primeru glasbenih oddaj, namenjenih predstavitvi in promociji slovenske glasbe, v katerih neodplačno gostujejo glasbeni ustvarjalci in so predvajane v dnevnem oddajnem času med 6. in 22. uro, za namen ugotavljanja deleža slovenske glasbe število v takšni oddaji predvajanih skladb, ki štejejo med slovensko glasbo, upošteva v dvakratniku. S tem ukrepom se radijske in televizijske programe spodbuja, da poleg predvajanja slovenske glasbe pripravljajo tudi oddaje, namenjene promociji slovenske glasbe njenim ustvarjalcem, ki na ta način dobijo dodatno priložnost, da se predstavijo poslušalcem in gledalcem.

Z novo ureditvijo se ukinja obstoječa obveznost predvajanja dela kvote slovenske glasbe v slovenskem jeziku, ker zaradi nove definicije to ni več potrebno. Ukinja se tudi obstoječa obveznost predvajanja novejšje slovenske glasbe, saj se je v praksi pokazala za težje izvedljivo, prav tako pa je pomenila dodatno obremenitev regulatornih organov, vključno z nepotrebnim vodenjem evidence novejšje slovenske glasbe.

Nova ureditev določa tudi širši krog upravičencev, ki iz utemeljenih razlogov niso dolžni zagotavljati kvote slovenske glasbe, in sicer radijski in televizijski programi, ki so v skladu s temeljnim pravnim aktom izdajatelja in programsko zasnovano namenjeni madžarski ali italijanski narodni skupnosti oziroma romski skupnosti, ki živi v Sloveniji, tematski radijski in televizijski programi, ki se razširjajo v digitalni radiodifuzni tehniki in 3. program Radia Slovenija – program Ars.

K 30. členu (s katerim se črta 86.a člen ZMed):

Ker se celotno področje obveznosti zagotavljanja deležev slovenske glasbe uredi v prenovljenem 86. členu ZMed, je 86.a člen nepotreben in se ga zato črta.

K 31. členu (s katerim se spreminja 87. člen ZMed):

Obveznost zagotavljanja predpisanega deleža slovenskih avdiovizualnih je namenjena zagotavljanju pluralnosti programskih vsebin ter varovanju in ohranitvi slovenske kulturne, jezikovne in nacionalne identitete.

Obstoječa ureditev v ZMed določa obveznost prizadevanja, da slovenska avdiovizualna dela obsegajo pomemben delež letnega oddajnega časa, obenem pa obveznost, da ta dela obsegajo najmanj dva odstotka letnega oddajnega časa (do leta 2003) in da se mora nato ta delež vsako leto zviševati, dokler ne obsega najmanj pet odstotkov.

Da se zagotovi popolna jasnost in določnost obveznosti, smo določbo prenovili, in sicer mora delež slovenskih avdiovizualnih del obsegati najmanj pet odstotkov letnega oddajnega časa televizijskega programa.

Pri obveznosti zagotavljanja predpisanega deleža slovenskih avdiovizualnih del določamo možnost, da izdajatelj televizijskega programa, ki ne izpolnjuje tega deleža, za produkcijo ali za pridobitev pravic do slovenskih avdiovizualnih del, ki jih predvaja prek svojega televizijskega programa, vsako koledarsko leto nameni finančni prispevek v višini najmanj enega odstotka vseh njegovih prihodkov iz naslova izvajanja televizijske dejavnosti (kot je določena v ZAvMS) v preteklem koledarskem letu. S tem

izenačujemo ureditev, ki v ZAvMS velja za zagotavljanje evropskih del in je utemeljena na Direktivi o avdiovizualnih medijskih storitvah.

Določajo se tudi utemeljene oz. razumne izjeme od obveznosti doseganja deležev, in sicer za televizijske programe, ki so namenjeni občinstvu lokalnih območij Republike Slovenije in niso vključeni v programsko mrežo, ki dosega več kot 50 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije; lokalne, študentske in nepridobitne televizijske programe s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona; televizijske programe, pri katerih je povprečna letna gledanost v preteklem letu glede na vse razširjane televizijske programe v Republiki Sloveniji znašala manj kot 0,3 odstotka; televizijske programe, ki so v skladu s temeljnim pravnim aktom izdajatelja in programsko zasnovo namenjeni madžarski ali italijanski narodni skupnosti oziroma romski skupnosti, ki živi v Sloveniji; tematske televizijske programe; in televizijske programe, namenjene izključno oglaševanju in televizijski prodaji.

K 32. členu (s katerim se črtajo 97. do 99. člen ZMed):

Slovenski radijski programi so v vedno težjem finančnem položaju, saj v primerjavi z elektronskimi in digitalnimi mediji izgubljajo delež na področju oglaševanja. Po podatkih Mediane (Marketing Magazin) za leto 2018 imajo radijski programi zgolj 2 odstotni delež na slovenskem oglaševalskem trgu. Na oglaševalskem trgu prednjači televizija, ki ima 82 odstotni delež, ter internetno oglaševanje, ki je v nenehnem porastu in predstavlja največjo konkurenco klasičnim medijem. Ker so radijske programske vsebine, predvsem glasba, vedno bolj dostopne tudi na drugih, njim konkurenčnim platformah, ki ne predstavljajo omejene naravne dobrine in posledično tudi ne zapadejo pod regulacijo, so se obstoječe posebne določbe glede omejitev radijskega oglaševanja (kar se tiče posebnih določb glede omejitev televizijskega oglaševanja so te že sedaj urejene v ZAvMS) pokazale za nepotrebne. Radijski programi imajo tudi pomembno vlogo na področju zagotavljanja preverjenih in kredibilnih informacij, zato so lahko protiutež dezinformacijam, ki se razširjajo prek spleta. Radijskim programom je zato treba omogočiti, da so konkurenčnejši pri dostopu do oglaševalskega trga, saj se s tem zagotavljajo neodvisni finančni viri, ki jim omogočajo preživetje in razvoj novih poslovnih modelov. Glede na navedeno se predlaga črtanje določb 97. do 99. člena in s tem liberalnejša ureditev. Strožja ureditev je tako upravičena le še za televizijske programe oz. avdiovizualne medijske storitve v skladu z ZAvMS in smernicami iz Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah.

K 33. členu (s katerim se spreminja 105. člen):

Pri zadevnih spremembah gre v prvi vrsti za redakcijske popravke in uskladitve z drugimi določbami tega zakona.

Glede na obstoječo ureditev se jasneje določa, da lahko izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa izvaja to dejavnost le na podlagi in v skladu z dovoljenjem za izvajanje radijske oziroma televizijske dejavnosti, ki ga izda AKOS po postopku in pod pogoji iz tega zakona, ter da mora izdajatelj pridobiti to dovoljenje še pred začetkom izvajanja radijske oziroma televizijske dejavnosti. Izdajatelj mora biti prav tako registriran za izvajanje radijske oziroma televizijske dejavnosti.

Natančneje je določen postopek za pridobitev dovoljenja in obvezne sestavine vloge. Po novem se v tem postopku preverja tudi zaščita slovenskega jezika iz 5. člena ZMed in varstvo avtorske in sorodnih pravic na delih, ki se bodo radiodifuzno razširjala prek radijskih in televizijskih programov. Do sedaj se je to preverjalo v postopku vpisa razvid medijev, vendar je zaradi spremembe postopka vpisa v razvid medij, ki ni več predhodni, postopek za izdajo dovoljenja postal prva in tudi edina vstopna točka za izdajanje radijskega in televizijskega programa.

Kot je veljalo že sedaj, izdajatelj z dovoljenjem za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti pridobi upravičenje, da kandidira za pridobitev pravice do uporabe radijskih frekvenc za razširjanje radijskih programov v analogni tehniki oziroma pravice do razširjanja radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki. Prav tako se ne spreminja določba, da z razveljavitvijo ali prenehanjem dovoljenja prenehajo veljati vse odločbe, s katerimi je bila izdajatelju podeljena pravica do

uporabe radijskih frekvenc za razširjanje radijskih programov v analogni tehniki oziroma pravica do razširjanja radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki.

Na novo je določena možnost – po vzoru določbe 6. točke drugega odstavka 57. člena ZEKom-1 – da AKOS po uradni dolžnosti spremeni podatke v odločbi, s katero je bila izdajatelju podeljena pravica do uporabe radijskih frekvenc za razširjanje radijskih programov v analogni tehniki oziroma pravica do razširjanja radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki, če se zaradi spremembe ali prenosa dovoljenja spremeni ime imetnika odločbe o dovoljenju ali ime programa.

K 34. členu (s katerim se spreminja 106. člen):

Pri zadevnih spremembah gre v prvi vrsti za redakcijske popravke in uskladitve z drugimi določbami tega zakona.

Določene so sestavine dovoljenja, katerim se dodajajo tudi morebitna lokalna okna in tematski programi.

Dodaja se možnost odpovedi dovoljenju, in sicer tako, da imetnik dovoljenja pisno obvesti agencijo, da je prenehal z izvajanjem radijske ali televizijske dejavnosti.

Ker se morajo v primeru naknadnih sprememb ali dopolnitev Splošnega akta o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti ustrezno uskladiti že izdana dovoljenja, se določa prehodni rok dveh let.

Dodaja se pravna podlaga za vodenje evidence imetnikov dovoljenj, ki je potrebna zaradi izvajanja nadzora nad določbami tega zakona.

K 35. členu (s katerim se dodajata nova 106.a in 106. b člen):

Z novim 106.a členom se določa možnost ustanovitve tematskega radijskega programa. Ta v skladu z ureditvijo v ZAVMS že velja za televizijske programe. Uvajanje digitalnega oddajanja tudi za radijske programe pomeni sproščanje frekvenčnih zmogljivosti in omogoča nastanek novih radijskih programov. Izkušnje iz tujine kažejo, da so največje gonilo razvoja digitalnega oddajanja ravno tematski programi, zato je ta sprememba nujna.

Ureditev v tem zakonu sledi ureditvi tematskih televizijskih programov v ZAVMS. Tematski radijski program je definiran kot radijski program, ki je namenjen specifičnemu segmentu poslušalcev in prek katerega se razširjajo izključno tematsko oziroma žanrsko istovrstne programske vsebine ali glasbo. Vrsta tematskega radijskega programa bo AKOS na podlagi vloge izdajatelja določil v dovoljenju. Vrste tematskih radijskih programov, njihove značilnosti oziroma programske vsebine, ki jih ti programi lahko razširjajo, in programske zahteve, ki jih mora izdajatelj določiti v vlogi, ter pogoje, pod katerimi jih lahko spreminja bo AKOS v soglasju z Ministrstvom za kulturo določil v splošnem aktu.

Z novim 106.b členom uvajamo možnost predvajanja t. i. lokalnih oken. Po novi ureditvi bo lahko izdajatelj na radijskih frekvencah, ki jih uporablja za razširjanje svojega radijskega programa, istočasno predvajal po vsebini različna lokalna okna, ki vsebujejo vsakemu območju pokrivanja prilagojene lokalne informativne programske vsebine, lahko pa tudi druge programske vsebine in oglase. Radijski program se bo lahko prekinil z lokalnimi okni največ enkrat na vsako posamezno uro, pri čemer se bodo morala vsa lokalna okna predvajati istočasno in v enakem trajanju. Vsako od lokalnih oken bo lahko trajalo največ tri minute.

Predvajanje lokalnih oken določi AKOS na podlagi vloge izdajatelja v dovoljenju. Pogoji za predvajanje lokalnih oken bodo podrobneje določeni v splošnem aktu.

Lokalna okna bodo pomenila dodatno programsko obogatitev lokalnih okolij, ki so ekonomsko šibkejša in ne zmorejo financiranja celodnevne produkcije. Na ta način se bo vsem izdajateljem na območju

Republike Slovenije omogočilo zagotavljanje ločenih lokalnih vsebin tudi v manjših lokalnih skupnostih. Tak pristop k lokalnim vsebinam zagotavlja, da vsako lokalno okolje dostopa do vsebin, ki so temu lokalnemu okolju namenjene oziroma iz njega izhajajo. Prav tako pa se bodo na ta način omogočili enaki pogoji delovanja na trgu za radijske mreže in nacionalne programe ter bolj enakovredne možnosti za pridobivanje oglaševalskih sredstev s strani radijskega trga kot celote nasproti drugim ponudnikom vsebin, ki ne poznajo nobenih omejitev glede lokaliziranega oglaševanja.

K 36. členu (s katerim se spreminja in dopolnjuje 109. člen ZMed):

V spremenjenem 109. členu gre za redakcijske popravke in uskladitve z drugimi določbami tega zakona.

Zaradi uvedbe lokalnih oken se določa obveznost hrambe posnetkov – in s tem tudi za posredovanje podatkov – tudi za vsako posamezno lokalno okno posebej oz. za vsako različico lokalnega okna znotraj posameznega programa.

Poleg tega se popravljajo pomanjkljivosti obstoječe ureditve na področju nadzora. S spremembo ZMed v letu 2016 je bila izdajateljem naložena obveznost, da morajo najmanj 30 dni za vsak dan posebej hraniti tudi podatke o programu, in sicer o vseh predvajanih programskih, oglaševalskih in drugih vsebinah. Določilo se je v praksi izkazalo kot težko izvedljivo in je najbolj prizadelo programe z največ vsebinami. Več kot je vsebin, več je popisovanja. Ker radijski program poteka v živo, priprava podatkov pomeni veliko administrativno breme. Zato se obveznost hrambe podatkov v pisni obliki odpravi in ohrani zgolj obveznost snemanja programa.

Popravlja se tudi naloga AKOS-a na področju priprave strategije, in sicer se v skladu z njegovimi pristojnostmi določi, da AKOS predlaga Ministrstvu za kulturo strategijo regulacije elektronskih medijev za naslednje petletno obdobje.

K 37. členu (s katerim se spreminja 112. člen ZMed):

S prenovo obveznosti prenosa (must carry) v 112. členu se v pravni red Republike Slovenije prenaša – in s tem naš pravni red usklajuje s pravnim redom EU – določbe člena 114 Direktive (EU) 2018/1972 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (Direktive (EU) 2018/1972).

Predmetni člen Direktive (EU) 2018/1972 določa, da države članice lahko naložijo podjetjem, ki so v njihovi pristojnosti in zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, ki se uporabljajo za prenos radijskih ali televizijskih radiodifuzijskih kanalov, razumne obveznosti prenosa posebnih radijskih in televizijskih radiodifuzijskih programov in povezanih dopolnilnih storitev, zlasti za zagotovitev ustreznega dostopa končnim uporabnikom invalidom in podatkov, ki podpirajo storitve povezane televizije in elektronskih programskih vodnikov, kadar pomembno število končnih uporabnikov takih omrežij in storitev slednje uporablja kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih radiodifuzijskih programov. Take obveznosti (obveznosti prenosa) se naložijo samo, kadar so potrebne za izpolnitev ciljev v splošnem interesu, kot jih jasno opredeli vsaka država članica, morajo pa biti sorazmerne in pregledne.

Obveznosti prenosa, ki jih naložijo države članice EU, morajo biti razumne, kar pomeni, da so naložene obveznosti sorazmerne in pregledne z vidika jasno opredeljenih ciljev v splošnem interesu. Države članice morajo v svojem nacionalnem pravu zagotoviti objektivno utemeljitev obveznosti prenosa, ki jih naložijo, za zagotovitev, da bodo te obveznosti pregledne, sorazmerne in jasno opredeljene. Obveznosti prenosa je treba redno pregledovati vsaj vsakih pet let, da se uskladijo s tehnološkim in tržnim razvojem, s čimer se zagotovi, da so še naprej sorazmerne s cilji, ki jih je treba doseči.

Elektronska komunikacijska omrežja in storitve, ki se uporabljajo za distribucijo radijskih ali televizijskih programov, vključujejo kabelska, IPTV, satelitska in prizemna radiodifuzijska omrežja. Vključujejo lahko tudi druga omrežja, če znatno število končnih uporabnikov taka omrežja uporablja kot glavno sredstvo

za sprejemanje radijskih in televizijskih programov. Obveznosti prenosa lahko vključujejo tudi prenos storitev, ki so posebej namenjene omogočanju enakovrednega dostopa za končne uporabnike invalide. Ustrezno dopolnilne storitve vključujejo storitve, ki izboljšujejo dostopnost za končne uporabnike invalide, kot so videotekst, podnaslavljanje za končne uporabnike, ki so senzorni invalidi ali starejše osebe, zvočni opis, govornjeni podnapisi in tolmačenje v znakovni jezik, in bi lahko po potrebi vključevale dostop do povezanih podatkov. Zaradi vse obsežnejšega zagotavljanja in sprejemanja storitev povezane televizije ter pomena, ki ga ima EPG – elektronski programski vodič za izbiro končnih uporabnikov, je prenos programskih podatkov, potrebnih za podpiranje funkcionalnosti povezane televizije in EPG, mogoče vključiti v obveznosti prenosa. Obveznost prenosa lahko vključuje informacije o vsebini programa in o dostopu do te vsebine, ne pa same vsebine programa.

V skladu z navedenimi usmeritvami, zlasti z zahtevo po določitvi razumnih obveznosti, ki morajo biti sorazmerne in pregledne z vidika jasno opredeljenih ciljev v splošnem interesu, se obveznost prenosa (must carry) nanaša zgolj na radijske in televizijske programe Radiotelevizije Slovenija ter lokalne, študentske in nepridobitne radijske in televizijske programe s statusom posebnega pomena iz 77., 78., 80. in 81. člena tega zakona.

Ker izdajatelji programov prihajajo iz različnih krajev Slovenije, kjer praviloma tudi ustvarjajo svoje programe, nova ureditev jasno in določno opredeljuje, da se operaterjeva obveznost neodplačnega prenosa programa prične v sprejemni postaji operaterja, kar pomeni, da mora izdajatelj signal svojega programa dostaviti do sprejemne postaje operaterja, kjer ga operater lahko prevzame in nato vključi v svoje programske sheme.

Pri obveznosti prenosa ohranjamo obstoječe pravilo medsebojne neodplačnosti prenosa, pri čemer ureditev usklajujemo z avtorskopravno zakonodajo, tj. Zakonom o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) ter Zakonom o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP). Skladno z 9. členom ZKUASP se pravica kableske retransmisije upravlja obvezno kolektivno z izjemo pravic RTV organizacij na lastnih oddajanjih, ne glede na to, ali gre za njihove lastne pravice ali pa so te nanje prenesli drugi imetniki pravic. Obveznost neodplačnega prenosa zato pomeni prepoved vsakršnih plačil, vključno s plačilom tehničnih stroškov prenosa programa in plačila avtorske, sorodnih in drugih pravic izdajatelja programa na njegovih lastnih oddajanjih, ne glede na to, ali gre za njegove lastne pravice ali pa so te nanj prenesli drugi imetniki pravic. Obveznost neodplačnega prenosa pa ne vpliva na morebitne obveznosti operaterja in izdajatelja programa iz naslova varstva avtorske in sorodnih pravic tretjih oseb.

Obveznost neodplačnega prenosa lokalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programov s statusom posebnega pomena se nanaša le na območje, ki so mu ti programi v skladu s tem zakonom ali dovoljenjem namenjeni in ga vsebinsko pokrivajo. Zaradi zahteve po sorazmernih obveznostih se obveznost prenosa za operaterje ne more nanašati na tista območja, katerim navedeni programi niso programski namenjeni in torej na teh območjih ne izpolnjujejo zakonskega javnega interesa.

V skladu z jasno zahtevo Direktive (EU) 2018/1972 obveznost prenosa velja le za tiste operaterje, ki v okviru svojih elektronskih komunikacijskih omrežij, ki jih pomembno število končnih uporabnikov uporablja kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih programov, ponujajo storitev spremljanja radijskih in televizijskih programov.

Z namenom izvajanja zadevnih določb se tudi uvaja evidenca, ki jo upravlja AKOS. V njej se vodijo podatki o radijskih in televizijskih programih, ki izpolnjuje pogoje za neodplačni prenos; območju, ki so mu lokalni, študentski in nepridobitni radijski in televizijski programi s statusom posebnega pomena v skladu s tem zakonom ali dovoljenjem namenjeni in ga vsebinsko pokrivajo; ter elektronskih komunikacijskih omrežij, ki jih pomembno število končnih uporabnikov uporablja kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih programov, in operaterjih, za katere velja obveznost neodplačnega prenosa.

AKOS bo splošnem aktu določil metodologijo za določitev elektronskega komunikacijskega omrežja, ki ga pomembno število končnih uporabnikov uporablja kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih programov. Namen splošnega akta je vzpostaviti predvidljiv način določanja operaterjev, ki prek svojih omrežij ponujajo storitev spremljanja radijskih in televizijskih programov, ki jih pomembno število končnih uporabnikov uporablja kot glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih programov in za katere velja, da so programe iz prvega odstavka 112. člena obvezani neodplačno prenašati. Na ta način bo izdajateljem teh programov za vsako območje, ki mu je posamezen program namenjen, nedvoumno znano, kateri operater je njihov TV program obvezan neodplačno prenašati, prav tako bodo s temi podatki seznanjeni operaterji, ki bodo vedeli, kateri programi so na posameznih območjih upravičeni do neodplačnega prenosa. AKOS razpolaga z geografsko zelo natančnimi (razdrobljenimi) podatki o tržnih deležih in številu aktivnih priključkov posameznih operaterjev, prav tako agencija vodi uradno evidenco operaterjev. Določitev operaterjev, za katere velja obveznost neodplačnega prenosa, bo agencija izvedla na način, da bo na območju, ki mu je vsak posamičen program iz prvega odstavka 112. člena namenjen, preverila, kateri operaterji, ki ponujajo tudi sprejem televizijskih in radijskih programov, so tam prisotni in kakšni so njihovi tržni deleži, ter opredelila prag, nad katerim je mogoče govoriti o pomembnem številu končnih uporabnikov, ki storitev spremljanja radijskih in televizijskih programov prek omrežja posameznega operaterja uporabljajo kot glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih programov.

K 38. členu (s katerim se črtata 113. in 114. člen ZMed):

Obstoječe določbe 113. člena so nepotrebne in predstavljajo predvsem veliko administrativno ter tudi finančno breme za zavezance (operaterje). Zagotavljanje avtorskopravne zaščite je v domeni ZASP in ZKUASP. Obstojećih določb 114. člena pa se zaradi zastarelosti ne da več izvajati. Operater, ki ima nacionalno pokritost, bi tako moral po sedaj veljavnem členu imenovati svet z več stočlansko sestavo. Zato se 113. in 114. člen črtata.

K 39. členu:

Določbe tretjega poglavja o komunikacijah in storitvah oz. o računalniških medijskih komunikacijah in zaščitenih storitvah (115. – 119.) so zastarele, zato se jih črta.

Prav tako se črtajo določbe četrtega poglavja o predstavnikih tujih medijev in tiskovnih agencijah (120. – 128.). Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo in 31/18), s katerim se določajo pogoji za zaposlovanje, samozaposlovanje in delo tujcev ter s tem povezane naloge Republike Slovenije za urejanje in zaščito trga dela, v drugem odstavku 5. člena določa, da se določbe tega zakona ne uporabljajo za tujce, ki so tuji dopisniki, akreditirani v Republiki Sloveniji in drugi dopisniki in poročevalci za tuje medije, v času izvajanja dejavnosti obveščanja (3. točka). Obveznost vpisa v register tujih dopisništev in dopisnikov, s čimer tuje dopisništvo ali dopisnik pridobi akreditacijo v Republiki Sloveniji, je zato nepotrebna in predstavlja administrativno breme za opravljanje dejavnosti.

K 40. – 44. členu:

Členi določajo kazenske določbe, v skladu z veljavnimi nomotehničnimi standardi in zakonskimi izhodišči v ZP-1. Globe za prekrške so določene ob upoštevanju načela sorazmernosti in teže prekrška oz. njegovih škodljivih posledice za javni interes. Višina oz. razpon glob sta glede na obstoječo ureditev zmanjšana, saj bi morebitna visoka denarna kazen lahko pomenila preveliko tveganje za delovanje medija.

K 45. členu:

Člen določa izrek višje globe v hitrem prekrškovnem postopku, v skladu s pooblastilom iz tretjega odstavka 52. člena ZP-1, in sicer, da se sme za prekrške iz tega zakona v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom. Poleg splošnih pravil

za odmero sankcije v prekrškovnem postopku se pri odmeri sankcije upoštevajo tudi posledice storjenega prekrška za javni interes na področju medijev.

K 46. členu:

Ker so bile vse kazenske določbe določene v členih 129. do 134., so obstoječe kazenske določbe v členih 135. do 148.b nerelevantne, zato se ti členi črtajo.

K 47. členu:

Gre za prehodne določbe, s katerimi se določi sprejem podzakonskih aktov oz. splošnih aktov.

K 48. členu:

Gre za prehodne določbe, s katerimi se v prehodnem obdobju uredijo postopki vpisa v razvid medijev in uskladijo vpisani podatki o medijih.

K 49. členu:

S prehodno določbo se uredi preoblikovanje programov z obstoječim statusom regionalnega radijskega ali televizijskega programa v status lokalnega radijskega ali televizijskega programa.

K 50. členu:

S prehodno določbo se uredi prehod programov, ki so po obstoječi ureditvi organizacijsko in programsko povezani za izdajanje regionalnega programa v mreži, v organizacijsko in programsko povezovanje za razširjanje lokalnega radijskega ali televizijskega programa v mreži v skladu s sedmim odstavkom 77. člena tega zakona.

K 51. členu:

S prehodno določbo se uredijo postopki za izdajo dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, začeti pred uveljavitvijo tega zakona.

K 52. členu:

S prehodno določbo se uredijo postopki v zvezi z vpisom v register tujih dopisništev in dopisnikov.

K 53. členu:

Člen določa prenehanje podzakonskih aktov.

K 54. členu:

Člen določa čas uveljavitve zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Predmet zakona

1. člen

(1) Ta zakon določa pravice, obveznosti in odgovornosti pravnih in fizičnih oseb ter javni interes Republike Slovenije na področju medijev.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva Sveta z dne 3. oktobra 1989 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov 89/552/EGS (UL L št. 298 z dne 17. 10. 1989, str. 23), kot je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 97/36/ES z dne 30. junija 1997 o spremembi Direktive 89/552/EGS o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov (UL L št. 202, z dne 30. 7. 1997, str. 60).

Mediji

2. člen

(1) Mediji po tem zakonu so časopisi in revije, radijski in televizijski programi, elektronske publikacije, teletext ter druge oblike dnevnega ali periodičnega objavljana uredniško oblikovanih programskih vsebin s prenosom zapisa, glasu, zvoka ali slike, na način, ki je dostopen javnosti.

(2) Programske vsebine po tem zakonu so informacije vseh vrst (vesti, mnenja, obvestila, sporočila ter druge informacije) in avtorska dela, ki se razširjajo prek medijev z namenom obveščanja, zadovoljevanja kulturnih, izobraževalnih in drugih potreb javnosti ter množičnega komuniciranja.

(3) Mediji niso bilteni, katalogi ali drugi nosilci objavljana informacij, ki so namenjeni izključno oglaševanju, poslovnemu komuniciranju, izobraževalnemu procesu ali notranjemu delu gospodarskih družb, zavodov in ustanov, društev, političnih strank, cerkvenih in drugih organizacij, šolska glasila, Uradni list Republike Slovenije, uradna glasila lokalnih skupnosti in druge uradne objave, plakati, letaki, prospekti in transparenti, ter video strani brez žive slike (neplačana obvestila), razen če je s tem zakonom določeno drugače.

Dejavnost razširjanja programskih vsebin

3. člen

Dejavnost razširjanja programskih vsebin zajema dejavnost izdajanja časopisov, revij ali periodike, radijsko in televizijsko dejavnost, ter izdajanje elektronskih publikacij ne glede na tehnično obliko nosilca, na katerem so izdane.

Javni interes na področju medijev

4. člen

(1) Republika Slovenija podpira medije pri ustvarjanju in razširjanju programskih vsebin, ki so pomembne:

- za uresničevanje pravice državljanov oziroma državljanek Republike Slovenije, Slovencev po svetu, pripadnikov oziroma pripadnic slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski, italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji ter romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, do javnega obveščanja in do obveščenosti;

- za zagotavljanje pluralnosti in raznolikosti medijev;
- za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete;
- za vzpodbujanje kulturne ustvarjalnosti na področju medijev;
- za kulturo javnega dialoga;
- za utrjevanje pravne in socialne države;
- za razvoj izobraževanja in znanosti.

(2) Republika Slovenija podpira razvoj tehnične infrastrukture na področju medijev.

(3) Republika Slovenija posebej podpira ustvarjanje in razširjanje programskih vsebin namenjenih slepim in gluhonemim v njih prilagojenih tehnikah ter razvoj ustrezne tehnične infrastrukture.

(4) Za sofinanciranje uresničevanja javnega interesa na področju medijev iz prejšnjih odstavkov zagotavlja Republika Slovenija sredstva v državnem proračunu.

Financiranje programskih vsebin medijev

4.a člen

(1) Republika Slovenija za zagotavljanje pluralnosti in demokratičnosti medijev zaradi svobode izražanja v Republiki Sloveniji pri ministrstvu, pristojnem za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pristojno ministrstvo) zagotavlja proračunska sredstva za medije z namenom izvajanja državne podpore pri uresničevanju javnega interesa v medijih.

(2) Republika Slovenija v okviru proračunskih sredstev za medije zagotavlja sredstva za:

- zagotavljanje pluralnosti in demokratičnosti splošoinformativnih tiskanih medijev;
- pluralnost in demokratičnost programskih vsebin radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij;
- razvijanje in sofinanciranje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa.

(3) Za razvoj programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega in študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa se nameni vsota, ki ustreza vrednosti 3% zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu. Sredstva, ki jih pridobi izdajatelj na razpisih pristojnega ministrstva na podlagi statusa posebnega pomena, lahko porabi samo za namene iz tretje alineje prejšnjega odstavka.

(4) Za uresničevanje ciljev iz drugega odstavka tega člena se iz proračunskih sredstev sofinancirajo programske vsebine medijev, pri čemer je pri radijskih in televizijskih medijih izvzeta Radiotelevizija Slovenija.

(5) Vlada Republike Slovenije z uredbo podrobneje določi način, postopek, pogoje in merila za izvedbo rednih javnih razpisov za sofinanciranje projektov iz proračunskih sredstev za medije, v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo.

(6) Izdajatelj, ki je dobil sredstva na javnem razpisu za sofinanciranje projektov iz proračunskih sredstev za medije in ni izpolnil pogojev, opredeljenih v razpisu, mora vrniti pridobljena sredstva.

(7) Člane strokovne komisije za presojo in ocenjevanje projektov sofinanciranja programskih vsebin za uresničevanje ciljev iz drugega odstavka tega člena v skladu z zakonom, ki ureja uresničevanje javnega

interesa za kulturo, imenuje minister oziroma ministrica, pristojna za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pristojni minister). Člani strokovne komisije ne morejo biti:

- funkcionarji, poslanci in delavci, zaposleni v državnih organih;
- člani vodstev političnih strank;
- delavci, ki so redno zaposleni pri izdajatelju medija ali v oglaševalski organizaciji;
- osebe, ki imajo kot zunanji sodelavci sklenjeno pogodbeno razmerje z izdajateljem medija ali z oglaševalsko organizacijo;
- osebe, ki imajo v lasti več kot 1 odstotek kapitala ali upravljavskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja medija ali v oglaševalski organizaciji.

(8) Pri obravnavanju projektov sofinanciranja programskih vsebin za uresničevanje ciljev iz drugega odstavka tega člena strokovna komisija upošteva pomen projekta za uresničevanje javnega interesa v medijih. Pri presoji meril, določenih v tem zakonu in podzakonskih aktih, strokovna komisija izhaja iz izsledkov rednih letnih raziskav stanja medijskega pluralizma v Republiki Sloveniji. Strokovna komisija enkrat letno pripravi poročilo o svojem delu, ki se predstavi javnosti.

(9) Pri obravnavanju sofinanciranja splošnoinformativnih tiskanih medijev strokovna komisija upošteva naslednja merila:

- zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije;
- kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave;
- povprečno število prodanih izvodov tiskanih medijev;
- povprečno število objavljenih izvirnih člankov v posamezni številki;
- obseg splošnoinformativnih, kulturnih, znanstvenostrokovnih, raziskovalnih in izobraževalnih programskih vsebin;
- pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščенosti;
- zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo;
- pomen za posamezno regijo oziroma lokalno skupnost.

(10) Pri obravnavanju sofinanciranja programskih vsebin radijskih in televizijskih programov ter elektronskih publikacij strokovna komisija upošteva naslednja merila:

- zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije;
- kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave;
- pomen projekta za razvoj slovenske kulture in jezika;
- pomen izvedbe v projektu predlaganih programskih vsebin za raznolik razvoj slovenske medijske krajine;
- pomen za ohranjanje slovenske nacionalne in kulturne identitete;
- pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščенosti;
- zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo.

(11) Pri obravnavanju sofinanciranja radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega, študentskega oziroma nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa strokovna komisija upošteva naslednja merila:

- zagotavljanje rednega in objektivnega ter uravnoveženega predstavljanja političnega delovanja in stališč raznih organizacij in posameznikov, zlasti politične pozicije in opozicije;
- kakovost, izvirnost, komunikativnost in aktualnost avtorske obravnave;
- pomen projekta za razvoj posameznih regij, lokalnih skupnosti ali posebnih vsebin;

- pomen izvedbe v projektu predlaganih programskih vsebin za raznolik razvoj slovenske medijske krajine;
- pomen za uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščenosti;
- nepridobitnost programa kot prednostno merilo;
- zagotavljanje večjega zaposlovanja ali sklepanja pogodbenih razmerij zaposlovanja novinarjev oziroma programskih delavcev, ki medij ustvarjajo;
- omogočanje uresničevanja pravice do javnega obveščanja in obveščenosti lokalnim in manjšinskim skupnostim in ali se razširja v manjšinskih jezikih;
- zagotavljanje upoštevanja načela kulturne raznolikosti, načela enakih možnosti spolov ter uveljavljanja strpnosti.

(12) Strokovnoupravne ter tehnično-administrativne naloge za strokovno komisijo za presojo in ocenjevanje projektov opravlja pristojno ministrstvo.

Prepoved spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti

8. člen

Prepovedano je z razširjanjem programskih vsebin spodbujati k narodni, rasni, verski, spolni ali drugi neenakopravnosti, k nasilju in vojni, ter izzivati narodno, rasno, versko, spolno ali drugo sovraštvo in nestrpnost.

Izdajatelj medija

9. člen

(1) Izdajatelj medija (v nadaljnjem besedilu: izdajatelj) je pravna ali fizična oseba, ki izvaja dejavnost razširjanja programskih vsebin, v skladu s tem zakonom.

(2) Izdajatelj samostojno oblikuje programsko zasnovo medija in nosi temeljno odgovornost za njeno izvajanje.

(3) Izdajatelj, ki v okviru medija dovoljuje komentiranje javnosti, mora oblikovati pravila za komentiranje ter jih javno objaviti na primernem mestu v mediju. Komentar, ki ni v skladu z objavljenimi pravili, mora biti umaknjen v najkrajšem možnem času po prijavi oziroma najpozneje v enem delovnem dnevu po prijavi.

(4) Dejavnost izdajatelja lahko obsega tudi ustvarjanje oziroma produkcijo programskih vsebin.

Razvid medijev

12. člen

(1) Izdajatelj mora pred začetkom izvajanja dejavnosti priglasiti medij pri pristojnem ministrstvu, zaradi vpisa v razvid.

(2) V predlogu za vpis v razvid je treba navesti:

- ime medija;
- ime ali firmo in sedež oziroma stalno prebivališče izdajatelja;
- odgovorno osebo izdajatelja, kadar je izdajatelj pravna oseba;
- zvrst in časovni interval razširjanja medija;
- ime in priimek odgovornega urednika;

- sedež uredništva oziroma odgovornega urednika;
- način in predvideno območje razširjanja programskih vsebin;
- jezik razširjanja programskih vsebin;
- vire in način financiranja;
- podatke o osebah, ki imajo najmanj pet (5) odstotni lastniški ali upravljalški delež oziroma delež glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja splošno-informativnega tiskanega dnevnika in tednika ter radijskega in televizijskega programa.

(3) Predlogu za vpis v razvid morajo biti priložena dokazila o izpolnjevanju posebnih pogojev iz 10. člena tega zakona, dokazilo o vpisu v sodni register, temeljni pravni akt izdajatelja, ki je v skladu s tem zakonom, ter programska zasnova, ki je v skladu s tem zakonom. Izdajatelj radijskega ali televizijskega programa mora pred začetkom oddajanja priložiti kopije pogodb, sklenjenih s kolektivnimi organizacijami za varstvo avtorske in sorodnih pravic na delih, ki se bodo radiodifuzno izvajala na njegovem programu.

(4) Izdajatelj ne more priglasiti medija, katerega ime bi bilo enako imenu medija, ki je že vpisan v razvid.

13. člen

(1) Pristojno ministrstvo mora medij vpisati v razvid, če so s strani predlagatelja izpolnjeni vsi predpisani pogoji iz tega zakona, in izdati odločbo o vpisu v razvid najpozneje v petnajstih (15) dneh od prejema predloga za vpis, ali pa v istem roku zahtevati dopolnitev predloga.

(

2) Če predlagatelj ne izpolnjuje pogojev za vpis v razvid, pristojno ministrstvo izda odločbo o zavrnitvi vpisa.

Vodenje razvida

14. člen

(1) Izdajatelj mora o spremembi podatkov iz drugega in tretjega odstavka 12. člena tega zakona in o prenehanju delovanja obvestiti pristojno ministrstvo v petnajstih (15) dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja.

(2) Izdajatelj mora dati pristojnemu ministrstvu tudi druge podatke, kadar jih le-to zahteva zaradi izvajanja veljavnih predpisov s področja medijev.

(3) Izdajatelj radijskega ali televizijskega programa mora vsako leto do konca meseca marca poslati pisno poročilo o izvajanju dejavnosti in uresničevanju programske zasnove Agenciji za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija).

(4) **(prenehal veljati).**

(5) Podatki iz razvida, razen podatkov o virih in načinu financiranja ter programskih zasnov radijskih in televizijskih programov, ki še niso začeli oddajati, so dostopni zainteresirani javnosti. Način vodenja razvida, ter postopek za vpis v razvid in za posredovanje podatkov iz njega, natančneje določi pristojni minister.

Izbris iz razvida

15. člen

(1) Pristojno ministrstvo izbrši medij iz razvida v naslednjih primerih:

- če izdajatelj v štiriindvajsetih (24) mesecih po vpisu v razvid ne pridobi dovoljenja za izvajanje dejavnosti iz 105. člena tega zakona, kadar je to dovoljenje potrebno po tem zakonu, ali če se mu to dovoljenje trajno prekliče, oziroma preneha veljati;
- če izdajatelj kljub pisnemu opozorilu nadaljuje s hudimi kršitvami zakona;
- če medij ne deluje več kot šest (6) mesecev, razen v primerih, ko izhaja v daljših časovnih intervalih;
- če izdajatelj ne izpolnjuje več pogojev za vpis v razvid.

(2) Pristojno ministrstvo lahko izbriše iz razvida radijski ali televizijski program le na podlagi odločitve ali predhodnega soglasja agencije.

(3) O izdaji odločbe o izbrisu radijskega ali televizijskega programa iz razvida pristojno ministrstvo v osmih (8) dneh obvesti agencijo.

Prepoved izvajanja dejavnosti

14. člen

(1) Izdajatelj ne sme razširjati programskih vsebin prek medija, ki ni vpisan v razvid pri pristojnem ministrstvu.

(2) Pristojni inšpektor lahko v primeru kršitev tega zakona izda odločbo o odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti in določi rok za njihovo odpravo.

(3) Pristojni inšpektor lahko izdajatelju, ki razširja programske vsebine prek medija, ne da bi bil vpisan v razvid, prepove opravljanje dejavnosti, ter mu zaseže delovne priprave, izdelke in material, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti.

Programska zasnova

17. člen

(1) Namen izdajanja in temeljna vsebinska izhodišča za delovanje medija določi izdajatelj s programsko zasnovo. Programska zasnova radijskega in televizijskega programa mora vsebovati tudi programsko shemo, ki določa:

- zvrsti programskih vsebin oziroma njihovo razvrstitev v posamezne sklope;
- predvidena kvantitativna razmerja med posameznimi vsebinskimi sklopi;
- predviden maksimalni obseg oglaševalskih vsebin;
- predviden obseg lastne produkcije in produkcije slovenskih avdiovizualnih del.

(2) Izdajatelj televizijskega programa s programsko zasnovo določi tudi izhodiščni delež del evropske avdiovizualne produkcije, evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov, ter slovenskih avdiovizualnih del.

(3) Pred temeljno spremembo ali bistveno dopolnitvijo programske zasnove mora izdajatelj pridobiti mnenje uredništva.

(4) Za temeljno spremembo oziroma bistveno dopolnitev programske zasnove radijskega ali televizijskega programa mora izdajatelj pridobiti predhodno soglasje agencije in priložiti mnenje uredništva o nameravani spremembi oziroma dopolnitvi.

(5) Programska zasnova je sestavni del pogodbe o zaposlitvi med izdajateljem in urednikom ter med izdajateljem in novinarjem. Posebne pravice urednika in novinarja, ki nastanejo zaradi sprememb ali dopolnitev programske zasnove, se določijo s panožno kolektivno pogodbo.

(6) Določba drugega odstavka tega člena ne velja za izdajatelje televizijskih programov iz 77., 79. in 80. člena tega zakona, če je posamezen program namenjen lokalnemu občinstvu in ni vključen v nacionalno programsko mrežo.

(7) Določbe tega člena ne veljajo za televizijske programe, specializirane za TV prodajo ali za samooglaševanje iz 96. člena tega zakona.

Pravica do popravka objavljenega obvestila

26. člen

(1) Vsakdo ima pravico od odgovornega urednika zahtevati, da brezplačno objavi njegov popravek objavljenega obvestila, s katerim sta bila prizadeta njegova pravica ali interes.

(2) Objava popravka se lahko zahteva v 30 dneh od dneva, ko je zainteresirana oseba izvedela za objavo obvestila, vendar najpozneje v treh mesecih od objave obvestila.

(3) Z izrazom obvestilo je mišljena vsaka objava vsebine, s katero sta lahko prizadeta pravica ali interes posameznika, organizacije ali organa, ne glede na to, ali je bila vsebina objavljena v obliki vesti, komentarja oziroma v kakršni koli drugi obliki.

(4) Z izrazom popravek ni mišljen samo popravek v ožjem smislu, to je zanikanje oziroma popravljanje zatrjevanih napačnih ali neresničnih navedb v objavljenem obvestilu, ampak tudi navajanje oziroma prikaz drugih ali nasprotnih dejstev in okoliščin, s katerimi prizadeti spodbija ali z namenom spodbijanja bistveno dopolnjuje navedbe v objavljenem besedilu.

27. člen

(1) Popravek se mora objaviti brez sprememb in dopolnitev. Dopustni so samo pravopisni popravki pod pogojem, da je o njih prizadeti obveščen in se z njimi strinja.

(2) Popravek mora biti objavljen:

- če medij izhaja mesečno ali v večjih časovnih presledkih in zahteva po objavi prispe vsaj 14 dni pred izidom, v prvi izdaji oziroma oddaji medija po prejemu popravka;
- v vseh drugih primerih najkasneje v drugi izdaji oziroma enakovredni oddaji medija po prejemu popravka;
- pri elektronskih publikacijah v roku 48 ur po prejemu popravka.

(3) Vsaka objava mora biti jasno označena kot popravek, lahko pa tudi z oznako »prikaz nasprotnih dejstev«. Objava mora vsebovati ime prizadetega in navedbo, na kateri članek oziroma oddajo se nanaša.

(4) Popravek mora biti objavljen v taki obliki in na takem mestu, da ima njegova objava enako vrednost kot članek ali prispevek, na katerega se nanaša. Če izhaja medij v več izdajah ali ima več programov, se mora popravek objaviti v tistih izdajah oziroma programih, v katerih je bil objavljen članek ali prispevek, na katerega se popravek ali prikaz nasprotnih dejstev nanaša. Kadar se popravek nanaša na dva ali več obvestil, ki so obravnavala isti dogodek oziroma isto osebo in so bila objavljena v različnih medijih istega izdajatelja, se popravek objavi v vseh teh medijih.

(5) Pri tiskanih medijih se šteje, da je popravek objavljen na enakovrednem mestu, če je popravek objavljen na isti strani znotraj iste rubrike in v enaki ter enako veliki pisavi kot članek, na katerega se nanaša. Če je bil izvorni članek objavljen na naslovnici časopisa zadostuje opozorilo na naslovnici, da je popravek objavljen znotraj tiskanega medija. Iz opozorila na naslovnici mora biti razvidno, da gre za popravek, opozorilo na naslovnici pa mora vsebovati najmanj predmet zanikanja oziroma prikaza nasprotnih dejstev, in če je bilo v izvornem članku objavljeno ime prizadetega, tudi ime. Če je bila trditev, na katero se popravek nanaša, postavljena v naslovu, se šteje, da je izpolnjen pogoj objave na enakem mestu ali enakovrednem mestu, če zajema naslov popravka isti prostor kot naslov članka, na katerega se nanaša. V primeru, ko gre za objavo opozorila na naslovnici, pa mora opozorilo na naslovnici obsegati najmanj isti prostor, kot ga je obsegal naslov članka, na katerega se popravek nanaša.

(6) Objava v radijskih ali televizijskih programih in drugih v tehničnem pogledu enakih programih mora biti prebrana. Če se je izvorno obvestilo v teh programih ponavljalo, zadostuje enkratna objava popravka v tistem časovnem pasu, ki ima največjo poslušanost oziroma gledanost.

(7) Če je bil izvorni prispevek prikazan v sliki, mora biti tudi popravek objavljen s sliko.

(8) Odgovorni urednik medija mora prizadetega v roku 24 ur po prejemu popravka obvestiti, v kateri številki oziroma oddaji bo objavljen zahtevani popravek, oziroma, da zavrača objavo.

(9) V primeru, da odgovorni urednik zavrne objavo popravka, mora svojo odločitev pisno obrazložiti. V svoji obrazložitvi mora jasno in nedvoumno navesti, katere navedbe v popravku so razlog za zavrnitev objave.

31. člen

(1) Odgovorni urednik mora objaviti popravek, razen v naslednjih primerih:

- če se zahtevani popravek ne nanaša na obvestilo, na katero se sklicuje zainteresirana oseba;
- če zahtevani popravek v ničemer ne zanika navedb v obvestilu in se v njem tudi ne navaja oziroma prikazuje drugih ali nasprotnih dejstev in okoliščin, s katerimi bi prizadeti spodbijal ali z namenom spodbijanja bistveno dopolnjeval navedbe v objavljenem besedilu;
- če bi bila objava popravka v nasprotju z zakonom;
- če zahteve za objavo popravka s strani državnega organa oziroma pravne osebe ni podpisala pooblaščenca oseba ali oseba, ki bi bila s strani tega organa oziroma pravne osebe pooblaščenca za odnose z javnostmi;
- če je popravek napisan žaljivo;
- če je zahtevani popravek nesorazmerno daljši od obvestila, v katerem so navedbe, zaradi katerih se daje, oziroma od dela obvestila, na katerega se neposredno nanaša;
- če je bila zahteva za objavo popravka dana po preteku roka iz drugega odstavka 26. člena tega zakona;
- če je bila zahtevana objava popravka z isto vsebino, kot jo ima zahtevani popravek, o katerem teče spor pred sodiščem zaradi zavrnitve ali neustreznosti načina njegove objave.

(2) Odgovorni urednik mora o zavrnitvi popravka odločiti znotraj roka iz osmega odstavka 27. člena tega zakona in v tem roku svojo odločitev o zavrnitvi objave oziroma popravka posredovati pisno po priporočeni pošti osebi, ki je zahtevala objavo popravka.

47. člen

(delno se preneha uporabljati)

(1) Prepovedano je prikrito oglaševanje, ki naj bi prepričalo bralca, poslušalca oziroma gledalca, da v primeru objave posameznega oglasa ne gre za oglaševalske vsebine. Za prikrito oglaševanje odgovarjata naročnik objave in odgovorni urednik. V primeru prikritega oglaševanja velja domneva, da je bilo storjeno z namenom.

(2) Pri oglaševanju je prepovedano uporabljati tehnične postopke, ki bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem ne omogočajo zavestnega zaznavanja oglaševanih vsebin.

(3) Z oglaševanjem se ne sme:

- prizadeti spoštovanja človekovega dostojanstva;
- vzpodbujati rasne, spolne ali narodnostne diskriminacije in verske ali politične nestrpnosti;
- vzpodbujati dejanj, ki škodujejo zdravju in varnosti ljudi ali zaščitijo okolja ali kulturne dediščine;
- žaliti verskih ali političnih prepričanj;
- škoditi interesom uporabnikov.

(4) Oglaševanje alkoholnih pijač prek medijev in na nosilcih iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona je prepovedano, razen če je z zakonom določeno drugače.

Omejitve lastništva

56. člen

(1) Izdajatelj splošno - informativnega tiskanega dnevnika ter fizična in pravna oseba ali skupina povezanih oseb, ki ima v kapitalu oziroma premoženju tega izdajatelja več kot dvajset (20) odstotni lastniški delež ali več kot dvajset (20) odstotkov upravljalških oziroma glasovalnih pravic, ne more biti tudi izdajatelj ali soustanovitelj izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa, niti ne more izvajati radijske in televizijske dejavnosti.

(2) Izdajatelj radijskega oziroma televizijskega programa ter fizična ali pravna oseba ali skupina povezanih oseb, ki ima v njegovem premoženju več kot dvajset (20) odstotni lastniški delež ali več kot dvajset (20) odstotkov upravljalških oziroma glasovalnih pravic, ne more biti tudi izdajatelj oziroma soustanovitelj izdajatelja splošno - informativnega tiskanega dnevnika.

(3) Izdajatelj, pravna ali fizična oseba, ali skupina povezanih oseb iz prvega in iz drugega odstavka tega člena ima lahko največ dvajset (20) odstotni lastniški delež ali dvajset (20) odstotni delež upravljalških oziroma glasovalnih pravic v premoženju drugega izdajatelja, razen v primerih, ko ta zakon določa drugače.

Omejevanje koncentracije

58. člen

(1) Vsakdo, ki želi pridobiti več kot 20 odstotkov lastninskega ali upravljalškega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa ali izdajatelja splošoinformativnega tiskanega dnevnika, mora za veljavno sklenitev pravnega posla ali veljavno sprejetje sklepa skupščine ali drugega pristojnega organa družbe dobiti predhodno soglasje pristojnega ministrstva.

(2) Vsi pravni posli ali sklepi skupščine ali drugega pristojnega organa družbe, ki se sklenejo v nasprotju s prejšnjim odstavkom, so nični.

(3) Pristojno ministrstvo lahko izdajo soglasja zavrne tisti osebi iz prvega odstavka tega člena, ki bi s pridobitvijo lastninskega ali upravljaljskega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic:

- sama ali skupno po povezanih osebah imela prevladujoč položaj na oglaševalskem trgu;
- ustvarila prevladujoč položaj v medijskem prostoru, tako da bi sama ali skupno po povezanih osebah dosegla več kot 15 odstotkov pokritosti prebivalstva na območju Republike Slovenije z analognimi prizemeljskimi radijskimi programi glede na celotno pokritost prebivalstva tega območja z vsemi radijskimi programi, ki se razširjajo s prizemeljsko analogno radijsko tehniko, ki se razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiodifuzijo;
- ustvarila prevladujoč položaj v medijskem prostoru, tako da bi sama ali skupno po povezanih osebah dosegla več kot 30 odstotkov pokritosti prebivalstva na območju Republike Slovenije z analognimi prizemeljskimi televizijskimi programi glede na celotno pokritost prebivalstva tega območja z vsemi televizijskimi programi, ki se razširjajo s prizemeljsko analogno radijsko tehniko, ki se razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiodifuzijo;
- sama ali skupno po povezanih osebah imela prevladujoč položaj na trgu, tako da bi število izvodov njenih dnevnikov preseгло 40 odstotkov vseh prodanih izvodov splošoinformativnih tiskanih dnevnikov v Republiki Sloveniji, ki izhajajo najmanj trikrat tedensko.

(4) V delež iz prvega odstavka tega člena se všttevajo deleži oziroma delnice z glasovalno pravico:

- obvladujočih in odvisnih podjetij osebe iz prvega odstavka tega člena;
- ki jih je pridobila tretja oseba v svojem imenu in za račun osebe iz prvega odstavka tega člena;
- ki jih je pridobila oseba iz prvega odstavka tega člena po povezanih osebah iz 57. člena tega zakona.

(5) Pred izdajo soglasja za pridobitev deleža iz prvega odstavka tega člena si pristojno ministrstvo pridobi podatke od Agencije za trg vrednostnih papirjev.

(6) Pred izdajo soglasja za pridobitev več kot 20 odstotkov lastninskega ali upravljaljskega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa si pristojno ministrstvo od agencije priskrbi podatke o pokritosti prebivalstva z radijskimi in televizijskimi programi iz druge in tretje alineje tretjega odstavka tega člena.

(7) Za izdajo soglasja za pridobitev več kot 20 odstotkov lastninskega ali upravljaljskega deleža oziroma deleža glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa ter po pridobitvi podatkov in mnenja iz petega in šestega odstavka tega člena si pristojno ministrstvo pridobi mnenje Sveta za radiodifuzijo.

(8) Agencija na podlagi predhodnega soglasja pristojnega ministrstva izda predpis, s katerim predpiše način ugotavljanja pokritosti območja iz druge in tretje alineje tretjega odstavka tega člena.

Nezdružljivost opravljanja radijske in televizijske dejavnosti

59. člen

(1) Posamezen izdajatelj lahko izvaja samo radijsko ali pa samo televizijsko dejavnost, razen če je z zakonom urejeno drugače.

(2) Določba prejšnjega odstavka ne velja, če izdajatelj pridobi ustrezno dovoljenje na podlagi 105. člena tega zakona.

Nezdružljivost opravljanja telekomunikacijske ter radijske in televizijske dejavnosti

61. člen

(1) Operater, ki izvaja telekomunikacijske storitve, določene v 111. členu tega zakona ali v zakonu, ki ureja telekomunikacije, ne more biti tudi izdajatelj radijskega ali televizijskega programa in ne sme razširjati programskih ali oglaševalskih vsebin, razen kadar pridobi dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti iz 105. člena tega zakona.

(2) Operaterju se izda dovoljenje iz tretjega odstavka 105. člena tega zakona ob smiselnem upoštevanju meril iz drugega odstavka 104. člena tega zakona.

Objava podatkov v Uradnem listu Republike Slovenije

64. člen

(1) Izdajatelj mora vsako leto najpozneje do konca februarja objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije naslednje podatke: ime, priimek in stalno prebivališče fizične osebe oziroma firmo in sedež pravne osebe, ki ima v njegovem premoženju najmanj pet (5) odstotni delež kapitala ali najmanj pet (5) odstotni delež upravljalških oziroma glasovalnih pravic; imena članov uprave oziroma organa upravljanja in nadzornega organa izdajatelja.

(2) Spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka mora izdajatelj sporočiti Uradnemu listu Republike Slovenije najpozneje v tridesetih (30) dneh od njihovega nastanka.

(3) Uradni list Republike Slovenije mora objaviti podatke iz prvega in drugega odstavka tega člena najpozneje v petnajstih (15) dneh od prejema naročila za objavo.

Radijska in televizijska dejavnost

65. člen

(delno se preneha uporabljati)

Radijska in televizijska dejavnost po tem zakonu je izvirno razširjanje oziroma prenašanje ali oddajanje programskih vsebin prek kablov ali po zraku, vključno prek satelita, v kodirani ali dekodirani obliki, z namenom priobčevanja teh vsebin javnosti. V ta pojem so vključene tudi oblike medsebojnega posredovanja radijskih in televizijskih programskih vsebin med posameznimi izdajatelji z namenom, da bi bile priobčene javnosti.

Lastna produkcija

67. člen

(1) Za programske vsebine, nastale v lastni produkciji, štejejo informativne, kulturno-umetniške, izobraževalne, zabavne in kontaktne oddaje, komentirane glasbene, športne in druge oddaje ter druge izvirne programske vsebine, katerih producent je izdajatelj programa sam, ali pa so bile izdelane po njegovem naročilu in za njegov račun.

(2) Če je pri izdelavi programskih vsebin sodelovalo več izdajateljev z vložki, se v delež lastne produkcije vsakemu šteje sorazmeren delež vložka.

(3) V kvoto lastne produkcije se všttevajo tudi premiere in prve ponovitve slovenskih avdiovizualnih del, če ustrezajo tudi pogojem iz 69., 70., 71. in 72. člena tega zakona.

(4) V kvoto lastne produkcije radijskih programov se v skladu z določbami 86. člena tega zakona všteva tudi predvajanje slovenske glasbe. Slovenska glasba po tem zakonu je glasba slovenskega izvora, in zajema pojem vokalne, vokalno-instrumentalne in instrumentalne glasbe.

(5) Oglasi, vključno z radijsko in TV - prodajo, ter neplačana obvestila (videostrani), ne štejejo za programske vsebine, nastale v lastni produkciji.

(6) Pristojno ministrstvo, na predlog Sveta za radiodifuzijo, s podzakonskim aktom določi podrobnejša merila za opredelitev vsebin iz tega člena.

Lokalni radijski in televizijski programi

77. člen

(1) Lokalni radijski program je program, ki pokriva območje ene ali več lokalnih skupnosti oziroma pokriva območje, ki s prizemeljskim radiodifuznim oddajanjem pokriva območja, na katerih živi največ 10 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije in ima v oddajnem času med 6. in 20. uro dnevno najmanj 20 odstotkov lokalnih vsebin lastne produkcije.

(2) Lokalni televizijski program je program, ki pokriva območje ene ali več lokalnih skupnosti oziroma pokriva območje, ki s prizemeljskim radiodifuznim oddajanjem pokriva območja, na katerih živi največ 10 odstotkov prebivalstva Republike Slovenije in ima v oddajnem času med 8. in 24. uro dnevno najmanj 20 odstotkov lokalnih vsebin lastne produkcije.

(3) Minimalni čas oddajanja lokalnega televizijskega programa znaša tri (3) ure dnevno in štiri (4) dni v tednu.

(4) Izjemoma lahko pridobi status lokalnega radijskega ali televizijskega programa tudi program, ki ne dosega predpisanega deleža lokalnih vsebin lastne produkcije iz tega člena, če se tak program razširja na demografsko ogroženem ali gospodarsko nerazvitem območju, in če na tem območju ni drugega lokalnega radijskega oziroma televizijskega programa, pod pogojem da izdajatelj izpolnjuje tudi pogoje iz drugega in tretjega odstavka 81. člena.

78. člen

(1) Izdajatelj iz tega člena lahko pridobi status lokalnega radijskega oziroma televizijskega programa, če izpolnjuje tudi naslednje posebne pogoje:

- da je v programu zagotovljeno objektivno in nepristransko obveščanje prebivalcev lokalne skupnosti ter uravnoteženo predstavljanje različnih mnenj in stališč o političnih, kulturnih, verskih, gospodarskih in drugih vprašanjih, pomembnih za njihovo življenje in delo;
- da je imenovan programski odbor, v katerem so zastopani interesi lokalne skupnosti s področja gospodarstva, kulture, izobraževanja in športa ter izdajatelja programa;
- da so programske vsebine pretežno lokalnega značaja in jih sooblikujejo prebivalci lokalne skupnosti;
- da razširjajo programske vsebine iz življenja in dela Slovencev v zamejstvu, pripadnikov italijanske in madžarske skupnosti ter Romov, če so vidne in slišne na območjih, kjer te skupnosti živijo;
- da je v primerjavi z ostalimi radijskimi oziroma televizijskimi programi, ki izpolnjujejo kriterije iz tega člena in oddajajo na istem območju, v dnevnem času tega programa zagotovljen večji delež programskih vsebin lokalnega značaja;
- da izdajatelj, ki zaprosi, da se njegovemu programu dodeli status posebnega pomena, v okviru svoje dejavnosti ne sme izdajati drugih programov. Če izdaja druge programe, morajo za pridobitev statusa izpolnjevati pogoje vsi programi;

- da za status posebnega pomena lokalnih radijskih in televizijskih programov lahko zaprosi izdajatelj, pri katerem imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas s polnim delovnim časom vsaj trije delavci, za regionalne in nepridobitne radijske in televizijske programe pa izdajatelj, pri katerem ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas s polnim delovnim časom vsaj šest delavcev.

(2) Programski odbor iz druge alineje prejšnjega odstavka, ki ima najmanj tri (3) člane, spremlja uresničevanje programske zasnove, seznanja odgovornega urednika s svojimi stališči in predlogi, daje mnenje k programski zasnovi in opravlja druge naloge v skladu s tem zakonom in aktom o ustanovitvi programskega odbora. Akt o ustanovitvi programskega odbora ter njegove spremembe oziroma dopolnitve mora izdajatelj v petnajstih (15) dneh po sprejemu poslati v vednost agenciji.

(3) Odločbo o dodelitvi statusa lokalnega radijskega ali televizijskega programa izda agencija, po predhodnem mnenju pristojnega ministrstva.

(4) agencija lahko v primeru, če lokalni radijski ali televizijski program ne izpolnjuje več predpisanih pogojev iz tega člena, status z odločbo odvzame in o tem obvesti pristojno ministrstvo.

Regionalni radijski in televizijski programi

79. člen

(1) Regionalni radijski ali televizijski program je program, ki je namenjen prebivalcem območja (pokrajine, mesta), na katerem živi več kot deset (10) in ne več kot petdeset (50) odstotkov prebivalcev Republike Slovenije in ki v oddajnem času med 6. in 20. uro obsega najmanj trideset (30) odstotkov regionalnih vsebin lastne produkcije za radijski program in v oddajnem času med 8. in 24. uro najmanj trideset (30) odstotkov za televizijski program.

(2) Regionalni program lahko ustvarja, praviloma pripravlja in oddaja en izdajatelj, ali pa se z namenom razširjanja takšnega programa organizacijsko in programsko povežejo izdajatelji lokalnih radijskih ali televizijskih programov.

(3) Minimalni čas oddajanja regionalnega televizijskega programa znaša pet (5) ur dnevno in se mora predvajati vsakodnevno.

(4) Glede izpolnjevanja pogojev za pridobitev statusa regionalnega radijskega ali televizijskega programa in za izvajanje njegove dejavnosti se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.

(5) Odločbo o dodelitvi statusa regionalnega radijskega ali televizijskega programa izda agencija, po predhodnem mnenju pristojnega ministrstva. Agencija lahko v primeru, če regionalni radijski ali televizijski program ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, status z odločbo odvzame in o tem takoj obvesti pristojno ministrstvo.

Nepridobitni radijski in televizijski programi

81. člen

(1) Za nepridobitni program šteje radijski program, ki v dnevnem oddajnem času obsega najmanj trideset (30) odstotkov lastne produkcije informativnih, umetniških, izobraževalnih in kulturno-zabavnih vsebin, in televizijski program, ki v dnevnem oddajnem času obsega najmanj trideset (30) odstotkov vsebin iz tega odstavka.

(2) Presežek prihodkov nad odhodki oziroma dobiček od dejavnosti iz prejšnjega odstavka sme izdajatelj uporabiti samo za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, v skladu s svojim temeljnim pravnim aktom.

(3) Plače zaposlenih ter nadomestila za plače članov organov upravljanja in nadzora pri izdajatelju ter druga nadomestila (potni stroški, dnevnice itd.) ne smejo presežati tarif, ki jih veljavni predpisi in kolektivna pogodba zaposlenih v kulturi določajo za javne zavode.

(4) Programi, ki s prizemeljskim radiodifuznim oddajanjem ne dosežejo več kot 30 odstotkov prebivalstva RS, lahko dobijo nepridobiten status, če izpolnjujejo programske zahteve iz 77. člena ter dodatne zahteve iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Programi, ki že imajo dodeljen status posebnega lokalnega ali regionalnega pomena, lahko dobijo nepridobiten status po uskladitvi z drugim in tretjim odstavkom tega člena.

(6) Izdajatelj, ki zaprosi, da se njegovemu programu dodeli status nepridobitnega programa, ne sme v okviru svoje dejavnosti izdajati pridobitnih programov.

(7) Odločbo o dodelitvi ali odvzemu statusa nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa, po predhodnem mnenju Sveta za radiodifuzijo, izda pristojno ministrstvo.

Programi posebnega pomena

82. člen

(1) Republika Slovenija v skladu s 4. členom tega zakona podpira dejavnost radijskih in televizijskih programov iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena tega zakona, ki so posebnega pomena za slovensko kulturo s sredstvi državnega proračuna.

(2) **(razveljavljen)**

(3) **(prenehal veljati)**

(4) **(črtan)**

(5) **(črtan)**

(6) Pristojno ministrstvo na predlog Sveta za radiodifuzijo sprejme podzakonski akt, v katerem se v skladu s tem zakonom podrobneje določijo postopek in pogoji za pridobitev oziroma odvzem statusa programov posebnega pomena.

Delež lastne produkcije

85. člen

(1) Delež lastne produkcije, mora obsegati najmanj dvajset (20) odstotkov dnevnega oddajnega časa vsakega televizijskega programa, od tega najmanj šestdeset (60) minut med 18. in 22. uro, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(2) Ponovitev radijske ali televizijske oddaje mora biti jasno označena. V delež iz prejšnjega odstavka se lahko vštevajo samo še prva ponovitev oddaje, razen ponovitev televizijskih pogovornih programov.

(3) Najmanj trideset (30) odstotkov dnevnega oddajnega časa vsakega radijskega programa morajo obsegati vsebine lastne produkcije, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

Delež slovenske glasbe v radijskih in televizijskih programih

86. člen

(1) Najmanj 20 odstotkov vse dnevno predvajane glasbe vsakega radijskega in televizijskega programa mora biti slovenska glasba oziroma glasbena produkcija slovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev. **(delno razveljavljen)**

(2) Delež vse dnevno predvajane glasbe iz prejšnjega odstavka znaša najmanj 40 odstotkov, ko gre za vsak posamezni program Radiotelevizije Slovenija. Delež vse dnevno predvajane glasbe znaša najmanj 25 odstotkov, ko gre za radijske in televizijske programe posebnega pomena.

(3) Določbe tega člena ne veljajo za radijske in televizijske programe, ki so namenjeni madžarski in italijanski narodni skupnosti.

86.a člen

(1) Delež iz prvega oziroma drugega odstavka prejšnjega člena mora biti dosežen glede na predvajano glasbo v oddajnem času med 0. in 6. uro, v oddajnem času med 6. in 18. uro in v oddajnem času med 18. in 24. uro. **(delno razveljavljen)**

(2) Najmanj 70 odstotkov deleža iz prejšnjega odstavka mora predstavljati glasba, ki je izključno ali v večinskem delu izvajana v slovenskem jeziku, razen ko gre za radijske in televizijske programe, ki v večinskem delu predvajajo instrumentalno glasbo. **(delno razveljavljen)**

(3) Najmanj četrtno deleža iz prvega odstavka tega člena mora predstavljati slovenska glasba, prvič predvajana pred največ dvema letoma. **(delno razveljavljen)**

(4) Pristojno ministrstvo z namenom izvajanja določbe prejšnjega odstavka in nadzora nad njim upravlja evidenco skladb, ki sodijo v okvir deleža glasbe iz prejšnjega odstavka. V evidenci pristojno ministrstvo obdeluje podatke o naslovu skladbe in njihovem avtorju oziroma izvajalcu ter datumu prvega predvajanja, ki jih pristojnemu ministrstvu prigrasijo avtorji oziroma izvajalci. Evidenca je javno dostopna na spletni strani pristojnega ministrstva. **(delno razveljavljen)**

(5) Obveznost zagotavljanja deleža glasbe iz tretjega odstavka tega člena ne velja v času, ko je glede na podatke iz evidence iz prejšnjega odstavka za zagotavljanje deleža glasbe, prvič predvajane pred največ dvema letoma, na voljo manj kot 100 skladb. **(delno razveljavljen)**

(6) Določbe tega člena se ne uporabljajo za radijske in televizijske programe, ki so namenjeni madžarski ali italijanski narodni skupnosti, in za 3. program Radia Slovenija – program Ars.

Delež slovenskih avdiovizualnih del

87. člen

(1) Izdajatelj vsakega televizijskega programa si mora prizadevati za to, da slovenska avdiovizualna dela obsegajo pomemben delež letnega oddajnega časa.

(2) Slovenska avdiovizualna dela morajo v vsakem televizijskem programu izdajatelja obsegati najmanj dva (2) odstotka letnega oddajnega časa. Izdajatelj mora vsako leto povečevati delež teh del v primerjavi z njegovim obsegom v letnem oddajnem času v prejšnjem letu, dokler ta delež ne obsega najmanj pet (5) odstotkov letnega oddajnega časa, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(3) V letni oddajni čas iz tega člena niso vključeni oglasi in TV - prodaja.

Omejitve obsega oglaševanja

97. člen
(delno se preneha uporabljati)

(1) Skupni obseg oglasov, TV - prodaje oziroma radijske prodaje in drugih plačanih obvestil v radijskem ali televizijskem programu ne sme presegati dvajset (20) odstotkov dnevnega oddajnega časa in ne dvajset (20) odstotkov v celi uri, razen kadar ta zakon določa drugače.

(2) Skupni obseg oglasov, v katerem niso vključena TV prodaja in druga plačana obvestila, v televizijskem programu ne sme presegati petnajst (15) odstotkov dnevnega oddajnega časa, razen kadar ta zakon določa drugače.

(3) Dnevni oddajni čas iz prejšnjih odstavkov ne vključuje prodajnih TV oken.

(4) Največje dovoljeno število prodajnih TV oken na dan je osem (8). Njihovo skupno trajanje ne sme presegati treh (3) ur na dan. Biti morajo jasno označena kot prodajna TV okna, z optičnimi in akustičnimi znaki.

(5) Omejitve iz tega člena se ne nanašajo na vsebine, določene v drugem odstavku 46. člena tega zakona.

(6) Določbe tega člena, razen določb prejšnjega odstavka, ne veljajo za programe Radiotelevizije Slovenije ter za lokalne, regionalne, študentske in nepridobitne radijske in televizijske programe.

Omejitve obsega oglaševanja za posebne radijske in televizijske programe

98. člen
(delno se preneha uporabljati)

(1) Skupni obseg oglasov in drugih plačanih obvestil, objavljenih prek programov Radiotelevizije Slovenija, ne sme presegati petnajst (15) odstotkov dnevnega oddajnega časa.

(2) Skupni obseg oglasov, objavljenih v programih Radiotelevizije Slovenija, ne sme presegati deset (10) odstotkov dnevnega oddajnega časa.

(3) Delež oglasov in drugih plačanih obvestil v programih Radiotelevizije Slovenija v okviru cele ure ne sme preseči dvanajst (12) minut, v času med 18. in 23. uro pa v okviru cele ure ne sme preseči devet (9) minut.

(4) **(prenehal veljati)**

(5) Obseg oglasov in drugih plačanih obvestil v lokalnih, regionalnih, študentskih in nepridobitnih radijskih in televizijskih programih ne sme presegati petnajst (15) odstotkov dnevnega oddajnega časa in ne dvanajst (12) minut na uro.

(6) Radijska in TV - prodaja v radijskih in televizijskih programih iz prejšnjega odstavka ni dovoljena.

(7) Plačana video obvestila v lokalnih, regionalnih, študentskih in nepridobitnih televizijskih programih ter v televizijskih programih, ki pokrivajo največ petdeset (50) odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, in ki so vidni ali slišni izključno znotraj njenih meja, se ne všttevajo v delež oglasov po tem zakonu, če njihovo skupno trajanje dnevno ne presega dnevnega trajanja drugih oddaj, v katerega se ne všttevajo oglasi.

Posebna omejitev za novinarje in voditelje poročil

99. člen

(1) Novinarji in voditelji televizijskih poročil ne smejo nastopati v oglaševanju.

(2) Prepoved iz prejšnjega odstavka velja tudi za novinarje in voditelje poročil radijskih programov RTV Slovenija.

Dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti

105. člen

(1) Dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje) izda agencija izdajatelju radijskega oziroma televizijskega programa po postopku in pod pogoji iz tega zakona.

(2) Vložnik vloge za pridobitev dovoljenja mora izpolnjevati naslednje pogoje:
registrirana radijska oziroma televizijska dejavnost;
odločba pristojnega ministrstva o vpisu radijskega oziroma televizijskega programa v razvid medijev.

(3) Vloga za pridobitev dovoljenja mora vsebovati:

- podatke o vrsti dejavnosti (radijska ali televizijska);
- ime programa;
- programske zahteve, ki jih bo izdajatelj upošteval pri razširjanju programa.

(4) Agencija s svojim aktom predpiše, katere programske zahteve mora izdajatelj določiti v svoji vlogi in pogoje, pod katerimi jih lahko spreminja.

(5) Izdajatelj radijskega ali televizijskega programa, ki je dobil dovoljenje, lahko za razširjanje svojega radijskega ali televizijskega programa dobi pravico do uporabe radijskih frekvenc za razširjanje radijskih in televizijskih programov v analogni tehniki oziroma pravico do razširjanja radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki v skladu s tem zakonom in z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije.

(6) Med trajanjem začasnega preklica dovoljenja imetnik dovoljenja nima pravice izvajati dejavnosti iz tega dovoljenja.

(7) Z razveljavitvijo dovoljenja prenehajo veljati vse odločbe, s katerimi je bila izdajatelju podeljena pravica do uporabe radijskih frekvenc za razširjanje radijskih in televizijskih programov v analogni tehniki oziroma pravica do razširjanja radijskih in televizijskih programov na razpisanem območju v digitalni tehniki.

106. člen

(1) Odločba o dovoljenju iz prejšnjega člena tega zakona ima naslednje obvezne sestavine:

- podatke o izdajatelju programa;
- podatke o vrsti dejavnosti, za katero je dovoljenje izdano (radijska ali televizijska);
- ime programa;
- programske zahteve, ki jih mora izdajatelj upoštevati pri razširjanju programa.

(2) Dovoljenje se izda za nedoločen čas.

(3) Agencija natančne podatke o izdaji, spremembi, prenosu, začasnem preklicu in razveljavitvi dovoljenja v osmih dneh sporoči pristojnemu ministrstvu.

(4) Postopek za izdajo, spremembo, prenos, začasen preklic ali razveljavitev odločbe o dovoljenju ter podrobnejše določbe o vsebini dovoljenja v skladu s tem zakonom določi agencija.

(5) Imetnik odločbe o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti lahko svoje pravice iz dovoljenja prenese na drugo pravno ali fizično osebo, ki izpolnjuje predpisane pogoje za pridobitev dovoljenja le ob pogoju, da ob tem ne poseže v programske zahteve iz dovoljenja.

(6) Dovoljenje preneha veljati na podlagi samega zakona:

če je prenehal obstajati njegov imetnik;

če je bil program, za katerega je bilo dovoljenje izdano, izbrisan iz razvida medijev pri pristojnem ministrstvu.

(7) V primerih iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka izda agencija ugotovitveno odločbo.

Nadzor nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev

109. člen

(1) Ne glede na določbo prejšnjega člena izvaja agencija inšpekcijski in prekrškovni nadzor nad izvajanjem:

- zakonskih določb o radijskih in televizijskih programih posebnega pomena (3. oddelek drugega poglavja);
- programskih zahtev in omejitev, ki po tem zakonu veljajo za radijske in televizijske programe (5. oddelek drugega poglavja);
- zakonskih določb o izvajanju radijske in televizijske dejavnosti (7. oddelek drugega poglavja).

(2) Pooblaščen oseba agencije, kot jo določa zakon, ki ureja elektronske komunikacije (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen oseba agencije), ali pristojna inšpektorica oziroma pristojni inšpektor (v nadaljnjem besedilu: pristojni inšpektor) ima v primeru kršitev določb tega zakona, če ta zakon ne določa drugače, pravico in dolžnost:

- odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti na način in v roku, ki ga sam določi;
- izvesti postopke v skladu z zakonom, ki ureja prekrške;
- naznaniti kaznivo dejanje ali kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- predlagati drugemu pristojnemu organu sprejem ukrepov.

(3) Agencija lahko v primeru kršitev določb oziroma neizvajanja zahtev in omejitev iz prvega odstavka tega člena v okviru inšpekcijskega nadzora:

- izdajatelju začasno prekliče dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti;
- izdajatelju razveljavi dovoljenje za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti;
- izdajatelju začasno odvzame pravico razširjanja programa na razpisanem območju v digitalni radiodifuzni tehniki, pridobljeno na podlagi 104.a člena tega zakona;
- izdajatelju odvzame pravico razširjanja na razpisanem območju v digitalni radiodifuzni tehniki, pridobljeno na podlagi 104.a člena tega zakona;
- izdajatelju odvzame status, pridobljen na podlagi določb 77. do 80. člena tega zakona.

(4) V postopkih nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo inšpekcijski nadzor in prekrške, če s tem zakonom ni drugače določeno.

(5) Agencija s splošnim aktom določi metodologijo nadzorstva, s katero podrobneje določi način ugotavljanja izpolnjevanja zahtev in omejitev iz 3., 5. in 7. oddelka drugega poglavja tega zakona, obveznost hrambe ter pošiljanje posnetkov programa in podatkov o programu ter klasifikacijo programskih in drugih vsebin, ki izhajajo iz tega zakona. Agencija s splošnim aktom določi tudi tehnične značilnosti in opremo posnetkov, podrobneje pa lahko uredi tudi druga vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju posameznih določb tega zakona iz njene pristojnosti.

(6) Izdajatelji radijskih programov morajo najmanj 30 dni hraniti posnetke vsakega posameznega dneva programa z vsemi objavljenimi programskimi, oglaševalskimi in drugimi vsebinami, kakor so bile zaporedno predvajane v 24 urah, v obliki in način, ki ju podrobneje določi agencija v splošnem aktu iz prejšnjega odstavka.

(7) Izdajatelji radijskih programov morajo najmanj 30 dni za vsak dan posebej hraniti tudi podatke o programu, in sicer o vseh predvajanih programskih, oglaševalskih in drugih vsebinah. Podatki morajo vsebovati informacije o datumu predvajanja vsebine, začetnem času, njenem trajanju, naslovu, vrsti in zvrsti vsebine ter informacije o vrsti produkcije in producentu, kot jih v splošnem aktu iz petega odstavka tega člena podrobneje določi agencija.

(8) Posnetki programa iz šestega odstavka tega člena in podatki o programu iz prejšnjega odstavka se pošljejo ali dajo na voljo na podlagi pisne zahteve agencije, brezplačno, v obsegu in roku ter v obliki in na način, določenih v pisni zahtevi agencije.

(9) V primeru tehnične okvare, zaradi katere izdajatelj radijskega programa ni shranil določenega dela programske vsebine, je izdajatelj o okvari in obsegu neposnete predvajane programske vsebine dolžan v treh dneh pisno obvestiti agencijo.

(10) Izdajatelji televizijskih programov morajo hraniti posnetke programov in podatke o programih v skladu z zakonom, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.

(11) Agencija pristojnemu ministrstvu predlaga strategijo razvoja radijskih in televizijskih programov v Republiki Sloveniji za naslednje petletno obdobje.

112. člen

(1) Operater mora pod enakopravnimi pogoji omogočiti razširjanje programov vseh izdajateljev, ki jim je izdano dovoljenje iz 105. člena tega zakona, če obstajajo tehnične možnosti za kvaliteten sprejem signala v glavni sprejemni postaji operaterja, in sicer najpozneje v roku devetdeset (90) dni od začetka oddajanja teh programov ter tako, da so dostopni vsem uporabnikom njegovih storitev.

(2) Operater mora v roku iz prejšnjega odstavka omogočiti neodplačno razširjanje radijskih in televizijskih programov iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena tega zakona, če obstajajo tehnične možnosti za kvaliteten sprejem signala v glavni sprejemni postaji operaterja, in sicer tako, da so dostopni vsem uporabnikom njegovih storitev.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka mora izdajatelj operaterju omogočiti neodplačno razširjanje njegovega programa, razen obveznosti iz naslova kolektivnega varstva avtorske in sorodnih pravic.

(4) Operater ne sme omogočiti razširjanja radijskega ali televizijskega programa izdajatelju, ki spada pod jurisdikcijo Republike Slovenije, če program ni vpisan v razvid pri pristojnemu ministrstvu.

(5) Poleg programov iz prvega in drugega odstavka tega člena, operater omogoča tudi razširjanje drugih programov, če tako odloči programski svet iz 114. člena tega zakona.

(6) **(razveljavljen)**

(7) **(razveljavljen)**

113. člen

(1) Operater mora prigrasiti pristojnemu ministrstvu ime in zvrst vsakega programa, ki ga prenaša in oddaja prek svojega telekomunikacijskega sistema, ter ga obvestiti o vsaki spremembi teh podatkov, in sicer najpozneje v osmih (8) dneh po vključitvi ali izključitvi programa oziroma po nastali spremembi.

(2) Operater lahko prenaša in oddaja programe le na podlagi pisne pogodbe ali drugega dokumenta, iz katerega je razvidna urejenost avtorskopравnih razmerij z imetniki pravic do teh programov, če ni drugače določeno z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo, ali z zakonom.

(3) Kopijo vsake veljavne pogodbe ali drugega dokumenta iz prejšnjega odstavka pošlje operater pristojnemu ministrstvu najpozneje v petnajstih (15) dneh od njene sklenitve.

(4) Operater mora obvestiti pristojno ministrstvo o vsaki spremembi ali o prenehanju veljavnosti posamezne pogodbe ali drugega dokumenta iz tega člena v petnajstih (15) dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja veljavnosti.

114. člen

(1) Operater oblikuje programski svet, ki v skladu z določbami tega zakona ter s tehničnimi zmožnostmi operaterja odloča, katere programe operater prenaša in oddaja v skladu s petim odstavkom 112. člena tega zakona. Mandat, sestavo in druge naloge programskega sveta podrobneje določi operater z notranjim pravnim aktom.

(2) V programski svet iz prejšnjega odstavka operater obvezno vključi člane, ki jih predlagajo lokalne skupnosti oziroma pokrajine, katerih območje pokriva z izvajanjem telekomunikacijskih storitev, in enako število predstavnikov različnih interesnih skupin s tega območja.

(3) Notranji akt iz prvega odstavka tega člena in akt o imenovanju programskega sveta ter spremembe teh aktov pošlje operater v vednost pristojnemu ministru najpozneje v desetih (10) dneh od njihovega nastanka.

(4) Če operater ne ravna v skladu z določbami tega zakona, lahko pristojno ministrstvo predlaga organu, pristojnemu za telekomunikacije, da operaterju odvzame dovoljenje iz drugega odstavka 111. člena tega zakona.

(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo, kolikor je z zakonom, ki ureja javno radiotelevizijo, določeno drugače.

Elektronske publikacije

115. člen

(1) Elektronske publikacije so mediji, s katerimi fizične ali pravne osebe razširjajo programske vsebine prek računalniških povezav tako, da so dostopne širši javnosti, ne glede na njihov obseg.

(2) Za elektronske publikacije, katerih izdajatelji so pravne osebe, se smiselno uporabljajo določbe od 1. do vključno 8. oddelka prvega poglavja in šesti odstavek 84. člena tega zakona.

(3) Za elektronske publikacije, katerih izdajatelji so fizične osebe, se smiselno uporabljajo določbe od 1. do vključno 8. oddelka prvega poglavja in šesti odstavek 84. člena tega zakona, razen določb 5., 10., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 20. in 25. člena tega zakona.

Prenos programskih vsebin drugih medijev prek računalniških povezav

116. člen

(1) Računalniške povezave po tem zakonu so tehnološke komunikacijske poti, po katerih se lahko prenašajo informacije, slike in zvoki do uporabnikov osebnih računalnikov.

(2) Prepovedano je razširjati programske vsebine drugih medijev prek računalniških povezav v nasprotju s tem zakonom.

Propagandne pobude za sklepanje pogodb prek računalniških povezav

117. člen

Izdajatelj medija mora pri razširjanju oglaševalskih vsebin prek računalniških povezav, katerega namen je neposredno sklepanje pogodbenih razmerij z uporabniki teh povezav, vsako pobudo za sklenitev pogodbe jasno označiti kot takšno in potencialnega pogodbenega partnerja nedvoumno opozoriti na finančne posledice, ki zanj izhajajo iz morebitne sklenitve pogodbe.

Pogojno dostopne informacijske in avdiovizualne storitve

118. člen

(1) Prepovedano je izdelovanje, uvoz, distribucija, prodaja, dajanje v najem ali posedovanje naprav oziroma sredstev, ki omogočajo prost dostop do zaščitenih storitev, ki so dostopne pogojno oziroma proti plačilu in se izvajajo na osnovi individualne zahteve (plačljiva TV, avdio in video na zahtevo, kodirani radijski in televizijski programi ter podobno), ne glede na tehnično izvedbo prenosa signalov, če je to storjeno v komercialne namene in brez avtorizacije izvajalca teh storitev.

(2) Prepovedana je instalacija, vzdrževanje ali zamenjava naprav oziroma sredstev iz prejšnjega odstavka, če je to storjeno v komercialne namene.

(3) Prepovedano je javno objavljane poslovnih komunikacij, ki promovirajo naprave iz prvega odstavka tega člena.

119. člen

(1) Izvajalcem zaščitenih storitev iz prejšnjega člena je zagotovljeno sodno varstvo pravic.

(2) Upravičenec lahko zahteva zoper kršilca varstvo pravic in povrnitev škode po pravilih o povzročitvi škode.

Predstavniki tujih medijev in tiskovnih agencij v Republiki Sloveniji

120. člen

(1) Predstavniki tujih medijev v Republiki Sloveniji po tem zakonu so dopisništva in posamezni dopisniki tujih medijev in tiskovnih agencij.

(2) Dopisništvo ni pravna oseba. Za obveznosti, ki nastanejo s poslovanjem dopisništva, odgovarja izdajatelj medija oziroma tuja tiskovna agencija.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se lahko dopisništvo v Republiki Sloveniji ustanovi in registrira kot podružnica tujega podjetja v skladu z zakonom o gospodarskih družbah, če je vpisano v register tujih dopisništev in dopisnikov iz 123. člena tega zakona.

121. člen

Tuja tiskovna agencija ali tuji medij po tem zakonu je pravna oseba, ki ima sedež v tujini, njena temeljna dejavnost pa je redno zbiranje in posredovanje oziroma razširjanje informativnih programskih vsebin.

122. člen

Tuji dopisniki po tem zakonu so novinarji, fotoreporterji ter radijski, televizijski in filmski snemalci, ki so, ne glede na njihovo državljanstvo, redno zaposleni pri tujem izdajatelju medija ali pri tuji tiskovni agenciji, ali pa imajo s tem izdajateljem oziroma agencijo sklenjeno pogodbo in nameravajo v Republiki Sloveniji svojo dejavnost izvajati najmanj tri (3) mesece.

Register tujih dopisništev in dopisnikov

123. člen

(1) Z vpisom v register tujih dopisništev in dopisnikov (v nadaljnjem besedilu: register) tuje dopisništvo ali dopisnik pridobi akreditacijo v Republiki Sloveniji.

(2) Predlog za vpis v register vloži uprava tujega medija ali tuje tiskovne agencije pri pristojnemu ministrstvu.

(3) Na predlog tuje tiskovne agencije ali tujega medija se lahko v register kot njihov dopisnik vpiše tudi oseba, ki izvaja svojo dejavnost v kaki drugi državi, če jo občasno izvaja tudi v Republiki Sloveniji.

(4) V predlogu za vpis dopisništva v register morajo biti navedeni naslednji podatki:

- firma in sedež tuje tiskovne agencije oziroma izdajatelja medija, ki ustanavlja dopisništvo;
- ime medija;
- podatki o registraciji tuje tiskovne agencije ali tujega medija v matični državi;
- sedež dopisništva v Republiki Sloveniji;
- ime in priimek vodje dopisništva.

(5) Vodja dopisništva je lahko oseba, ki je akreditirana v Republiki Sloveniji kot tuji dopisnik.

(6) V predlogu za vpis tujega dopisnika v register morajo biti navedeni naslednji podatki:

- ime in priimek dopisnika;
- datum, kraj in država rojstva;
- državljanstvo;
- država, kraj in datum izdaje ter številka potnega lista oziroma številka osebne izkaznice, če je tuji dopisnik državljan Republike Slovenije;
- kraj in naslov stalnega bivališča v tujini, kadar gre za tujega dopisnika, ki občasno biva v Republiki Sloveniji.

(7) Predlogu iz prejšnjega odstavka je treba priložiti:

- dokazilo, da ima tuji dopisnik v Republiki Sloveniji zagotovljeno nastanitev;
- kratek življenjepis tujega dopisnika;
- dve fotografiji tujega dopisnika;
- dokazilo, da je zaposlen pri tuji tiskovni agenciji oziroma pri izdajatelju tujega medija, ali ustrezno pogodbo, ki jo je za izvajanje dejavnosti sklenil s tujo tiskovno agencijo ali izdajateljem tujega medija.

(8) Za vpis v register lahko izjemoma zaprosi tudi tuji dopisnik, ki ni zaposlen pri tuji tiskovni agenciji ali izdajatelju tujega medija in nima sklenjene ustrezne pogodbe za izvajanje dejavnosti, pod naslednjimi tremi pogoji:

- če vloži predlog za vpis v register v skladu s šestim odstavkom tega člena, s prilogami iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka;
- če vlogi priloži dokazilo, da dejansko sodeluje s tujo agencijo ali tujim medijem;
- če predloži mednarodno novinarsko izkaznico.

(9) Register se vodi kot javna knjiga. V registru se za tuja dopisništva vodijo podatki iz prve, druge, tretje, četrte in pete alineje četrtega odstavka tega člena, za tuje dopisnike pa podatki iz prve, druge in tretje alineje šestega odstavka tega člena, ter podatek o tuji tiskovni agenciji ali o izdajatelju tujega medija, za katerega je tuji dopisnik akreditiran.

Odločba o akreditaciji

124. člen

(1) Odločbo o akreditaciji tujega dopisništva in odločbo o akreditaciji tujega dopisnika v Republiki Sloveniji izda pristojno ministrstvo.

(2) Tuje dopisništvo ali dopisnik pridobi pravico izvajanja dejavnosti obveščanja v Republiki Sloveniji z dnem, ko postane odločba iz prejšnjega odstavka dokončna.

(3) **(prenehal veljati).**

(4) Odločba o akreditaciji se izda tujemu dopisništvu ali dopisniku z veljavnostjo do enega leta in se lahko podaljša, če je predlog za podaljšanje v skladu s tem zakonom vložen pred potekom njene veljavnosti.

Izkaznica o akreditaciji

125. člen

(1) Pristojno ministrstvo izda predlagatelju z dnem dokončnosti odločbe iz prejšnjega člena izkaznico o akreditaciji, ki velja do poteka veljavnosti te odločbe.

(2) Če imetnik izgubi izkaznico o akreditaciji, mu pristojno ministrstvo po objavi preklica izgubljene izkaznice v Uradnem listu Republike Slovenije izda novo izkaznico.

(3) Vsebino in obliko izkaznice o akreditaciji določi pristojno ministrstvo.

Sporočanje sprememb podatkov iz registra

126. člen

(1) Vsako spremembo podatkov, ki so vpisani v register, mora vodja tujega dopisništva oziroma tuji dopisnik sporočiti pristojnemu ministrstvu najpozneje v petnajstih (15) dneh po njenem nastanku.

(2) Spremembe iz prejšnjega odstavka se vpišejo v register.

Izbris iz registra

127. člen

(1) Pristojno ministrstvo s sklepom izbriše tuje dopisništvo iz registra v naslednjih primerih:

- po poteku veljavnosti odločbe o akreditaciji tujega dopisništva v Republiki Sloveniji, če ni bila medtem vložena vloga za podaljšanje akreditacije;
- če to zahteva uprava tuje tiskovne agencije ali izdajatelja tujega medija;
- če tuja tiskovna agencija ali izdajatelj tujega medija preneha obstajati.

(2) Pristojno ministrstvo izbriše tujega dopisnika iz registra v naslednjih primerih:

- po poteku veljavnosti odločbe o akreditaciji tujega dopisnika v Republiki Sloveniji, če ni bila medtem vložena vloga za podaljšanje akreditacije;
- če to zahteva tuji dopisnik sam;
- če to zahteva uprava tuje tiskovne agencije ali izdajatelja tujega medija;
- če tuji dopisnik ne izvaja svoje dejavnosti;
- če mu je izrečena odpoved prebivanja v Republiki Sloveniji;
- če mu je izrečena stranska kazen izgona tujca iz države;
- če mu je izrečen varstveni ukrep odstranitve tujca iz države.

Pomoč pristojnega ministrstva

128. člen

Pristojno ministrstvo skrbi, da je tujim dopisnikom omogočen dostop do javnih informacij v skladu s tem zakonom, in jim pri njihovem delu nudi potrebno pomoč.

129. člen

(1) Z globo od 1.050 do 83.500 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj pravna oseba ali izdajatelj samostojni podjetnik posameznik:

- če se po njegovem mediju z oglasi prizadene spoštovanje človekovega dostojanstva; spodbujajo rasno, spolno ali narodnostno razlikovanje in verske ali politične nestrpnosti; spodbujajo dejanja, ki škodujejo zdravju in varnosti ljudi ali zaščitijo okolja ali kulturne dediščine; žalijo verska ali politična prepričanja; škodi interesom uporabnikov (tretji odstavek 47. člena);
- če razširja oglase, katerih pretežno ciljno občinstvo so otroci ali v katerih nastopajo otroci in vsebujejo prizore nasilja, pornografije ali drugih vsebin, ki bi lahko škodovale njihovemu zdravju ter duševnemu in telesnemu razvoju, ali kako drugače negativno vplivale na dozornost otrok (prvi odstavek 49. člena);
- če razširja oglase, s katerimi se neposredno spodbujajo otroci k nakupu izdelkov ali storitev z izkoriščanjem njihove neizkušenosti in lahkovernosti ali s katerimi se neposredno spodbujajo otroci, da bi prepričevali starše ali koga drugega v nakup izdelkov ali storitev ali s katerimi se neposredno spodbuja izkoriščanje posebnega zaupanja otrok v starše, učitelje ali druge osebe ali s katerimi se neupravičeno prikazujejo otroci v nevarnih okoliščinah (drugi odstavek 49. člena);

- če prek televizijskega programa predvaja prizore pornografije in pretiranega nasilja, ki bi lahko resno škodovalo duševnemu, moralnemu ali telesnemu razvoju otrok in mladoletnikov (prvi odstavek 84. člena);
- če predvaja vsebine iz prvega odstavka 84. člena tega zakona, ki utegnejo škodovati otrokom in mladoletnikom in niso omejene s tehničnimi sredstvi oziroma z zaščito tako, da otroci in mladoletniki do takšnih vsebin nimajo dostopa (drugi odstavek 84. člena);
- če predvaja televizijske prizore, ki vključujejo nasilje ali seksualnost, in le-ti niso del informativnih, izobraževalnih in umetniških ter drugih oddaj, ter ne gre za vsebine, ki bi kršile estetska in etična merila iz tretjega odstavka 84. člena tega zakona, ne da bi pred njihovim predvajanjem objavil akustično in vizualno opozorilo, da oddaje niso primerne za otroke in mladoletnike do 15. leta starosti, ali če te oddaje ves čas njihovega predvajanja niso označene s predpisanim vizualnim simbolom (tretji odstavek 84. člena);
- če predvaja programske vsebine, v katerih prevladujejo prizori nasilja ali seksualnosti, izven termina med 24. in 5. uro (sedmi odstavek 84. člena).

(2) Z enako globo se kaznuje za prekršek Radiotelevizija Slovenije, če predvaja oglaševalske vsebine na način, ki je v nasprotju s prvim odstavkom 94. člena tega zakona ali če oglaševalske vsebine predvaja na tretjem programu Radia Slovenija (drugi odstavek 94. člena).

(3) Z enako globo se kaznuje izdajatelj tiskane ali elektronske publikacije – pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ponuja pornografske vsebine v tiskanih publikacijah oziroma na oglasnih površinah tako, da jih lahko otroci in mladoletniki vidijo in kupijo, v elektronskih publikacijah pa pornografske vsebine niso omejene s tehničnimi sredstvi oziroma z zaščito tako, da otroci in mladoletniki do njih ne morejo dostopati (osmi odstavek 84. člena).

(4) Z globo 350 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj elektronske ali tiskane publikacije – fizična oseba, ali druga fizična oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(5) Z globo 450 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja pravne osebe ali odgovorna oseba izdajatelja samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba izdajatelja državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, in odgovorna oseba Radiotelevizije Slovenija, če stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(6) Z globo 350 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

130. člen

(1) Z globo od 1.050 do 62.600 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

- če oglaševalske vsebine v njegovem programu niso povsem jasno prepoznavne in posebej ločene od drugih programskih vsebin medija (tretji odstavek 46. člena) ali če neodplačno objavljeni oglasi niso posebej označeni kot taki (četrti odstavek 46. člena);
- če prikrito oglašuje (prvi odstavek 47. člena) ali če uporablja tehnične postopke, ki bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem ne omogočajo zavestnega zaznavanja oglaševanih vsebin (drugi odstavek 47. člena);
- če oglašuje alkoholne pijače po medijih ali na nosilcih iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona, razen če zakon ne določa drugače (četrti odstavek 47. člena);
- če kot naročnik oglasa vpliva na programsko zasnovo in uredniško neodvisnost medija (drugi odstavek 50. člena);
- če po radijskem ali televizijskem programu predvaja oglase v nasprotju s 93. členom tega zakona;

- če pri razširjanju oglaševalskih vsebin po računalniških povezavah, katerega namen je neposredno sklepanje pogodbenih razmerij z uporabniki teh povezav, jasno ne označi vsake pobude za sklenitev pogodbe ali če potencialnega pogodbenega partnerja nedvoumno ne opozori na finančne posledice, ki zanj izhajajo iz morebitne sklenitve pogodbe (117. člen);
- če kot sponzor televizijskih programov razširja programske vsebine ali ustvarja avdiovizualna dela (drugi odstavek 52. člena);
- če kot sponzor vpliva na sponzorirane vsebine in njihovo razporejanje v programski shemi ter s tem omejuje uredniško neodvisnost medija (prvi odstavek 53. člena);
- če razširja sponzorirane vsebine, ki spodbujajo prodajo oziroma nakup ali dajanje v najem izdelkov ali storitev sponzorja ali tretje osebe, še posebej s posebnim predstavljanjem teh izdelkov ali storitev (drugi odstavek 53. člena);
- če v nasprotju z zakonom razširja sponzorirana poročila, aktualne ali druge informativne programske vsebine (prvi odstavek 55. člena);
- če jasno ne označi vsake sponzorirane programske enote z navedbo sponzorjevega imena ali njegovega znaka (drugi odstavek 55. člena).

(2) Z globo 450 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja pravne osebe ali izdajatelja samostojnega podjetnika posameznika ali izdajatelja državnega organa ali samoupravne lokalne skupnosti, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 350 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

131. člen

(1) Z globo od 1.050 do 83.500 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj pravna oseba ali izdajatelj samostojni podjetnik posameznik:

- če skupni obseg oglasov, TV-prodaje oziroma radijske prodaje in drugih plačanih obvestil v radijskem ali televizijskem programu v nasprotju s tem zakonom presega 20 odstotkov dnevnega oddajnega časa ali 20 odstotkov v celi uri (prvi odstavek 97. člena) ali če skupni obseg oglasov, v katerem niso vključene TV-prodaja in druga plačana obvestila v nasprotju s tem zakonom v televizijskem programu presega 15 odstotkov dnevnega oddajnega časa (drugi odstavek 97. člena);
- če skupno trajanje prodajnih TV-oken v dnevnem oddajnem času njegovega programa presega tri ure na dan ali če je število prodajnih TV-oken na dan večje od osem ali če niso jasno označena z vidnimi in zvočnimi znaki (četrti odstavek 97. člena).

(2) Z enako globo se kaznuje za prekršek Radiotelevizija Slovenija, če na svojem programu predvaja oglase in druga plačana obvestila v skupnem obsegu, ki presega 15 odstotkov dnevnega oddajnega časa, ali če na svojem programu predvaja oglase v skupnem obsegu, ki presega deset odstotkov dnevnega oddajnega časa, ali če delež oglasov in drugih plačanih obvestil na njenem programu v celi uri preseže dvanajst minut, v času med 18. in 23. uro pa devet minut na uro (prvi, drugi in tretji odstavek 98. člena).

(3) Z enako globo se kaznuje za prekršek izdajatelj lokalnega, regionalnega, študentskega ali nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa, če obseg oglasov in drugih plačanih obvestil na njegovem programu presega 15 odstotkov dnevnega oddajnega časa ali dvanajst minut na uro ali če na svojem programu predvaja radijsko ali TV-prodajo (peti in šesti odstavek 98. člena).

(4) Z globo 450 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja pravne osebe ali odgovorna oseba izdajatelja samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo 450 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba Radiotelevizije Slovenija, ki stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(6) Z globo 450 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba lokalnega, regionalnega, študentskega ali nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa, ki stori prekršek iz tretjega odstavka tega člena.

(7) Z globo 350 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz tega člena.

132. člen

(1) Z globo od 850 do 62.600 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj pravna oseba ali izdajatelj samostojni podjetnik posameznik:

- če ne razširja programskih vsebin v slovenskem jeziku v skladu z zakonom ali če jih v nasprotju z zakonom razširja brez ustreznega prevoda v slovenščino (prvi odstavek 5. člena) ali če ne razširja v skladu s tem zakonom oglasov v slovenščini oziroma v slovenskem prevodu (prvi odstavek 51. člena);
- če brez vpisa v razvid pri pristojnem ministrstvu izdaja programske vsebine (prvi odstavek 16. člena);
- če izdaja radijski ali televizijski program brez dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (prvi odstavek 105. člena) ali med trajanjem njegovega preklica (šesti odstavek 105. člena);
- če na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in javnih zavodov brez odlašanja brezplačno ne objavi nujnega sporočila v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ali varnosti države (25. člen);
- če vsako leto najpozneje do konca februarja Uradnemu listu Republike Slovenije ne sporoči predpisanih podatkov za fizično ali pravno osebo, ki ima v njegovem premoženju najmanj petodstotni delež kapitala ali najmanj petodstotni delež upravljavskih oziroma glasovalnih pravic ali imen članov uprave oziroma organa upravljanja in/ali nadzornega organa izdajatelja (prvi odstavek 64. člena) ali če v 30 dneh od njihovega nastanka ne sporoči spremembe teh podatkov (drugi odstavek 64. člena);
- če v nasprotju s tem zakonom razširja programske vsebine drugih medijev po računalniških povezavah (drugi odstavek 116. člena).

(2) Z globo 350 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja pravne osebe ali odgovorna oseba izdajatelja samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

133. člen

(1) Z globo od 8.350 do 62.600 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

- če kot izdajatelj, ki je uveljavil pravico do kratkega poročanja, ne omogoči izdajatelju, ki dogodka ni mogel posneti, enkratne uporabe svojega posnetka (šesti odstavek 74. člena);
- če kot operater ne razširja v skladu z zakonom programov vseh izdajateljev, ki jim je izdano dovoljenje iz 105. člena tega zakona, če obstajajo tehnične možnosti za kakovosten sprejem signala v glavni sprejemni postaji operaterja (prvi odstavek 112. člena) ali če ne razširja v skladu z zakonom radijskih in televizijskih programov iz 76., 77., 79., 80. in 81. člena tega zakona, če obstajajo

tehnične možnosti za kakovosten sprejem signala v glavni sprejemni postaji operaterja (drugi odstavek 112. člena);

- če kot operater omogoči izdajatelju, ki spada pod jurisdikcijo Republike Slovenije, razširjanje radijskega ali televizijskega programa, če program ni vpisan v razvid pri pristojnem ministrstvu (četrti odstavek 112. člena);
- če kot operater ne oblikuje programskega sveta (prvi odstavek 114. člena) ali če v programski svet ne imenuje članov v skladu s tem zakonom (drugi odstavek 114. člena);
- če kot operater razširja radijski ali televizijski program, za katerega njegov izdajatelj nima dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (prvi odstavek 105. člena) ali mu je bilo dovoljenje začasno preklicano (šesti odstavek 105. člena);
- če kot operater prizemeljskega digitalnega omrežja razširja radijski ali televizijski program, ki nima dovoljenja iz 104.a člena tega zakona za območje, ki ga pokriva operater prizemeljskega digitalnega omrežja s svojim signalom.

(2) Z globo 650 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

134. člen

(1) Z globo od 8.350 do 62.600 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa pravna oseba ali izdajatelj televizijskega programa samostojni podjetnik posameznik, če ne zvišuje deleža slovenskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času v skladu z drugim odstavkom 87. člena tega zakona.

(2) Z globo 650 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega člena.

(3) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

135. člen

(1) Z globo od 8.350 do 62.600 eurov se kaznuje za prekršek javni zavod Radiotelevizija Slovenija:

- če evropska avdiovizualna dela nimajo večinskega deleža v letnem oddajnem času televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija (prvi odstavek 92. člena);
- če slovenska avdiovizualna dela na 1. in 2. televizijskem programu Radiotelevizije Slovenija skupaj ne zajemajo najmanj petindvajset odstotkov letnega oddajnega časa (drugi odstavek 92. člena);
- če avdiovizualna dela neodvisnih producentov ne zajemajo najmanj deset odstotkov letnega oddajnega časa televizijskih programov Radiotelevizije Slovenija (tretji odstavek 92. člena).

(2) Z globo 650 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

136. člen

(1) Z globo od 850 do 62.600 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa pravna oseba ali izdajatelj televizijskega programa samostojni podjetnik posameznik:

- če v skladu s tem zakonom postopno ne povečuje obsega deleža evropskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času glede na prejšnje leto (drugi odstavek 89. člena) ali če vsako leto do konca meseca februarja pristojnemu ministrstvu in agenciji ne pošlje razčlenjenih podatkov o doseženem deležu evropskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času za preteklo leto, tako kot je določeno v zakonu (prvi odstavek 91. člena);
- če v skladu z zakonom vsako leto ne poveča deleža avdiovizualnih del neodvisnih producentov v programih (drugi odstavek 90. člena).

(2) Z globo 350 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja televizijskega programa pravne osebe ali izdajatelja televizijskega programa samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

137. člen

(1) Z globo od 8.350 do 62.600 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

- če kot izdajatelj radijskega programa v nasprotju s tem zakonom opravlja tudi televizijsko dejavnost ali če kot izdajatelj televizijskega programa opravlja tudi radijsko dejavnost (59. člen);
- če kot operater, ki izvaja telekomunikacijske storitve, izdaja radijski ali televizijski program brez dovoljenja za opravljanje televizijske ali radijske dejavnosti (61. člen).

(2) Z globo 650 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

138. člen

Z globo od 400 do 1.300 eurov se kaznuje za prekršek novinar ali voditelj poročil iz 99. člena tega zakona, ki sodeluje pri oglaševanju (prvi odstavek 99. člena).

139. člen

(1) Z globo od 650 do 41.750 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj radijskega in televizijskega programa pravna oseba ali izdajatelj radijskega in televizijskega programa samostojni podjetnik posameznik, če v dnevnem oddajnem času ne predvaja deleža slovenske glasbe v skladu s 86. ali 86.a členom zakona.

(2) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 150 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj radijskega in televizijskega programa fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

140. člen

(1) Z globo od 6.300 do 104.350 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj splošnoinformativnega tiskanega dnevnika ali druga pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima v kapitalu oziroma premoženju tega izdajatelja več kot dvajsetodstotni lastniški delež ali več kot dvajset odstotkov

upravljavskih oziroma glasovalnih pravic, če je ob tem tudi izdajatelj ali soustanovitelj izdajatelja radijskega ali televizijskega programa ali pa opravlja radijsko ali televizijsko dejavnost (prvi odstavek 56. člena) ali če ima ob tem več kot dvajsetodstotni lastniški delež ali več kot dvajsetodstotni delež upravljavskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju drugega izdajatelja splošoinformativnega tiskanega dnevnika ali v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa (tretji odstavek 56. člena).

(2) Z globo 650 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja splošoinformativnega dnevnika ali druge pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 350 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

141. člen

(1) Z globo od 6.300 do 104.350 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj radijskega ali televizijskega programa ali druga pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima v premoženju tega izdajatelja več kot dvajsetodstotni lastniški delež ali več kot dvajset odstotkov upravljavskih oziroma glasovalnih pravic, tudi če je izdajatelj ali soustanovitelj izdajatelja splošoinformativnega tiskanega dnevnika (drugi odstavek 56. člena) ali če ima ob tem več kot dvajsetodstotni lastniški delež ali več kot dvajsetodstotni delež upravljavskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju drugega izdajatelja splošoinformativnega tiskanega dnevnika ali v premoženju izdajatelja radijskega oziroma televizijskega programa (tretji odstavek 56. člena).

(2) Z globo 650 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe izdajatelja radijskega ali televizijskega programa ali odgovorna oseba druge pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 350 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

142. člen

(1) Z globo od 6.300 do 104.350 eurov se kaznuje za prekršek oglaševalska organizacija ali druga pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima v premoženju oglaševalske organizacije več kot desetodstotni lastniški delež ali več kot deset odstotkov upravljavskih oziroma glasovalnih pravic, tudi če je izdajatelj ali soustanovitelj izdajatelja radijskega ali televizijskega programa, ali če ima več kot dvajsetodstotni lastniški delež ali več kot dvajsetodstotni delež upravljavskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja radijskega ali televizijskega programa (prvi odstavek 60. člena).

(2) Z globo 650 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba oglaševalske organizacije ali druge pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 350 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

143. člen

(1) Z globo od 4.200 do 41.750 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa pravna oseba ali izdajatelj televizijskega programa samostojni podjetnik posameznik:

- če na podlagi pridobljenih izključnih pravic prenaša posamezni dogodek, ki je pomemben za javnost v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici EU, tako da bi bilo pomembnemu delu gledalcev na tem območju onemogočeno spremljanje tega dogodka (prvi odstavek 75. člena);
- če dogodek iz prvega odstavka 75. člena tega zakona na podlagi pridobljenih izključnih pravic prenaša izdajatelj, katerega televizijski program lahko spremlja manj kot petinsedemdeset odstotkov prebivalstva Republike Slovenije, ali pa je za sprejemanje takega programa potrebno dodatno plačilo (plačljiva TV) poleg RTV-prispevka in običajnega plačila za sprejem televizijskih programov po kablu (tretji odstavek 75. člena);
- če kot organizator pomembnih prireditev in drugih dogodkov, dostopnih javnosti, izdajatelju radijskega ali televizijskega programa ne omogoči, da uveljavi pravico do kratkega poročanja (prvi odstavek 74. člena).

(2) Z globo 650 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj televizijskega programa fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

144. člen

(1) Z globo od 2.550 do 4.200 eurov se kaznuje za prekršek operater pravna oseba ali operater samostojni podjetnik posameznik:

- če ne prijavi pristojnemu ministrstvu imena in zvrsti vsakega programa, ki ga prenaša in oddaja po svojem telekomunikacijskem sistemu, ali ga ne obvesti o vsaki spremembi teh podatkov v osmih dneh po vključitvi ali izključitvi programa oziroma po nastali spremembi (prvi odstavek 113. člena);
- če ne pošlje pristojnemu ministrstvu v petnajstih dneh od sklenitve kopije vsake veljavne pogodbe ali drugega dokumenta, iz katerega je razvidna urejenost avtorskopравnih razmerij z imetniki pravic do programov, ki jih prenaša in oddaja (drugi in tretji odstavek 113. člena), ali če ne obvesti pristojnega ministrstva o vsaki spremembi ali prenehanju veljavnosti posamezne pogodbe oziroma dokumenta iz 113. člena v določenem roku (četrti odstavek 113. člena);
- če ne pošlje pristojnemu ministru v vednost notranjega pravnega akta ali akta o imenovanju programskega sveta (tretji odstavek 114. člena).

(2) Z globo 650 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba operaterja pravne osebe ali operaterja samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 350 eurov se kaznuje za prekršek operater fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

145. člen

(1) Z globo od 2.100 do 8.350 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj pravna oseba ali izdajatelj samostojni podjetnik posameznik:

- če v 15 dneh od nastanka spremembe oziroma od prenehanja ne prijavi spremembe podatkov iz drugega in tretjega odstavka 12. člena tega zakona ali prenehanja delovanja (prvi odstavek 14. člena);
- če pristojnemu ministrstvu ne da podatkov, kadar jih zahteva zaradi izvajanja veljavnih predpisov o medijih (drugi odstavek 14. člena);
- če kot imetnik dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti agenciji na njeno zahtevo ne pošlje v enem mesecu podatkov iz tretje alineje tretjega odstavka 105. člena tega zakona;
- **(prenehala veljati);**

- če za temeljno spremembo oziroma bistveno dopolnitev programske zasnove radijskega ali televizijskega programa ne pridobi predhodnega mnenja agencije (tretji odstavek 17. člena);
- če pri razširjanju programskih vsebin na vidnem mestu vsakega posameznega nosilca teh vsebin ne objavi predpisanih podatkov iz 23. člena ali drugih obveznih podatkov iz 24. člena tega zakona;
- če kot izdajatelj radijskega ali televizijskega programa jasno ne označi ponovitve oddaje (drugi odstavek 85. člena);
- če kot izdajatelj televizijskega programa v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona ne sprejme in javno objavi pravil (etičnega kodeksa) s katerim določi kriterije ter pogoje za prikazovanje informativnih, izobraževalnih in umetniških ter podobnih oddaj, ki vključujejo prizore nasilja ali seksualnosti ali ne sprejme in javno objavi notranje pritožbene poti, ki jih lahko uporabijo gledalci, ki imajo pripombe glede izvajanja teh pravil (četrti odstavek 84. člena);
- če izdajatelj televizijskega programa vsako leto najkasneje do konca februarja za preteklo leto pristojnemu ministrstvu in Svetu za radiodifuzijo ne posreduje poročila o izvajanju pravil iz četrtega odstavka 84. člena tega zakona, ki mora vsebovati tudi podatke o prejetih pritožbah gledalcev in njihovi obravnavi (peti odstavek 84. člena);
- če kot izdajatelj radijskega ali televizijskega programa agenciji nemudoma pisno ne sporoči tehnične okvare, ki je povzročila prekinitev snemanja (osmi odstavek 109. člena);
- če kot izdajatelj radijskega ali televizijskega programa agenciji v roku 8 dni ne izroči kopij zapisov vseh objavljenih programskih in drugih vsebin po posameznih dnevih, kot so bile predvajane od 0 do 24 ure (deveti odstavek 109. člena).

(2) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izdajatelja pravne osebe ali izdajatelja samostojnega podjetnika posameznika ali v izdajatelju samoupravni lokalni skupnosti, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

146. člen

(1) Z globo od 2.100 do 20.900 eurov se kaznuje za prekršek študentska organizacija izdajatelj radijskega ali televizijskega programa, če presežek prihodkov nad odhodki od dejavnosti uporablja v nasprotju z določbo prvega odstavka 80. člena tega zakona.

(2) Z enako globo se za prekršek kaznuje izdajatelj nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa – pravna oseba ali izdajatelj lokalnega radijskega ali televizijskega programa iz četrtega odstavka 77. člena tega zakona-pravna oseba, ki presežek prihodkov nad odhodki oziroma dobiček od dejavnosti iz prvega odstavka 81. člena tega zakona uporablja v nasprotju s tem zakonom (drugi odstavek 81. člena) oziroma če plače zaposlenih ter nadomestila za plače članov organov upravljanja in nadzora pri izdajatelju ter druga nadomestila presegajo tarife, ki jih veljavni predpisi in kolektivna pogodba zaposlenih v kulturi določajo za javne zavode (tretji odstavek 81. člena).

(3) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba študentske organizacije izdajatelja radijskega ali televizijskega programa, ki stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

(4) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj nepridobitnega radijskega ali televizijskega programa – fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

147. člen

(1) Z globo od 2.100 do 20.900 eurov se kaznuje za prekršek organ iz drugega odstavka 45. člena tega zakona, če mediju na zahtevo za dostop do informacije za medije ne da pisnega odgovora, ali bo na

zahtevo odgovoril ali bo odgovor zavrnil, najpozneje do konca naslednjega delovnega dne od prejema zahteve ali če mediju ne da resničnih in celovitih informacij v dogovorjenem roku oziroma najpozneje v sedmih dneh po prejemu zahteve, pa bi na podlagi tega zakona to moral storiti (šesti odstavek 45. člena), ali če mediju nemudoma ne pošlje dodatnih pojasnil o zavrnilnem odgovoru iz četrtega odstavka 45. člena (osmi odstavek 45. člena).

(2) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba organa iz drugega odstavka 45. člena tega zakona, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

148. člen

(1) Z globo od 2.100 do 41.750 eurov se kaznuje za prekršek Uradni list Republike Slovenije, če najpozneje v 15 dneh od prejema naročila za objavo ne objavi predpisanih podatkov iz prvega in drugega odstavka 64. člena tega zakona (tretji odstavek 64. člena).

(2) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba Uradnega lista Republike Slovenije, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

148.a člen

(1) Z globo od 2.100 do 62.600 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj, če odgovorni urednik ne objavi popravka, ki ga je prejel v zakonitem roku, na predpisan način in v predpisanem roku, ali ga ni zavrnil v skladu z določbami tega zakona (27. in 31. člen).

(2) Z globo od 450 do 4.200 eurov se kaznuje odgovorni urednik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek izdajatelj, ki je pravna oseba, ali izdajatelj, ki je samostojni podjetnik posameznik, če v primeru, da v okviru medija dovoljuje komentiranje javnosti, ne oblikuje pravil za komentiranje in jih javno ne objavi na primernem mestu v mediju (tretji odstavek 9. člena).

(4) Z globo 250 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

148.b člen

Globe, ki so v tem zakonu predpisane v razponu, se izrečejo v okviru razpona predpisanega po tem zakonu.